

සැඟවුණු බොදු මග යළි පුබුදන

හෙළ බොදු පියම

ශ්‍රී බු. ව. 2556 ක් වූ වෙසක් මස (ව්‍යවහාරික වර්ෂ 2012 මැයි)

භයවන කලාපය
දෙවන සංස්කරණය
2020 පොසොන් මස

දේව ඉරුවක සැඟවුණු භාජනවලි...

සැඟව ගිය බොදු මග යළි රැගෙන සැම පුත් පොහෝ දිනකම චලිතව දුම මිසින

රු. 25/-

නැණින් දැන පින් කම් කරන හැටි

තමන් තනිවම දනක් දී පින් ගොඩක් ලබනට හිතන අනුන් හට තම දනට අන දී පතුරනට පින් දැනුම දෙමින් තනිවම උනුන් පරයා ලබන පින් වල අඩුම නැණින් දැන පින් කම් කරන හැටි දනක් දුන්නෝ ජයම

අත්තෝ නැත්තෝ වෙන්නෝ ගන්නෝ

කරන්නට පින් මහා ධනයක් අවැසි වේ යැයි නොම දරන්නට නොහැකි නම් මුදලක් අනුන් කළ පින් සිහි මුදුන් හට පිදු අනේ පිඬු සිටු මහ අරම මතකයට පුදන්නට දුන් සාධු නදකින් රනින් විමනකි පහළ

සිතන්නේ කරන්නේ ගන්නේ වන්නේ

පිදු ඒ සිටු තුමන් හට දිව රිදී විමනකි පහළ යැදු දුගියට සාධු නදකින් රන් විමානය ඉහළ සැදු පලියට ධනය යොදවා පිනේ වල එලෙසට වැදු සිතමයි නැණින් දැන ගෙන එවැහි පිනකට මුල

වන්නේ කින්තේ නොඑන්නේ පුරන්නේ

මෙවන් සසුනක් තිබෙන කල පමණකිය මහ පින් කම් එවන් විටකදී නැණින් දැන ගෙන එපින අනුමෝදන් දුවන්නට නොව තරඟයට බැස අනුන් පරදන සිත් නිවන්නට මහ කෙලෙස් ගිහි කඳ එපින තුම් අදිටන්

කෙරෙන්නේ කරන්නේ නොගන්නේ තබන්නේ

මහත් වල සහ මහා ආනිස ලැබේ නැණ නුවණින් පවත් වන සිත අතැර දුන්නොත් මළත් ඒ පින් බල නවත් වන්නට සසර ගමනය සහය වෙයි ලොබ සිත නොවත් ලොව සැපයට ඇළුම් ලොවිතුරු සැපයි තුම් එය දකින්නේ

කරන්නේ නැගෙන්නේ හරින්නේ

පිනක් කරනා කෙනෙක් දුටුවොත් කවුරුමුත් සිත සතුටු තැනක් නොතැනක් නොගෙන ඒ පින නැණින් අනුමෝදන් වුනත් සතුරෙක් පැහැදුනොත් පින් බිඳක් අඩු නැති බව ගුණක් වී එය නිවන් දක්නා ජාති දක්වා වල

වේවා කෙරේවා දැනේවා දෙවාවා

කර්ම භවය සහ පුනර් භවය සකස් වන ආකාරය සැඟවී ගිය දැනටී ඇඳිත්...

“ කම්මා විපාකා වත්තන්ති විපාකෝ කම්ම සම්භවෝ තස්මා පුනර්භවෝ හෝති ඒවං ලෝකෝ පවත්තති ”

ශ්‍රී සද්ධර්මය හොඳින් අවබෝධ කරගන්න නම් පටිච්ච සමුප්පාද ක්‍රමයට අනුව භවය සහ පුනර් භවය හොඳින් වටහා ගන්න ඕන. කර්ම භවය සහ උප්පත්ති භවය (පුනර්භවය) වශයෙන් භවය දෙයාකාරයි. කෙනෙක් දන් දීම, සිල් සමාදන් වීම, භාවනා කිරීම, බණ ඇසීම... වගේ දස පුණ්‍ය ක්‍රියාවල යෙදෙන කොට හොඳ පුද්ගලයෙක් බවට පත්වෙනවා. ඒ වගේම කෙනෙක් සතුන් මැරීම, හොරකම් කිරීම, දුරාවාරයේ යෙදීම, බොරු කීම, කේලාම් කීම වගේ දස අකුසල්වල යෙදෙමින් කටයුතු කරන කොට නරක පුද්ගලයෙක් බවට පත්වෙනවා. මේ අනුව කෙනෙක් හොඳ බවට හෝ නරක බවට හෝ පත්වෙන ආකාරය පටිච්ච සමුප්පාද ධර්මය තුළින් විමසා බැලීමෙන් දහම් න්‍යාය තේරුම් ගන්න පහසු වෙනවා. මුලින්ම කර්ම භවයේ ස්වභාවය විමසා බලන්න ඕන.

අවිද්‍යාව කියන්නේ, ඇත්ත ඇති ආකාරයෙන් නොදැන ලෝකය නිව්ව, සුබ, අත්ත (සාර) වශයෙන් ඇතිකර ගන්නා වූ මූලා සහගත දෘෂ්ඨිය. ඒ අවිද්‍යාවේ ස්වභාවය අනුවයි සංඛාර හෙවත් අවිද්‍යා සහගත පින් පවි ගොඩනැගෙන්න පටන් ගන්නේ. අවිද්‍යාවෙන් ගන්න නිගමනය රාග සහගත නම්, ඒ අනුව හටගන්නා සිතිවිලි, ක්‍රියා, වදන් රාග සහගතයි. ද්වේශ සහගතව ගැටිල හැපිල කොහොම හරි ජය ගන්නවා කියන අදහස ආවොත් ඒක ද්වේශ සහගත අවිද්‍යාවක්. හිත,

කය, වචනය මුල් කරගෙන ප්‍රිය මනාප දේකට බැඳිල, පැවැත්ම හොඳයි කියල යම් ඇලීම් සහගත කටයුත්තක් හෝ අප්‍රිය අමනාප දෙයක් එක්ක ගැටිල යම් ගැටීම් සහගත කටයුත්තක් හෝ කරගෙන යමින් ඒ අනුව හිතන්න, කියන්න, කරන්න පටන් ගන්නම ඒක මෝහ සහගත අවිද්‍යාවක් වෙනවා. දන් දීම, සිල් සමාදන් වීම... ආදී හොඳ කටයුතුවල යෙදිල ඒ තුළ පැවැත්ම හොඳයි කියල ගත්තොත්, හොඳ වුනත් ඒකත් අවිද්‍යාවේ නිගමනයක්.

අවිද්‍යා පව්වයා සංඛාරා කියන කොට අදහස් කරන්නේ මොකක්ද කියල දැන් පැහැදිලි කරගනිමු. “පුඤ්ඤාහි සංඛාරා, අපුඤ්ඤාහි සංඛාරා, ආනෙඤ්ඤාහි සංඛාරා අයං වූච්චති අවිද්‍යා පව්වයා සංඛාරා” කියල පුඤ්ඤාහි සංඛාරත් අවිද්‍යා ප්‍රත්‍යයෙන් සිද්ධවෙන බවයි බුදුන් වහන්සේ දේශනා කරල තියෙන්නේ. ඒ පුඤ්ඤාහි සංඛාරත් සසර ගමනට හේතු වෙනවා. මේ ආකාරයෙන් පුඤ්ඤාහි සංඛාරයක් සිද්ධවෙන කොට සංඛාර පව්වයා විඤ්ඤාණං කියන න්‍යායට අනුව විඤ්ඤාණයක් හටගන්නවා. ඒක හඳුන්වන්නේ පුඤ්ඤාහි සංඛාර විඤ්ඤාණයක් විදිහට. ඒ අභිසංඛාර විඤ්ඤාණය තමයි සසර ගමනට හෙවත් පුනර් භවයට බිජය වෙන්නේ. නැත්නම් උප්පත්ති භවයට බිජය වෙන්නේ. ඒ තමයි කර්ම භවය. උප්පත්ති භවයම තමයි පුනර් භවය විදිහට සඳහන් කළේ. කර්ම භවයටයි භවය කිව්වේ. මේ අනුව මුලින්ම හටගන්නේ කර්ම භවය.

ඒ ඇතිවන්නා වූ අභිසංඛාර විඤ්ඤාණය තුළින් ජීවත් වෙලා ඉන්න පුද්ගලයෙක්ගේ මානසික තත්වයේ වෙනස් වීමක් හටගන්නවා. හොඳ වැඩ කරගෙන ඉන්න කොට අපේ මානසිකත්වය තුළ නව විඤ්ඤාණයක්

පහළ වෙනවා. හොඳ මානසිකත්වයට හැම තිස්සෙම ගෝචර වෙන්නේ හොඳ වැඩ පිළිබඳ අදහස්, හොඳ ක්‍රම රටාවල, ඒවායේ සටහන්, මනෝ රූප... ආදිය. මේ තමයි පුණ්‍ය විඤ්ඤාණයේ බැසගන්නා නාම රූප. ප්‍රවෘත්ති පටිච්ච සමුප්පාදයේ විඤ්ඤාණ පව්වයා නාම රූපං කියන සිද්ධාන්තය තමයි මෙතැනදී සිද්ධ වෙන්නේ.

ඊට පස්සේ නාම රූප පව්වයා සලායතනං කියන සිද්ධාන්තයට අනුව ඇස, කන, නාසය, දිව, කය, මන කියන ඉඳුරන් හය හොඳ වැඩවලට ආයතන බවට පත්වෙනවා. මේ අනුව පුණ්‍ය මානසිකත්වයට අවශ්‍ය දේ යළි යළිත් ගොඩනැගීමට හේතුකාරක වන ආකාරයට ක්‍රියාත්මක වෙන්න පටන් ගන්නවා. ඒ අනුව ඒවා පුණ්‍ය ධර්ම ක්‍රියාත්මක කරවන ආයතන බවට පත්වෙනවා. එබඳු පුණ්‍ය අදහස් මුල් කරගෙන ලබන ස්පර්ශය පුණ්‍ය ධර්මයන්ගේ ස්පර්ශය වෙනවා. සලායතන පව්වයා එස්සෝ කියල සඳහන් කළේ ඒ ස්පර්ශය.

ඒ ස්පර්ශයෙන් හටගන්නේ පුණ්‍ය වේදනාවක්. ඒ වේදනාව නිසා ඇතිවෙන්නේ පුණ්‍ය ප්‍රසාදයක්. ඒ ප්‍රසාදයෙන් ලැබෙන්නේ අධිමොක්ඛ හෙවත් මුදුන්පත් වීමක්. ප්‍රසාද පව්වයා අධිමොක්ඛෝ කියල සඳහන් කරල තියෙන්නේ ඒ මුදුන් පත්වීම. අධිමොක්ඛෝ කියන තත්වයෙන් පස්සේ ඇතිවන භවය පුණ්‍ය භවය. මේ තමයි කර්ම භවය. මෙලොවදී ලැබුවා වූ මේ කර්ම භවය තුළින් මතු උපතක් හටගන්න හේතුකාරක වන මරණාසන්න අවස්ථාවේ හටගන්නා චිත්ත චිතියේදී, ඒ කර්ම භවයෙන් උප්පත්ති භවයක් හෙවත් පුනර් භවයක් හටගන්නවා. ➤

මේ විදිහට යහපත් වැඩ කළොත් යහපත් බවටත්, නරක වැඩ කළොත් නරක බවටත් වශයෙන් කර්ම භවය සකස් වෙනවා. කර්ම භවයෙන් පුනර් භවය හටගන්නා ආකාරය මිලගට විග්‍රහ කරල බලමු. මොනවද නරක වැඩ කියන්නේ? යම් අවැඩක් හෝ දුශ්චරිතයක් හෝ සිද්ධ වුනාම ඒවා තිරිසන් වැඩ, නැත්නම් බලු වැඩ කියලත් සමහර විට කියනවා. කෙනෙක්ගෙ පුනර් භවය බලු වැඩකින් සකස් වුනා කියල හිතමු. බලු වැඩ කියන වචනවල ශබ්ද නිරුක්තිය තුළින් මුලින්ම ඒවායේ අර්ථය දැනගත යුතුයි. බසක් ඉවත්කර දැමීම නිසා බහ + ලු = බලු කියල අර්ථ ගැන්වෙනවා. බහ හෙවත් බස කියන්නේ සත් බස. ලොවතුරා බුදු පියාණන් වහන්සේ පහළ වෙන්න පෙර වාසය කළ යහපත් ගුණ තියෙන සෘෂිවරු පවා ඔවුන්ගේ ලෞකික අවබෝධය තුළින් බොරු, කේලාම්, පරුෂ වචන, ප්‍රලාප, ප්‍රාණ ඝාත, හොර මැර වංචා, සුරා සුදු, දුරාවාර සහ ලෝභ, ද්වේශ, මෝහ සහගතව ජීවත්වීම කියන කරුණු, අත්හළ යුතු අයහපත් දේවල් විදිහට පෙන්වා දීල තිබුණා. කෙනෙක් සත් බස ඉවත දාල දුෂ්චරිත විදිහට කටයුතු කරනව නම්, ඔහු බලු විදිහට කටයුතු කරන්නෙක් වශයෙන් හඳුන්වනවා.

මේ ආකාරයට කෙනෙක් බලු විදිහට කටයුතු කරනව නම්, කියනව නම්, හිතනව නම්, කර්ම භවය තුළින් ඒ තැනැත්තා මෙලොවදීම බලු බවට පත් වෙනවා. මේ විදිහට කෙනෙක් පටිසන්ධියේදී තමන් ගෙනා කර්ම ශක්තිය කෙළවර වෙලා නැවත පටිසන්ධියක් ලබන්න හේතුකාරක වන මරණාසන්න මොහොතේදී බැඳිල හිටියෙ බලු ධර්ම තුළ නම්, ඒ ධර්මතාව අවසාන මොහොතේදී නැවතත් මතු වෙලා එනවා. මේ තමයි බලු කර්ම භව උප්පත්ති කර්ම භවයට ඇදිල ඒම.

එහෙනම් බලු උප්පත්ති භවක් හටගන්නේ කොහොමද? මනුස්සයෙක් වෙලා ඉන්න කොට බලු වැඩ කිරීම නිසා මරණාසන්න මොහොතේදී කර්ම, කර්ම නිමිති, ගති නිමිති කියන කාරණා තුනට අනුකූලව බලු විදිහට කරපු වැඩ (කර්ම) අරමුණු විදිහට මතු වෙලා හීනයක් වගේ පේන්න පටන් ගන්නවා. මේ වෙන කොට ඔහුගේ ඇස, කන, නාසය, දිව, කය කියන ඉන්ද්‍රියන් අඩපණ වෙලා. නමුත් මනස හොඳින් ක්‍රියාත්මක වෙනවා. මේ විදිහට පෙර පුරුදු කරපු දේවල්වලට අනුව බලු කර්ම භවක් හටගෙන කෙනෙක්ගෙ පුනර් භවය හෙවත් උප්පත්ති භවය සිද්ධ වෙනවා. මේක සිද්ධ වෙන්නේ මරණාසන්න විත්ත විතියේදී. වුතියට අමතරව විත්තකෂණයක තරම්වත් අතරක්

නැති පටිසන්ධියක් සිද්ධ වෙන්නේ මේ ආකාරයට.

මේ කාලයේ මහා ගැටළුවක් වෙලා තියෙන ප්‍රශ්නයක් තමයි වුතියත් පටිසන්ධියත් අතර අතරක් නැහැ කියන කාරණය. මේ කාරණය ගැන සම්පූර්ණ විස්තරය මීට වඩා බොහෝ විග්‍රහ සහිතයි. පංචද්වාර විත්ත විතියත් සමග අනුබද්ධ ආධාරක විත්ත විතී තුනක් සහිත වූ සන්තති වර්තමානය විග්‍රහ කරන කොට නියම වුති පටිසන්ධි විත්ත විතිය විග්‍රහ වෙනවා. දැනට භාවිතාවෙන් ඉතා දුරස් වෙලා තියෙන මේ පිළිබඳ විස්තර පසුව ඉදිරිපත් කරන්න බලාපොරොත්තු වෙනවා.

මරණාසන්න මොහොතේ හටගන්නා පංචද්වාර විත්ත විතියක් පිළිබඳව අභිධර්මයේ විස්තර කරල තියෙන්නේ මෙහෙමයි. අතීත භවාංග, භවාංග වලන, භවාංග උපවිජේද වශයෙන් විත්ත විතියක විත්තකෂණ 17 කින් 3 ක් ක්‍රියාත්මක වෙලා, පංචද්වාර ආවර්ජන, වක්ඛු විඤ්ඤාණ කියන විත්තකෂණවලට පසුව සම්පටිච්චන, සන්තිරණ, වොත්තපන කියන විත්තකෂණ 3 ක් පහළ වෙලා, ජවන - ජවන - ජවන - ජවන - ජවන විදිහට විත්තකෂණ 5 ක් ක්‍රියාත්මක වෙන්න පටන් ගන්නවා. අනතුරුව වුති - පටිසන්ධි - භවාංග - භවාංග විදිහට ඉතිරි විත්තකෂණ හටගන්නවා. මේ විදිහට සියල්ල විත්තකෂණ 17 ක් හටගන්නවා. මේ ආකාරයෙන් විත්ත විතියක් හටගත්ත නම් ඒ විත්තකෂණ 17 අවසන් වෙන කල් තවත් විත්ත විතියක් හෙවත් හිතක් හටගන්නේ නෑ. මේ විත්තකෂණ 17 ක විත්ත විතිය අවසාන වෙන කල් ඒ විත්තය හටගන්න අවශ්‍ය හෘද රූපය තියෙන්නේ මරණාසන්නව පණ අදින පුද්ගලයගෙ හදවත ඇසුරු කරගෙන. ජවන විත්තකෂණ පහ අවසන් වෙන කොට විත්තකෂණ 13 ක් අවසන් වෙලා ඉවරයි. 14 වන විත්තකෂණයේදී චූත වෙනවා. 15 වන විත්තකෂණයේදී පටිසන්ධිය ලබනවා. 16, 17 විත්තකෂණ දෙක ගෙවිල යන්නත් ඉතිරි වෙනවා.

මේ ආකාරයෙන් පටිසන්ධියක් ලබන්නේ මවු කුසක නෙවෙයි, අවසාන විත්ත විතියේ. විත්ත විතිය අවසන් වෙන්න පෙර පටිසන්ධියෙන් පසුව භවාංග දෙකත් ගිහින් දැන් ඉපදිලා ඉවරයි. වුති - පටිසන්ධි විත්තකෂණ දෙක අතර අතරක් නෑ කියල සඳහන් කළේ ඒ නිසා. මේ තත්වයට පත්වුනාම ජාතිය පහළ කරල අවසානයි. එහෙනම් පටිසන්ධියේදී හටගන්නේ මොකක්ද? පටිසන්ධියට අවශ්‍ය වෙන්නේ කර්මවලින් හටගන්නා කර්මජ රූප මිසක් මවු කුසක හටගන්නා උතුජ රූප නෙවෙයි.

“පටිසන්ධිකඛනේ විපාකාභ්‍යා-කතානං කටන්තාව රූපානං කම්ම පච්චෙන පච්චයෝ, විපාක පච්චෙන පච්චයෝ” කියල විග්‍රහ වෙන්නේ, පටිසන්ධි මොහොතේදී ඒ කර්මජ රූප සහ කර්මජ බලයෙන් හටගන්නා රූප සහ අව්‍යාකෘත නාම සම්බන්ධ වෙලා ඊළඟ අත්බව හටගන්න බව. (ව්‍යාකෘත කියන්නේ ක්‍රියාත්මක වීමේ හැකියාව, බලය. ඒක නැති නිසා අව්‍යාකෘත වෙනවා. එකකොට දැනෙන්නේ ඉබේ ක්‍රියාත්මක වෙනව වගෙයි, කරන ඒවා නෙවෙයි. විපාක හින් අව්‍යාකෘතයි). ඒ අනුව කර්මජ බලු හවෙන් කර්මජ බලු ජාතිය හටගන්නවා. මෙතැනදී සිද්ධ වෙන්නේ මනුස්සයා කර්මජ බල්ලෙක් වීම. මේක ඉතා සියුම් ප්‍රසාද රූපයක් (ප්‍ර + සාද - නැවත නැවතත් සාධනය කරනවා. අපේ බලාපොරොත්තුව අනුව අපි යම් ප්‍රසාදයක් ඇතිකර ගන්නවා. නැවතත් බලන්න ඇත්නම්, නැවතත් අහන්න ඇත්නම්... ආදී වශයෙන් ආස්වාදය යළි යළිත් ගොඩනැගීම සඳහා ප්‍රසාදය මුල් කරගෙන ගොඩනැගිවිල රූප). ඒ විත්ත විතිය අවසන් වෙන කොට මේ විදිහට කර්මජව හටගත්ත කර්මජ රූපය තුළ නැවත සිත් හටගන්න අවශ්‍ය වස්තු රූපයන් හැදිල අවසානයි.

පටිසන්ධි අවස්ථාවේදී කාය දසක, භාව දසක, වස්තු දසක වශයෙන් පරමාණු තුනක් කර්ම බලයෙන් පහළ වෙනවා. එතැන් පටන් විත්තජ රූප එන්න පටන් ගන්නවා. මේ අනුව කර්මජ රූපයෙන් ගති රූපයක් උරුම වෙලා බලු රූපය හැඩගැහිල අවසානයි. නමුත් මේ බලු රූපය ඇහැට පෙනෙන එකක් නෙවෙයි. ඇහි පිය ගහන මොහොතකදී මේ සියල්ල සිද්ධ වෙලා අවසන් වෙනවා. ඊළඟ අවස්ථාවේදී සිද්ධ වෙන්නේ කර්මජ රූපයන්ගේ ඉතිරි වන්නා වූ රූප පහළ කරල පූර්ණ කිරීම. ඒ කියන්නේ වක්ඛු දසක, සෝත දසක, ඝාත දසක, ජීවිතා දසක කියන ඒවා. දසක විදිහට හඳුන්වන්නේ පරමාණුවක් (සුද්ධාෂ්ඨකයක්) සමග එකතු වෙලා පරිවර්තන සහ පරිභ්‍රමණ කියන රූප දෙකත් එක්ක හැඳෙන රූප දහසක සම්පිණ්ඩනයක්. මේ දෙවැනි අවස්ථාව වෙන කොට එබඳු ඒවා හැත්තෑවක් සකස් වෙලා අවසානයි. මේ අවස්ථාව හඳුන්වන්නේ සංජාති කියල. ජාති කියන අවස්ථාව පැහැදිලි කරල තියෙන්නේ මෙහෙමයි. “කතංව භික්ඛවේ ජාති. යං තේසං තේසං සත්තානං තම්හි තම්හි සත්ත නිකායේ ජාති, සංජාති, ඔක්කන්ති, අභිනිබ්බන්ති, බන්දානං පාතුභාවෝ ආයතනානං පටිලාභෝ අයං චූච්චති භික්ඛවේ ජාති.”

මේ අවස්ථාවේ ජාති කියල හඳුන්වල තියෙන්නෙ මේ පළමු කරුණු තුනේ සම්පිණ්ඩනයක්. රූප කලාප හැත්තෑව සමග විත්තජ රූප එකතු වෙලා කර්මජ විත්තජ අවස්ථාව ඉක්ම යන කොටම උතුජ රූප හැදිල සිද්ධවෙන සම්පිණ්ඩය තමයි සංජාති අවස්ථාව හෙවත් ගන්ධබ්බයා කියන්නෙ. චූති - පටිසන්ධි අතර අතරක් නැති බවත්, ඒ වගේම ගන්ධබ්බයෙක් නැත්නම් සංජාතිකයෙක් විදිහට හඳුන්වන මව් කුසේ ඉපදෙන කල් පවතින අතර කාලය තුළ මොකක් සිද්ධ වෙනවද කියන කාරණයන් හොයාගන්න බැරූව අද පටලැවිලයි තියෙන්නෙ. මේ අතර කාලය තමයි සංජාති කියන අවස්ථාව.

මේ සංජාති අවස්ථාවේ ඇතිවන සුඤ්ඤා කායිකයා හෙවත් ගන්ධබ්බයා කර්මජ, උතුජ සහ විත්තජ රූපයන්ගෙන් හැදිල කර්මජව නිපදවෙන ආහාර ආහාර කරගෙන, නැත්නම් තණ්හාව උපාදාන කරගෙන ජීවත් වෙනවා. ඊට පස්සෙ මේ ගන්ධබ්බයා උතුජ කාය හෙවත් සාතු විපර්යාස කරගත්ත රූපයකින් යුක්තව ත්‍රිජ කාය කියන සියුම් කයකින් පිටවෙලා යනවා. සුළඟට අහු වුන පරඩැලක් සුළඟ හමන අතට ගහගෙන යනව වගෙයි, කර්ම ශක්තියට ගෝචර වන ඒ සියුම් කය හෙවත් ගන්ධබ්බයා කර්ම ප්‍රවාහයට අහුවෙලා කර්ම ශක්තියට අනුකූලව බලු ගැබක් හටගන්න කල් කරකවමින් මේ විශ්වය තුළම නියාගන්නවා.

සංයුක්ත නිකායේ (4) 700 පිටුවේ එන කුතුහලසාලා සුත්තයේදී බුදු පියාණන් වහන්සේගෙන් වච්චගොත්ත පරිභ්‍රාජකයා අහනවා, ස්වාමීනි මේ කයත් අත්හැරියා මතු කයකට ගියෙන් නෑ, මේ අතර කාලය තුළ සත්වයා කුමක් උපාදාන කරගෙන ජීවත් වෙනවද කියල. ඒ අතර කාලය තුළ සත්වයා ජීවත් වෙන්නෙ තණ්හාව උපාදාන කරගෙනයි කියල බුදු පියාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. එහෙනම් චූති - පටිසන්ධි අතර අතරක් නෑ කියන කාරණය බොරුවක් නෙවෙයි. ජාති කියන එක විග්‍රහ කරනකොට සංජාති කියන අවස්ථාව තමයි ඒ අනුව ගන්ධබ්බ අවස්ථාව විදිහට පෙන්වල තියෙන්නෙ. යම් කිසි බලු ගැබක් සකස් වෙලා කර්ම ශක්තියෙන් එතැනට ඇදිල එන කල් ඉන්නෙ මේ සංජාති හෙවත් ගන්ධබ්බ අවස්ථාවේ.

ඔක්කන්ති කියන්නෙ ඊළඟ අවස්ථාව. සංජාතියෙන් ඔක්කන්තියට යනවා කියන්නෙ මේ බලු ගන්ධබ්බයා උප්පත්ති ස්ථානයට යාම. “ඔක්කන්තිකිබ්බෙන් නාම රූපං අඤ්ඤාමඤ්ඤං සහජාන පච්චෙන

පච්චයෝ” කියල පෙන්වල තියෙන්නෙ, නාම රූපයෝ නාම රූපයන්ට සහජාන ප්‍රත්‍යයෙන් ප්‍රත්‍ය වේ, අඤ්ඤාමඤ්ඤා ප්‍රත්‍යයෙන් ප්‍රත්‍ය වේ කියන කාරණය. ඒ ගන්ධබ්බයා බලු ගැබ තුළ සකස් වෙලා තියෙන බලු කළලය අල්ල ගැනීම තමයි ඔක්කන්ති වීම කියන්නෙ.

අභිනිබ්බන්ති කියල සඳහන් වෙන්නෙ අභ්‍යන්තර නිර්මාණයක් වීම. මනෝමය කයට අනුව මස් ලේ කයක් බලු ගැබ තුළ නිර්මාණය වෙන්න පටන් ගන්නවා. දැන් බලු රූපස්කන්ධයක් බලු ගැබ ඇතුළේ පහළ වෙලා. ඒ රූපස්කන්ධයට වේදනා දැනෙනවා, සඤ්ඤා දැනෙනවා. මේ ආකාරයෙන් බලු සංඛාර සහ බලු විඤ්ඤාණ පහළ වෙලා බලු පංචස්කන්ධයක් හටගන්නවා. බන්ධානං පාතූනාවෝ කිව්වෙ මේ කාරණය. දැන් හැදිල ඉවරයි. එළියට එන කොට ආයතන ප්‍රතිලාභය ලැබිල ඇහැට රූපය, කනට ශබ්දය, නාසයට ගන්ධය, දිවට රසය, කයට බලු ස්පර්ශ සහ මනට බලු ධර්ම උපදිනවා.

“කම්මා විපාකා වත්තන්ති” කියල කර්මයට විපාකයක් වශයෙන් බලු ධර්මයක් අරමුණු වුණා. මුලදි සකස් වෙලා තිබුන අභිසංඛාර විඤ්ඤාණය හෙවත් කර්ම භවයේ පිහිටන ලද විඤ්ඤාණයේ බීජය ඇදිල ඇවිත් යම් කිසි අවස්ථාවක කරන ලද කර්මය යළි කළා හා සමානව මතුවෙලා එනවා. කර්මය කුඹුරයි, විඤ්ඤාණය බීජයයි, තණ්හාව ජලයයි, අවිද්‍යාව බැම්මයි කියල උපමා කරල තියෙන විදිහට, අවිද්‍යා බැම්මෙන් වටකරල තියෙන කර්මය නමැති කුඹුර තණ්හාව නමැති ජලයෙන් තෙමල අභිසංඛාර විඤ්ඤාණ නමැති බලු ගතියෙන් හටගත්ත බීජය වැපුරුවාම බලු ගති ලක්ෂණ සහිත සත්වයෙක් කුඹුරෙන් මතුවෙන පැලයක් වගේ පුනර් භවය ලබනවා.

මිළඟට “විපාකෝ කම්ම සම්භවෝ” කියල සඳහන් කළේ පටිච්ච සමුප්පාද ක්‍රියාවලිය අනුව මරණාසන්න මොහොතේදි කර්මය මතු වෙලා ඒම. මේ අනුව මරණාසන්න මොහොත වෙන කොට කෙනෙක් අවිද්‍යාව දුරු කරල සත්‍යය දැකල තිබුණෙ නැත්නම්, ඔහු පිහිටන්නෙ බලු ධර්ම හොඳයි ප්‍රියයි මනාපයි කියන බලු අවිද්‍යාව නමැති මානසිකත්වය තුළ. මරණාසන්න මොහොතේ ඊට අනුකූලව පරිසරයක් මැවිල හිතීන්, කයින්, වචනයෙන් ඔහු බලු විදිහට කටයුතු කරන්න පටන් ගන්නවා. කය පැත්තක පණ අදිනවා. මනසින් හදාගත්ත සිහිනමය කයකින් ඔහු ඒ පරිසරය තුළ සැරිසරමින් සංඛාර

ගොඩනගනවා. ඒ තමයි දෙවන අවස්ථාව. ඒ කියන්නෙ පුනර් භවයට හේතුවන අවිද්‍යා පච්චයා සංඛාරා ගොඩනැගෙන අවස්ථාව.

විපාක අරමුණක් වශයෙන් මේ විදිහට බලු ධර්මයක් ඇවිත් විපාකයක් හටගන්නවා. ඒ විපාකයෙන් අවිද්‍යා පච්චයා සංඛාරා, සංඛාර පච්චයා විඤ්ඤාණං කියන පටිසන්ධි විඤ්ඤාණ අවස්ථාව හටගන්නවා. මේ ආකාරයෙන් පටිසන්ධි විඤ්ඤාණය සකස් වුනාම ඒකෙ නාම රූප බැහැගන්නවා. ඒ නාම රූප කියන්නෙ බලු ගති ලක්ෂණ. විඤ්ඤාණයේ හටගන්නා ඒ සියුම් නාම රූප තුළින් බලු විදිහට සකස් වුන ඇස, කන, නාසය, දිව, කය, මන කියන ආයතන ලබාගෙන ඒ මගින් බලු ස්පර්ශ, බලු වේදනා, බලු තණ්හා, බලු උපාදානවලට පත්වෙලා බලු උප්පත්ති භවයකට පත්වෙනවා. භවයට පත්වුනාට පස්සෙ භව පච්චයා ජාති කියන අවස්ථාව සම්පූර්ණ වෙලා බලු ජාතිය හටගන්නවා. මේ තමයි පටිසන්ධි පටිච්ච සමුප්පාදය.

මේ ආකාරයෙන් ඒ ඒ සත්ව ජාති හටගන්නා හැටි, ඒ ඒ සත්වයන්ගේ නම් ගොත් විග්‍රහ කර බැලීමෙන් අවබෝධ කරගන්න පුළුවන්. සත්ව ජාති හටගන්නෙන් ඒ ඒ සංඛාරයන්ගේ ස්වභාවය අනුව. ඒ ඒ ගති ලක්ෂණයන්ට අනුව හටගන්නා ලෝකයේ කොච්චර සත්ව සංඛ්‍යාවක් හිටියත්, පටිච්ච සමුප්පාද ක්‍රියාවලියට අනුව තේරුම් ගත්ත නම්, ඒ සත්වයින් සකස් වෙන ආකාරය අවබෝධ කරගන්න පුළුවන්. මිනිහෙක් මැරිල සතෙක් වෙන ආකාරය මෙයින් පැහැදිලි වෙනවා.

ඒ අනුව සත්වයෙක් සකස් වෙන හේතුව නිරෝධ කිරීමෙන් නැවත භවයක් සකස් වීම නතර කරන්න පුළුවන්. ඒ සඳහා උපකාර වන ඒකායන මාර්ගය ලෝකෝත්තර අරි අටඟි මග බවත් දැනගන්න ඕන. මේ අනුව අරි අටඟි මග හොඳින් අවබෝධ කර ගැනීමෙන් මෙබඳු වන්නා වූ සසර ගමනේ යථාර්ථය දැකල සියලු දුකින් නිදහස් වෙන්න අධිෂ්ඨාන කරගන්න.

පූජ්‍ය චන්දන විහාරික ජ්‍යෙෂ්ඨ භික්ෂූන්ගේ විශේෂ යළි මතු කළ සැඟවුණු දහම් කථණ ජ්‍යෙෂ්ඨ ඥාණික කළේ;

ඇල්. අමරසිංහ
(විග්‍රාමික ලංකා බැංකු ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරු)
පිළියන්දල - 0714686242

සතර මහා භූතයන්ගේ

සහිතවතයන් ඇතිවන ආස්වාදයේ විවිධ මට්ටම්

පසුගිය කලාපයේ... - සතර මහා භූතයන්ගේ සංකලනයෙන් ආස්වාදයට පාර හැදෙන හැටි

සුද්ධාශ්ඨකයේ ආරම්භක අවස්ථාව වන ආපෝ, තේජෝ, වායෝ, පඨවි කියන මේවායේ භූත කොටස් ගැන තමයි පසුගිය කලාපයේ අවසානයට විග්‍රහ කළේ. දැන් ආපෝ, තේජෝ, වායෝ, පඨවි කියන මේවායේ භූතවලින් විතරක් යමක් කරගන්න බැරි නිසා, ඊළඟට මේ භූතයන්ගෙන් හටගන්න සුද්ධාශ්ඨක, අනුකූල දේ නිෂ්පාදනය කරන්න පොදි වශයෙන් බැඳී බැඳී සකස් වෙනවා. එකින් එකට ආකර්ශනය කරමින් අවශ්‍ය දේ නිෂ්පාදනය කරන්න, අවශ්‍ය හැඩතල ගනිමින් ඊට අනුකූලව පළවෙනි සකස් වීම වෙනකොට, ඒවා ආපෝ මහා භූත, තේජෝ මහා භූත, වායෝ මහා භූත, පඨවි මහා භූත කියන තැනට වැටෙනවා. ඊට පස්සේ සියුම් රූප කලාපවලින් හටගන්නා වූ කයක් නිර්මාණය වෙන්න ඒක හේතු වෙනවා.

බ්‍රහ්මයින්ගේ බ්‍රහ්ම කායිකත්වය වගේ සියුම් අවස්ථාවන් හටගන්නේ අන්න ඒ සියුම් මහා භූත රූප කලාපයන්ගෙන්. ඊට එහා කාම ලෝකය භුක්ති විඳින්න ඒ සියුම් මට්ටම මදි. ඒ සඳහා තවත් සනීභවනය වෙන්න ඕන. ඊට වඩා සනීභවනය වූන ඇසක් රූපයක් ස්පර්ශකරල කාමාස්වාද විඳින්න ගන්න ඕන. ඒ වගේම බ්‍රහ්මත්වයට වඩා සනීභවනය වෙව්ව කනක් සහ ශබ්දයක් කාමාස්වාදයට ඕන. ඒ බ්‍රහ්මත්වයට සම්බන්ධ නැති, කාමයට හේතුවෙන ආකාරයේ සනීභවන නාසයක්, දිවක්, කයක් වගේම ඒවාට ගන්ධ, රස, ස්පර්ශයන් ලබාදෙන දේ ඊට වඩා සනීභවනය වෙන්න අවශ්‍යයි.

සුගතිගාමී ඊළඟ සත්වයාගේ අවස්ථාවට පත් වූනාම, දිව්‍යමය ආදී වන්නා වූ කය නිපදවන කොට ඔය කියන තත්වයට පත්වෙලා සියුම් ධාතු කලාප බවට පත්වෙනවා. ආපෝ ධාතු, තේජෝ ධාතු, වායෝ ධාතු, පඨවි ධාතු කියන මේවායේ සියුම් කොටසේ කොටස් හතරක් එනවා. ඒ සියුම් කොටසේ කයට ඒක ගැලපෙනවා. දැන් මෙතැනදී අපි

දකින්න ඕන මේක කොහොමද වෙන්නේ කියල. බොහොම සියුම් තැනක් තමයි මේ විග්‍රහ කරගෙන යන්න.

අපි හිතමු මෙහෙම දෙයක්. පොඩි ළමයෙක් හුරුතලයට හුරුතල් කතා කිය කියා දඟල දඟල ඉන්නව දැක්කම ආතල මුත්තල මොකද කරන්නේ, ඕක බලාගෙන ඉඳල හරියට සතුටු වෙනවා. ඒකත් අවිද්‍යා තෘෂ්ණාවේම කොටසක් තමයි. ඒක ප්‍රිය මනාප, මන වඩන ආස්වාදයක් ගෙන දෙන දෙයක් වෙනවා. දැන් මේ අවස්ථාව වෙනකොට පැත්තක ඉඳගෙන සතුටු වෙන මට්ටමක් තියෙනවා. හැබැයි ඒ මට්ටමේ සතුට මදි වූනාම මොකද කරන්නේ, අල්ල ගන්න, වඩාගන්න, ඉඹගන්න හිතෙනවා. මේ තව අවස්ථාවක්. එතකොට ඒ හුරුතලය තවත් වැඩි වූනොත් මොකද කරන්නේ, අල්ලල පොඩි කරන්න හිතෙනවා. දැන් පොඩි එකා රිදිල කෑ ගහනවා. මේ තමයි ආස්වාදය වැඩිපුර ලබන්න බලාපොරොත්තු තියන්න තියන්න සිද්ධවෙන සනීභවනයේ වැඩිවීම. හැබැයි වැඩි වෙනකොට එක දෙයක් වෙනවා. බලාපොරොත්තු වූනේ සුවයක් වූනාට සුවය සමග ඇඳුණ රිදීමකුත් සම්බන්ධ වෙනවා.

සුවය බලාපොරොත්තු වෙලා, වැඩියෙන් බලාපොරොත්තු තියා ගත්තම, ලැබෙන්න තිබිව්ව සුවය අඩු වෙලා දුක් වේදනාව වැඩි වෙනවා. නමුත් බලාපොරොත්තුව අධික නිසා ඒ වේදනාව දෙවෙනි කරල අර සුවය හොයන්න දැඩිව ග්‍රහණය කරන්න යනවා. ආස්වාදය අඩු වෙව් ග්‍රහණ වේදනාව වැඩි වෙව් විඳිනවා. නමුත් අවිද්‍යාව නිසා මේක වැටහෙන්නේ නෑ. එහෙනම් නිදහස් සුවයෙන් ආස්වාද විඳින දේවතාවන්ගේ මට්ටමට වඩා වැඩි ආස්වාදයක් බලාපොරොත්තුවෙන් දැඩි ග්‍රහණයට හිත තියන මනුස්සයින්ට ඊට වඩා වැඩි සනීභවනයක් ඕන වෙනවා. ඒ නිසා මොකද වෙන්නේ, දෙවියන්ට වඩා සනීභවනය වෙව්ව

කුණක් අපිට හම්බවෙනවා. අලුත් කුණු කොටස් තිස් දෙකකින් යුක්ත කයක් ඒකෙන් හදාගන්නවා. මොකද හේතුව, අවිද්‍යාවෙයි තෘෂ්ණාවෙයි අධික භාවය නිසා ඒක දූෂ්‍ය පැත්තට යනවා.

එහෙනම් අවිද්‍යාවයි, තෘෂ්ණාවයි නිසා දූෂ්‍ය බවට පත්වෙනකොට සුද්ධ දෙයක් නිපදවන්න බෑ. ඒක පොඩ්ඩක් හරි දූෂ්‍ය නිසා ඒකෙන් අසුද්ධ දෙයක් නිපදවෙනවා. මේ නිසා සිද්ධ වෙන්නේ අසුද්ධතාවයෙන් වැඩි, සනීභවනයෙන් වැඩි රූප නිෂ්පාදනය වීම. මේ නිසා සනීභවනයට පත් වූණ ආපෝ ධාතු, තේජෝ ධාතු, වායෝ ධාතු, පඨවි ධාතු කියන කොටස් හතරක් ලෝකයේ නිෂ්පාදනය වෙනවා. ඒ සනීභවනයට අවශ්‍ය කරන ඇසක් - රූපයක්, කනක් - ශබ්දයක්, නාසයක් - ගන්ධයක්, දිවක් - රසයක්, ශරීරයක් - ස්පර්ශයක් නිෂ්පාදනය වෙනවා. එහෙනම් ඇස කියන උපකරණය, රූප නමැති උපකරණය, කන නමැති උපකරණය, ශබ්ද ගෙනත් දෙන උපකරණය, නාසය නමැති උපකරණය, ගන්ධ රැස්කරල ගෙනත් දෙන උපකරණය, දිව නමැති උපකරණය, රස ගැබ් කරපු උපකරණය, කය නමැති උපකරණය, ස්පර්ශය ගැබ් කරපු උපකරණය... ආදී වශයෙන් ඇස, කන, නාසය, දිව, ශරීරය කියන මේවාට රූප, ශබ්ද, ගන්ධ, රස, ස්පර්ශ කියන ඒවා ලබාදෙන දිව්‍යමය දේ හටගන්න, අර මහා භූතයෝ ධාතු බවට පත්වෙලා සනීභවන ධාතු බවට පත්වෙනවා.

මේ නිසා පඨවි ධාතු, ආපෝ ධාතු, තේජෝ ධාතු, වායෝ ධාතු කියන ඒවා මනුස්ස ලෝකයේදී සනීභවන සහිත පස්, ජල, ගිනි, සුළං කියල කොටස් හතරකට බෙදෙනවා. එතකොට වනාවල් කියක් එකිනෙකට සනීභවනය වෙව්ව ක්‍රියාවලියේ ප්‍රතිඵලයක්ද පස්, ජල, ගිනි, සුළං කියන්නේ. හැබැයි අපි බලාපොරොත්තු වෙන්නේ පස්වලින් විතරක් ආස්වාද විඳින්න නෙවෙයි, ජලයෙන් විතරක් ආස්වාද විඳින්නත්

නෙවෙයි, ගින්නෙන් විතරක් ආස්වාද විඳින්නන් නෙවෙයි, සුළඟින් විතරක් ආස්වාද විඳින්නන් නෙවෙයි. මේ පස්, ජල, ගිනි, සුළං කියන හතරේ සම්පිණ්ඩනයකින් හටගන්න ඇස - රූප, කන - ශබ්ද, නාසය - ගන්ධ, දිව - රස, කය - ස්පර්ශ කියන මේවායේ ආස්වාද විඳින්න තමයි අපි බලාපොරොත්තු නියාගෙන ඉන්නේ.

තවත් සුද්ධ ඇතිව කියනව නම්, සහිතවනය වෙච්ච ඇස, කන, නාසය, දිව, ශරීරය කියන මේ පහත්, රූප, ශබ්ද, ගන්ධ, රස, ස්පර්ශ ගෙනත් දෙන සහිතවන බාහිර වස්තූන්, කර්ම-සාත්තු-හේතු කියන තුනෙන් ජනිත වෙනවා. මොකද බලාපොරොත්තු වෙන්නේ වේදනා (වින්දන) භුක්තිය. වේදනාවක් ලබන්න නම් ඒ වේදනාවට අනුකූල දෙකක් ස්පර්ශ වෙන්න ඕන. ඇසක් - රූපයක් ස්පර්ශ වුනාම තමයි වක්ඛු වේදනාවක් එන්නේ. කනක් - ශබ්දයක් ස්පර්ශ වුනාමයි ශබ්ද වින්දනයක් එන්නේ. නාසයක් - ගන්ධයක් ස්පර්ශ වුනාමයි ඝාන වින්දනයක් එන්නේ. දිවක් - රසයක් ස්පර්ශ වුනාමයි රස වින්දනයක් එන්නේ. කයක් - ස්පර්ශයට දෙයක් එකතු වුනාමයි කාය ආස්වාද වින්දනයක් එන්නේ.

බලාපොරොත්තුව කාය ආස්වාද වින්දනය මිසක් එයින් එහාට දෙයක් නොවන නිසා, අපේ මානසිකත්වයෙන් නිකුත් කරපු ශක්තිය යමක් නිෂ්පාදනය කරන්න නිකුත් වුනාද, ඒ වින්දන මට්ටම ලබාදෙන මට්ටමක දෙයක් සකස් කරල දෙන්නයි නිකුත් වුනේ. ඒ නිසා අපිට රූපාස්වාදය, ශබ්දාස්වාදය, ගන්ධාස්වාදය, රසාස්වාදය, ස්පර්ශාස්වාදය කියන මේවාට පැහැනන සුදුසු මට්ටමට නිෂ්පාදනය වුනාම අපි කියනවා “පැහුනා” හෙවත් “පැහුනා” කියල. ඒ කියන්නේ නියම ගානට පැහිල තියෙනවා. මේ විදිහට අපේ ආස්වාද භුක්තියට පැහිව්ව දේවල් හම්බවෙනවා.

“ඉද්ද වුනා” කියන්නේ ඒකෙ පිහිටන්න පුළුවන් වුනා කියන එක. දැන් ආස්වාද භුක්තියට අවශ්‍ය කාරණා එකින් එක පැහෙනවා. පැහෙන එකේ පිහිටනවා. පැහිව්ව එකේ ඉද්ද වුනාම “ඉදෙනවා” කියනවා. එහෙනම් පැහුනාම, ඉදුනාම තමයි අපේ භුක්තිය හම්බ වෙන්නේ. පැහෙනකොට භුක්තියට ළංවෙනවා. ඉද්ද වුනාම භුක්තිය විඳිනවා. දැන් ගොයම් පැහෙනකොට කියනවා “පැහුනා” කියල. බත් ඉච්චම කියනවා “ඉදුනා” කියල. පැහිව්ව එක

භුක්තියට ළංවුනා. පොඩිකමට ඉන්න එකෙක් පැහුනම කියනවා “කෙල්ල පැහිල, කොල්ල පැහිල” කියල. ඉදෙනවා කියන්නේ ඉද්ද වුනා හෙවත් ඒ සඳහා ඉන්දේව්‍යා කියන එක. එහෙනම් පැහුනම ඉදුනම තමයි භුක්තියට ගැලපෙන දේ ආස්වාදයට සම්බන්ධ වෙන්නේ.

මෙයින් එහාට ලෝක සත්වයාගේ බලාපොරොත්තුවක් නැති නිසා එයින් එහා ලෝක නිර්මාණයක් සිද්ධ වෙන්න බෑ. ඒ උපරිම මට්ටමට ඇවිත් තියෙන්නේ. දැන් සිද්ධ වෙන්නේ නැවත වාරයක් බිඳිල ගිහින්, අර පරමාණුකව ගැබ්කරපු ශක්තිය තව තවත් ඒකෙ බලවත් වෙලා තියෙනව නම් නැවතත් වක්‍රයක් ක්‍රියාත්මක වෙන එක. දැන් ඉතින් නැවත වාරයක් පහළ ඉදන් පැහෙන මට්ටමට ඇවිත් ඉදෙන මට්ටමට එන්න ඕන. ඊට පස්සේ ඒක භුක්තියට ලබා දීල, භුක්ති අවස්ථාව ගන්න හෝ නොගන්න හෝ, කාලය ගිය ගමන් නැවතත් රැල්ල බැස්ස වගේ පල්ලෙහාට බහිනවා. බැහැල නැවත පැහෙන ඉදෙන මට්ටමේ දෙයක් නිපදවන්න ආරම්භ කරනවා.

මේ ගැබ් කරපු ශක්ති විශේෂය මොකෙන්ද ගැබ් කළේ? අපිට අවශ්‍ය දේවල්, අපේ භුක්තියට මෙන්න මේ දේවල් ඕන කියල ඇසක් - රූපයක් මැනගත්ත නිසා, කනක් - ශබ්දයක් මැනගත්ත නිසා, නාසයක් - ගන්ධයක් මැනගත්ත නිසා, දිවක් - රසයක් මැනගත්ත නිසා, කයක් - ස්පර්ශයක් මැනගත්ත නිසා, මේ විදිහට අපිට අවශ්‍ය කරන දේ මැනගත්ත නිසා, ඒ මැනීම ආරම්භ කරපු නිසා අපි “මනෝ” වුනා. වින්තවලට වින්ත හැටියට තියෙන්න ඉඩ දෙන්නේ නැතුව අපි ඒවා මනෝ භාවයට පත් කළා. මේ ක්‍රියාවලිය පූර්වංගම වෙලා, මූලින් පහළ වෙලා, ඒකෙ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් හටගන්නා ඒ ඒ ආකාරයේ රූප, ශබ්ද, ගන්ධ, රස, ස්පර්ශ වශයෙන් යමකින් යමක් දරනවද, ඒවා දැරීමට හේතුකාරක වන දෙයක් ලෝකයේ පහළ කරනවා. ඇස, කන, නාසය, දිව, කය වශයෙන් ලෝකයේ යම් රූපයක් (රූප රූප, ශබ්ද රූප, ගන්ධ රූප, රස රූප, ස්පර්ශ රූප) ඒවා ලබා ගන්න අවශ්‍ය මට්ටමට දරා සිටින්න පත් කරනවා. මේ ශක්තිය තුළින් සතර මහා භූතයන්ගෙන් සතර ධාතු හැදිල, සතර ධාතුන්ගෙන් හැඩතල හැදිල, ඒ ඒ දේවල් ලෝකයේ භුක්තියට පැහෙනවා, ඉදෙන්න සකස් කරල දෙන වැඩපිළිවෙලක් තියෙනව නම්, ඒ වැඩපිළිවෙල ඒ විදිහට දරා සිටින්න සිද්ධ කළේ ඔය මනෝ කියන

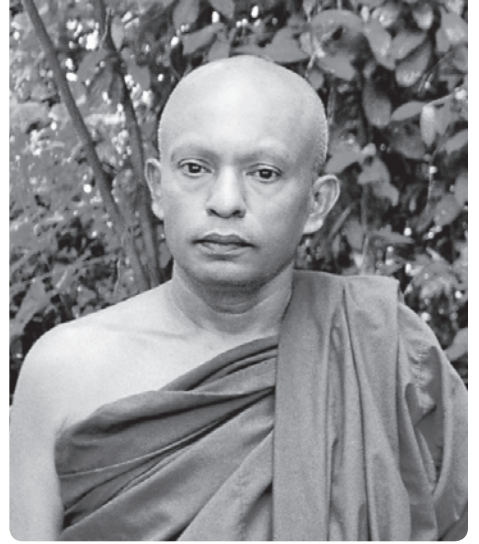
අවස්ථාවේ ගොඩනගල විහිදවපු නිදහස් කරපු ශක්තියෙන්.

ඒ ශක්තිය නොතිබුණා නම් ඊට අනුකූල දෙයක් ඇස - රූපය, කන - ශබ්දය.... ආදී වශයෙන් නිෂ්පාදනය වෙන්නේ නෑ. එහෙනම් ලෝකයක් නිෂ්පාදනය වුනා නම් මනෝ පූර්වංගමවයි ඒ දරපු දේ නිෂ්පාදනය වුනේ. මේකට කියනවා “මනෝ පූබ්බංගමා ධම්මා - මනෝ සෙට්ඨා මනෝමයා” කියල. මනසින්මයි මේක සකස් කළේ, නිර්මාණය කළේ.

අපි ඕක නොකියා, වෛතසිකයන්ට හිත ප්‍රධානයි කිව්වට එකක්වත් කියවෙන්නේ නෑ. ධර්මය තේරුනෙන්නෑ. නමුත් මෙහෙම කිව්වම තේරෙනවා. “මනසාවේ පසන්නේන - භාසතිවා කරෝතිවා” මේ තමයි පටන් ගන්න වැඩපිළිවෙල හදන හැටි, ශක්තිය නිපදවපු හැටි. සංඛාර ගොඩනැගුවොත් ශක්තිය නිපදවෙනවා. එහෙනම් ප්‍රසන්න මනස හඳුනාගෙන, ප්‍රසන්න මනසකින් කිව්ව නම් කළා නම්, අර ශක්තිය ගොඩනැගිල “තනෝනං සුඛ මං චේති ඡායාව අනපායිනී” කියන විදිහට සුවය ගෙන දෙන්න ලෝකයේ ඉෂ්ඨ ප්‍රිය දෙයක් බිහි කරල ඡායාව වගේ පස්සෙන් සම්බන්ධ කරනවා. ඒක කළේ පදුට්ඨ (යළි යළිත් දූෂ්‍ය වන) මනසකින් නම් “මනසාවේ පදුට්ඨේන - භාසතිවා කරෝතිවා, තනෝනං දුක්ඛ මං චේති - වක්ඛංව වහතෝ පදං” කියල, ගොනා පසුපස කරන්නය එනව වගේ දුක ඇදගෙන යන්න එකක් හදනවා. එහෙනම් මේ ලෝකය හදල තියෙන්නේ ඇස, කන, නාසය, දිව, ශරීරය කියන මේ ඉන්ද්‍රිය පහට ගෝචර වන රූප, ශබ්ද, ගන්ධ, රස, ස්පර්ශ කියන මේවා ලබාදෙන යම් යම් දේවල්වලින්, යම් යම් ද්‍රව්‍ය වස්තු ඇසුරෙන්.

මේවා ප්‍රසන්න මනසකින් හැඳුවොත් ඉෂ්ඨ ප්‍රිය සුවය ගෙන දෙන ලෝකික මාර්ගයක් බිහිකරල දෙනවා. පදුට්ඨ මනසකින් හැඳුවොත් දුක් විඳින්න සිද්ධ වෙන ඇසක් - රූපයක්, කනක් - ශබ්දයක් ආදී සියල්ල නිෂ්පාදනය කරල දෙනවා. එහෙනම් ලෝකයේ වින්දනයට තියෙන්නේ දුක - සැප කියන දෙක. මේ දෙක වින්දනයට ලෝකය හැඳුවේ ඔය ක්‍රමයෙන් නිසා, මේ ලෝකයේ ඔක්කොම හටගෙන තියෙන්නේ ඔය මූලධර්මය මත. ඉතින් ඔය ධර්මයන්ට මනෝ පූර්වංගමයි. ඕක තමයි මනෝ පූබ්බංගමා ධම්මා කියන එකේ නියම දහම් අර්ථය. ➤

දේව පුරාවිද්‍යා සැඟවුණු භාසකම් ඇස දෙකින්ම දැක බලා ගත් හැටි

වහරන අභයරත්නාලංකාර හිමි

අභයරත්නාලංකාරය - 06

මට මතක හැටියට මේ සිදුවීම සිද්ධ වූනේ 1984 අවුරුද්දේදී වෙතර. ඉඳුරාන කියන්නේ අපේ ගමට අසල්වැසි ගමක්. වික්‍රම අයියා කියන්නේ ඒ ගමේ හිටපු මමත් දන්න හඳුනන කෙනෙක්. දවසක් මොනවහරි අවශ්‍යතාවයකට මම ඒ ගමට ගියා. එතකොට වික්‍රම අයියා අතරමගදී හමුවෙලා ආපහු එන කොට, මල්ලියේ අපේ ගෙවල් පැත්තෙන්ම යමු කියල යෝජනා කළා. මමත් ඒකට එකඟ වෙලා වික්‍රම අයියාගේ ගෙදරට ගොඩ වැදුනා. ඒ අවට දර්ශනය අඳුරු සේයාවක් වගේ වැටහුනා. පාළුවට අඳුරට ගිය කුඩා පැලක් වගේ තැනක් මිදුලේ පැත්තක තිබුණා. ඒකේ බිත්තිවල හුඹස් පවා බැඳල තිබුණා.

එතැන නියෙන්ම මොකක්ද කියල ඇහුවම, පරණ දේව ස්තෝත්‍ර කළ තැනක් (ඉෂ්ට වූ උත්තර - යම් කිසි දෙයක් ඉෂ්ට කරගන්න උත්තර බඳිනවා, දෙවියන්ට ස්තෝත්‍රකරනවා) කියල, ඒවා වැඩක් නැති නිසා අත්හැරල දාල මේ විදිහට පාළුවට ගිනිත් නියෙන්ම කියල කිව්වා. නමුත් ඒ දිනා බලනකොට මට පෙනී ගියේ, අඳුරු වලාපටල වගේ කළු කිරණ ධාරාවකින් ඒ ස්ථානය වැහිල හිරවෙලා තියෙන බවක්. ගුප්ත සාක්ෂිවල මේවාට කියන්නේ අඳුරු බන්ධන කියල. මීට කලින් ඒ දේවාලයේ කපු මහත්තය වූනේ වික්‍රම අයියා. යම් ඥාති බැල්මකින් ඒ ස්ථානයේ කටයුතු

කරන්න පටන් ගත්තත්, ඒ සියල්ලම අසාර්ථක වෙලා ගුප්ත බල අක්‍රිය වෙලා ගිය විදිහක් පෙනී ගිය නිසා ඒ පිළිබඳව මම ඔහුට කිව්වා. ලොකු උවමනාවකින් ඔහු ඒක අහගෙන, මගේ සම්බන්ධයන් ආධාර කරගෙන යම් ශාන්තිකර්ම කිහිපයක් කළාම, ඒ සියලු බාධක දුරුවෙලා ගුප්ත බලයන් ක්‍රියාත්මක වෙන්න පටන් ගත්තා.

ඊට පස්සේ සුළු ශාන්ති කටයුත්තක් කරන කොටත් මාවත් එක්කරගෙන යන්න ඔහු අමතක කළේ නෑ. එක දවසක් පිළිකාවක් හැදිවිව පුද්ගලයෙක් සුනියම් දෙවියන්ට කියල පූජා වට්ටියක් සකස් කරල පූජා කරල ආශිර්වාදයක් කරගන්න කටයුතු සකස් කරගෙන තිබුණා. මේ පූජා වට්ටිය දෙවියන් විසින් පිළිඅරගෙන ආශිර්වාද කරන හැටි දැනගන්න මාවත් ඒ ස්ථානයට එක්කරගෙන ගියා. පූජා වට්ටිය ආසනය උඩ තියල කපු මහත්තය (වික්‍රම අයියා) දේව කන්තලව්වක්, යාතිකාවක් කරන කොට සිද්ධවෙන දේ මමත් බලාගෙන හිටියා. කිසිම දේව කෙනෙක් ආවේ නෑ. තනි කළු නිරුවත් සිරුරකින් හිටපු අමනුස්සයෙක් (මනුස්සයෙක් වගේම) අහසින් ඇවිත් පිටිපස්ස හැරල පූජා වට්ටිය දෙපැත්තෙන් කකුල් දෙක තියල ඉඳගෙන, මළපහ කරන විදිහටම ලොකු වසුරු පිඩක් හෙළල යන්න ගියා. කපු මහත්තය මගෙන්, මල්ලියේ

කොහොමද දෙවියො පිළිගන්නද කියල ඇහුවා.

ඒ අතර ආතුරයා පැත්තකට වෙලා වැඳගෙන ඉන්නවා. දැන් මේ දැකපු දර්ශනය කොහොම කියන්නද? දෙවියන් තවම පිළිගන්නේ නෑ කියල මම ඔහුට කිව්වම, ඔහු නැවතත් යාතිකාව කරන්න සැරසුනා. මම ඔහුට කිව්වා, අද මොකක් හරි නුසුදුසු බවක් පේනවා, පස්සේ දවසක පූජාවක් තියමු කියල. එහෙම කියල ආතුරයාගේ හිතත් සනසල පිටත් කළා. සිද්ධ වූන සිද්ධිය දෙවියන් බුදුන් සාක්ෂි කරල දැක්ක විදිහටම ඔහුට කිව්වා. ඊට පස්සේ ඒ පූජාව පොළවට යට කරල දැමීමා. මේක සමහරවිට ඒ පුද්ගලයාගේ නිවකමක් හෝ කර්ම බලවේගයක බලවත් බවක් හෝ දේවාල භූමියේ අඳුරු බන්ධනයක් නිසා හෝ වෙනත් පුළුවන් කියල මම අදහස් කළා.

තවත් දවසක කපු මහත්තයාගේ රබර් වගාවකට රජයෙන් දෙන ආධාර ප්‍රමාද වීමක් නිසා ඒක ඉක්මන් කරගන්න බලාපොරොත්තුවෙන් භාරයක් වෙලා තිබුණා. එයින් සති දෙකක් ඇතුලත ඔහුට මුදල් ලැබිල තිබුණා. ඒ සඳහා වෙච්ච භාරය ඔප්පු කරන්න පූජා වට්ටියක් හදල ඒකත් බාරගන්න හැටි බලාගන්න ඔහු මාත් එක්ක දේවාල භූමියට ගියා. පූජාව තියල දෙවියන්ට

“වෙනසිකයන්ට හිත ප්‍රධානයි (පූර්වංගමයි)” කියලයි අටුවාවාරින් වහන්සේලා ඕක ලියල තියෙන්නේ. හැබැයි ඒක තේරෙන්නේ නෑ. නමුත් මේ ක්‍රමයට කිව්වම ඔය ගාථාවම ඇති නිවන් දකින්න. ලෝකය කියන දේ හටගන්නේ කොහොමද? හටගන්න හේතුව මොකක්ද? මේ ලෝකය දුක ගෙනදෙනව නම්, සාරත්වයක් නැත්නම්, ඒක අයින් කරන්න කොහොමද? මොකක්ද කරන්න ඕන? දුකත්, දුකට හේතුවත්, දුක්බ නිරෝධයත්, දුක්බ නිරෝධ මාර්ගයත් ඔය ගාථා ධර්මය තුළම තියෙනවා.

එහෙනම් නිවන් දකින්න ඕන කෙනෙකුට මේ කාරණය තෝරගෙන ඒ අනුසාරයෙන් ලෝකය දකින්න පටන් ගත්තොත්, ලෝකයේ යමක් දුක නම්, දුගති නම්, දුගති ඵපා නම්, දුගතියෙන් අයින් වෙන්න ඕන නම්, සුගතිය හොඳයි කියල නිගමනයක් තියේ නම්, සුගතියයි දුගතියයි කියන දෙකම අනිච්චයි, දුක්බයි, අනත්තයි කියල තේරුම් අරගෙන අත්හරින්න ඕන නම්, ඔය දෙකටම තියෙන මානසික බලාපොරොත්තුව අත්හැරල නිවන් දකින ක්‍රමය මේ ගාථාව තුළින් විග්‍රහ කරගන්න පුළුවන්. හැබැයි

වෙනසිකයන්ට හිත ප්‍රධානයි කිය කියා කොච්චර හිටියත් වතුරාර්ය සත්‍යය අහලකවත් දැක ගන්න ඒක මදි. තේරුම් ගන්න බෑ. නිවන් දකින්න තියෙන මාර්ගයත් කොයි තරම් දුරට ඒකෙන් වැහෙනවද කියන එක දකින්න ඕන.

(ඉතිරි කොටස ලබන කලාපයෙන්)
පූජ්‍ය ජායා වහරන අභයරත්නාලංකාර තෙරුන් විහාරයේ විසින් යළි මතු කළ ඇඟවුණු දැනුම් කථන ජායාගේ සකස් කළේ:
ඩබ්. ඒ. හිළිණවති
(විග්‍රාමික මහජන බංකු හිළධාරීන්)
කඩවත - 0714806275

ආරාධනා කිරීම ඇරඹුණා. ආර්ය ඇඳුමක් ඇඳගත්ත ගුරුවරයෙක් වගේ කෙනෙක් ආකාසයෙන් ආවා. ඔහුගේ අතේ රියනක විතර දිග, ඇඟිල්ලක් තරම් මහන වේවැල් කැබැල්ලක් තිබුණා. මුහුණේ කිසිම හිනාවක් නෑ. වැඩක් වැරද්දුවම ස්වාමියෙකුට තරහ ආපු විලාසයක් තමයි ඔහුගේ මුහුණින් දිස්වුණේ. හැඟීම් දැනවෙන ක්‍රමවේදයකින්, කියන හඟවන දේ දැන් ඉතා හොඳට මට වැටහෙනවා. (ටෙලිපති ක්‍රමය කියන ස්වභාවයක් වගේ) භෞතිකව හදපු පූජා වට්ටිය තියෙන විදිහටම පේනවා. නමුත් අර තැනැත්තා ඒ වේවැල් කැබැල්ලෙන් පළතුරු එකින් එක වෙන් කරලා, “මේවද පළතුරු!” කියන ස්වරූපයෙන් ඒවා පැත්තෙන් පැත්තට අයින් කළා. ඒකෙ තිබුණේ නම්නම් ගැට දෙකක් පලාගත්ත කැබලින්, ලොවී ගැට කිහිපයකුත්, කැවිලි වෙනුවට ඉතා කුඩා විස්කෝතු වර්ග කිහිපයකුත්, බුලත් ටිකක් සහ පඬුරු කිහිපයකුත් විතරයි.

ඒ තැනැත්තා තැඹිලි ගෙඩියක් මවල පෙන්වල “කෝ තැඹිලි ගෙඩිය?” කියල අදහස් වැටහෙන විදිහට ඇහුවා. මම සිද්ධ වෙච්ච දේ කපු මහත්තයට කිව්වා. එතකොට කපු මහත්තය මෙහෙම කිව්වා. “දෙවියන්ට සමාවෙන්න කියන්න. තැඹිලි ගෙඩිය දැන් කපල තියන්න අවසර දෙන්න කියන්න”. කපු මහත්තයගෙ කටින් මේ වචන පිටවුණා විතරයි, කෝපය තද වුන ස්වභාවයක් පෙන්වල පූජා වට්ටියට වේවැලෙන් ඇනල, මේ මොනවද, මේවද පූජා කියල, අර බලන්න කියල ඒ ස්ථානයේ තිබිච්ච රබර් වත්ත දිහාවට අත දිග් කළා. මේ කියන්නෙ ගුප්ත ලෝකයක ඇහැට පෙනෙන සත්‍ය අත්දැකීම්. රබර් වත්තෙ දහස් ගණනක් විසාල පිරිසක්. සමහරු සරම් වගේ යට ඇඳුම් දණහිස ගාවට දිගට ඇඳගෙන හිටියා. සමහරුන්ගෙ හිසේ ජටා බැඳල තිබුණා. තවත් සමහර අය අමුඩ ලේන්සු කරේ දාගෙන. හරියට සටනකට අරඹදින ගමේ ගොඩේ ගණන්කාරයන් වගේ පිරිසක්, පෙළපාලියක කැ ගහනවා වගේ අත පය ඔසවමින්, ඕව අපට එපා.... අපට හොඳ පූජාවක් ඕන.... කියල මහා විජ්ජවිය හඬක් නගන ආකාරය මම දැක්කා. නමුත් මේ කිසිවක් පේන්නෙ නැති කපු මහත්තය, දෙවියන්ට අනුකම්පාවෙන් පූජාව බාරගන්න කියන්න කියල නැවතත් මට කිව්වා. එතකොට ඒ සේනාව අතර හිටපු දෙන්නෙක්ගෙන් එක්කෙනෙක් මිට දිග කැත්තකුත්, තවත් කෙනෙක් උදැල්ලකුත් අරගෙන එතැනට බොහොම සැරෙන් ආවා. කැත්ත තියෙන අය, මේක දුන්නොත් පූජා වට්ටිය හතට පලනවයි

කියල පලල පෙන්නවා. අනෙක් කෙනා වත්තෙ වළක් කපල පූජා වට්ටිය ඒකෙ දමල පස්වලින් වහල වළලන ආකාරයක් පෙන්නවා.

සුදු ඇඳුමින් සැරසිලා වේවැල අතේ තියාගෙන හිටියෙ සුනියම් දේවතාවා බව මට හැඟුණා. ඔහු යම් වචනයක් කියල, මම කියන විදිහට පූජාවක් දින 21 ක් ඇතුලත දෙන්න පුළුවන්ද කියල කපු මහත්තයගෙන් අහන්න කියල මට දැනුම් දුන්නා. මම ඒක කපු මහත්තයගෙන් ඇහුවම, ඔහු ඊට එකඟ වෙලා පොරොන්දු වුණා. කොළයක් සහ පැන්සලක් අරගෙන එන්න කියල අණ කළ නිසා කපු මහත්තය ඉක්මනින් පොතක් සහ පැනක් අරගෙන ආවා. පිටු දෙකක කොළයක් පෙරලගෙන උඩ ඉඳන් පහළට ඉරි ගහල කොටස් තුනක් වෙන් කරන්න කියල කිව්වා.

| මහා දේව | සුනියන් | කාලි |

පළවෙනි තීරුවේ උඩින් “මහා දේව මණ්ඩලයට” කියල ලියන්නත්, දෙවන තීරුව “සුනියන් දේවතාවාට” කියලත්, ඊළඟ තීරුව “කාලි මෑණියන්ට” කියලත් ලියන්න කියල දුන්නා. ඊළඟට මහා දේව මණ්ඩලයට කෝලිකුට්ටි ඇවරියයි, සුනියම් දෙවියන්ට ආනමාළු ඇවරියයි, කාලි මෑණියන්ට රත් කෙසෙල් ඇවරියයි (ඒ ඒ දෙවියන්ගේ ප්‍රභලත්වය අනුවයි මේ විදිහට කෙසෙල් වර්ග වෙනස් වෙන්නෙ), ඊට අමතරව අඹ, අන්නාසි, දිවුල්, බෙලි, ඇපල්, මිදි... ආදී වටිනා පිරිසිදු පළතුරු පහක් සහ මිරිකල පිරිසිදුව පෙරා ගත්ත පළතුරු ඉස්ම භාජන පහකුත් තියන්න කියල දැනුම් දුන්නා. මුංඇට තම්බල හීනියට ගා ගත්ත පොල් එක්ක තවත් අවශ්‍ය කැවිලි වර්ග පහක් (කැවුම්, ආස්මි... ආදිය) තියල තැඹිලි ගෙඩිය බැගින් තියල, බුලත් 21 ක්, පඬුරු 21 ක් සහිතව තියන්න කියල, නාගවල්ලි කියන කොළය මුල සුදු පාට බුලතුවත්, නැත්නම් කපුරු කැබැල්ලකින් කොළය මුල පුවවගත්ත බුලතුවත් තියන්න කියලත් දැනුම් දුන්නා. මේවාට අමතරව නාරං බික් කියන ලොසින්ජර මිටක් විතර තියන්නත් දැනුම් දීල ඒ දේවතා පිරිස අතුරුදන් වුණා. කැත්ත සහ උදැල්ල ඔසවාගත්ත දෙන්නා එතැනම නැවතුණා. මම ඒ ස්ථානයට හිතීන් යොමුකරල බැලුවත් ඒ දෙන්නා නිතරම මෙහෙම කියනවා. එක්කෙනෙක්, පූජාව වැරද්දුවොත් හතට පලනවා කියල කියනවා. අනෙක් කෙනා, වත්තෙ වළක් කපල වළලල පස්දාල තලල, කරන හැටින් පෙන්වමින් කරන්නෙ මේකයි කියල හඟවනවා.

කොහොම හරි දින 14 ක් ඇතුලත පූජාව තියන්න දිනයකුත් වෙන් කරගෙන කටයුතු සකස් කළා. මේ පුදුම සහගත දර්ශන පෙළ හිතට වගේම පියවි ඇහැටත් පෙනුණා. මට කිසිම අවසිතියක් හෝ වකිතයක් හෝ තිබුණේ නෑ. ඒ වගේම මූලික දේවතාවෙක් කියල හිතන්න පුළුවන් කෙනෙක්ගෙ හඬකින් එදාම අසාධ්‍ය රෝග සුව කිරීමක් කරන බවත්, හමේ කොරපොතු වගේ රෝගයකින් පෙළෙන විලියම් කියන මගේ හිතවතෙක් ඉන්න නිසා ඔහුව සුව කරන්න එදාට එක්කරගෙන එන්න කියලත් දැනුම් දුන්නා. මම සේවය කළ පුගොඩ පෙහෙ කම්හලේම සේවක මහත්තයෙක් වුන මේ විලියම් කියන අයගෙ ගම වුනේ මිනිරිගල.

දැන් සියලු කටයුතු කියපු විදිහටම සුදානම් කළා. පපු මට්ටමින් මැහි හදල හිස් වැසුම්, මුව වැසුම් සහිතව හැම පළතුරක්ම හෝදල පිරිසිදු කරල, කියපු විදිහටම කපල, කපුරු දුම් අල්ලල පූජා වට්ටි තුනේ තැන්පත් කරන්න ඕන. පූජාව සකස් කරන කොට, අර කැත්ත උස්සගෙන හිටපු පුද්ගලයන් එතැන හිටියා. සියල්ල හදල ඉවර වෙනකොට හවස 6.30 ට විතර ඇති. අහසත් අමුතුම ආලෝකයකින් වර්ණ ගැන්විලා තිබුණා. ඉහළ අහසේ නැගෙනහිර දිහාවට වෙන්න දේදුන්නකුත් පායල තිබුණා. නමුත් ඒක අමුතුම දේදුන්නක්. විසාල අතුරුවලින් “විත්ත කිරණ මගින් රෝග සුව කිරීමේ මධ්‍යස්ථානය” කියල මහා දැන්වීම් පුවරුවක් ඒකෙ තිබුණා.

දැන් දිව්‍යමය සේවක පිරිසක් ලහි ලහියේ තමන්ගෙ කටයුතු සම්පාදනය කරනවා. කපු මහත්තය පූජාව අරගෙන දෙවියන්ට තියන්න හදන කොට, යාතිකා අවශ්‍ය නැති බවත්, මහා දේව මණ්ඩලයටයි කියල තියන්න කියලත් ඉහළින් උපදෙස් ලැබුණා. දෙවැනි පූජාව සුනියන් දේවතාවටයි කියලත්, තුන්වැනි පූජාව කාලි මෑණියන්ටයි කියලත් තියන්න කියල උපදෙස් ලැබුණා. මේ විදිහට සකස් කරල පූජාව තිව්වා විතරයි, කැත්ත සහ උදැල්ල ඔසවාගෙන හිටපු දෙන්නා සතුටු හිනාවකින් මුව සරසා ගත්තා. ඒත් එක්කම උදළු තලය සහ කැති තලය ගැලවිලා පහතට ඇවිත් සුදු කොඩි බවට පත්වුණා. ඒ අය මිටෙන් අල්ලල ඒ මේ අත සතුටින් වනමින් පූජාවට ප්‍රසංසා කළා.

ගුරුවරයෙක් වගේ ආර්ය සිංහල ඇඳුමින් සැරසිච්ච දේවතාවන් එතැනට ඇවිත් හිටියා. ඔහුගේ

මුහුණේ ඉතා පැහැපත් හිනාවක්. දන් පෙළ මුතුකැට වගෙයි, හිදැස් ඇදකුදු මොකුත් නෑ, තනි සුදුයි. මේ පූජාව දෙන හැටි බලාගන්න කියල ඔහු මට කිව්වා. එතුමා අපි පූජාව නියපු භෞතික පූජා වට්ටියෙන් මනෝමය වට්ටියක් (එබඳුම මැවුණ වට්ටියක්) අතට අරගෙන, ඔන්න බලාගන්න කියල හඟවල පෙර කියපු විසාල පිරිස හිටපු රබර් වත්ත දිහාවට යැව්වා. ඒත් එක්කම වට්ටි වැස්සක් විදිනට මැවිල, දස දහස් ගණන් විතර හිටපු පිරිස අත එක් එක් කෙනාට එක එක වට්ටිය බැගින් පිහිටියා. ඊට පස්සෙ ඒ දේවතාවා කෙසෙල් ඇවරිය ගත්තා. කලින් විදිනටම බලාගන්න කියල අර විසාල පිරිස දිහාවට ඒකත් යැව්වා. කෙසෙල් ඇවරි වැස්සක් වගේ මැවිල ගිහින් හැම වට්ටියකම එක එක ඇවරිය බැගින් පිහිටියා. අනික් පළතුරු සහ කැවිලින් ඒ විදිනටම යැව්වා. මහා පිරිස සතුටින් ඔල්වරසන් දුන්නා.

දේවතාවාට පිටුපසින් ඇත අහසේ ලස්සන උයන් වත්තක, අවුරුදු 16 ක විතර සුදු ඇඳගත්ත පාසල් ළමුන් වගේ පිරිසක් ගස්වලට මුවා වෙලා මේ සිද්ධිය බලාගෙන ඉන්නවා. ඒ අයට අර නාරං බික් කියන ලොසින්ජර පාර්සලය යැව්වා. ඒවාත් හැම කෙනෙකුටම ඒ ඒ ප්‍රමාණයෙන්ම මැවිල අත්පත් වුනා. ඒ ළමයි ඒවා සුප්පු කරමින්, ඒවායේ මතුපිට තියෙන ලස්සන බල බලා මට පෙන්වල සතුට ප්‍රකාශ කළා. දේවතාවා මා දිහා බලල නැවතත් ඒ පිරිස දිහා බැලුවම සියල්ලෝම අතුරුදන් වුණා. පළතුරු ඉස්ම බඳුන්, තැඹිලි ගෙඩිය සහ බුලත් හුරුලු දේවතාවා සතුව ඉතිරි වුනා. භෞතිකව හදපු පූජා වට්ටියට අත දිග් කළාම අත්ලෙන් සුදු කිරණ ධාරාවක් විහිදිලා පූජා වට්ටිය නැහැවිලා ගියා. ඒවා අපි හැමෝටම ආහාරයට ගන්න ආපසු දෙන බව හඟවල දේවතාවා අතුරුදන් වුණා. අතුරුදන් වෙන්න පෙර මෙහෙමත් කිව්වා. “මීට පස්සෙ මේ දේවලය තියෙන කල් කිසිම කෙනෙක්ගෙන් පූජාවක් තියන්න එපා. අවශ්‍ය ශාන්ති කටයුතු කරල දෙන්න කියල කියන්න. මේ දුන්න පූජාව මෙතැනට වැඩ කරගන්න එන ඉදිරි හැම දෙනාටම බෙදන්න මේ ස්ථානයේ පවතීවි. මනුස්සයන්ට පූජා තියන්න කියල කරදර නොකර සෙත් කරන්න කියන්න.” මෙහෙම කියපු දේවතාවා අතුරුදන් වුණා.

කාලි මෑණියන්ගේ පූජාව තියපු තැන ගුප්ත ලෝකයේ වෙනම ශාලාවකුත් තිබුණා. කලින් වගේම පූජාවෙන් තවත් පූජාවක් කාලි මෑණියන්ටත් මැවිල

තිබුණා. ඇය සාමාන්‍ය කාන්තාවක් වගේ හතර පස් ගුණයක් උස මහන, හැඩ දැඩි මැදි වයසට ළං වුන කාන්තාවක් වගේ දිස්වුනේ. රෝස පාට සාරියක් වගේ මල් වැඩ සහිත වාටිය (බෝඩරය) තියෙන ඇඳුමක් ඇඳගෙන හිටියා. ඇගේ ශාලාවේ මහ පෙට්ටිගමකුත් තිබුණා. ඇය පූජාව ඒක ඇතුලෙ තියල වහල යතුර දමල යතුරු කැරැල්ල ඉනේ ගහ ගත්තා. අවට හිටපු ඇගේ පිරිස සේවයට කැප වෙලා ඉන්න බවක් පෙන්වුවා. පූජා කරපු පළතුරු කැවිලි ආදිය අනික් අයට (කාලි මෑණියන්ගේ දේව පිරිසට) හිතුවමනේ භුක්ති විදින්න දෙන්නෙ නෑ. අවශ්‍ය නම්, බඩගිනි වුන කෙනෙක් යමක් බැගෑපත්ව ඉල්ලනව වගේ ඉල්ලා ගත යුතුයි. ඒ වගේ වෙලාවට ටිකක් සැර කරල අඬගහගෙන ගිහින් පෙට්ටිගම ඇරල කෙසෙල් ගෙඩියක් වගේ දෙයක් දීල ඉක්මනින් පෙට්ටිගම වහල තියනවා. පිරිසට සංග්‍රහ කරන්නෙ සුනියන් දේවතාවා මවල දීල තියෙන පූජාවෙන්. මේ කියන සියලු දේවල් ගුප්ත ලෝකයේ සත්‍ය විදිනට දැකපු සිදුවීම් මිසක් කිසිම අතිශයෝක්තියක් නැති බවත් සලකන්න.

දැන් විසාල දිව්‍යමය සේවක පිරිසක් ඖෂධ තෙලක් හිඳින්න කටයුතු සකස් කරනවා. අහස්කුස පැත්තක දිස්වෙන්නෙ බෙහෙත් තෙල් හිඳින ශාලාවක්. මහා ලෝභමය හැලි ඇතුළු අවශ්‍ය ආම්පන්න සියල්ලම ඒකෙ තියෙනවා. නොයෙක් ඖෂධ වර්ග කපා කොටාගෙන මිරිකල ඉස්ම අරගෙන මේ තෙල ගුප්ත ලෝකය තුලදී මේ ආකාරයට හිඳින්න කටයුතු සිද්ධ වුණා. මේ තෙලට තල්පිති ඉස්ම සහ ඇත් දළ කුඩු අවශ්‍ය බව ඒ ලෝකයේම වෛද්‍යවරුන්ගේ අදහස වුණා. ඒවා සපයන්න හිටියේ ඉතා කඩිසර සුදු ඇඳුම් ඇඳගත්ත දෙවගනක්. මොහොතින් ආවුධයක් අතට ගත්ත ඇය කිරිල්ලියක් පියඹල යනව වගේ සැනෙකින් තල්ගස් අරඹකට ගිහින් උඩ තියෙන ළපටි තල් පිත්තක් කපාගෙන කොළ ටික කපල පිත්ත අරගෙන ආවේ සැනෙකින්, තප්පර ගණනකින්. තෙත රෙද්දක් මිරිකනව වගේ භාජනයකට තල් පිත්ත මිරිකල ඉස්ම ටික දුන්න ඇය ඊළඟ සැනෙන් ගියේ හිමාල වනයට. එතැන හිටපු දළ ඇතෙක් ක්‍ෂණයෙන් දණ බිම ගැහුවා. ඇය උගේ දළය හුරුගෙන කුඩු ටිකක් අරගෙන සැනින් ගිහින් බෙහෙත් ඖෂධ බඳුනට දැම්මා. මේ ආකාරයට ගිනින් මොළවල තෙල හිඳල දෙන්න විනාඩි පහක්වත් ගියේ නෑ. මේ තෙල කොළ පාට අති දුර්ලභ බෙහෙත් තෙලක්. මේ තෙලේ බලය හැඟීමට වැටහෙන්නෙ, ඕනෑම

දුර්වල ස්නායුවක්, සියුම් ලේ නහරයක් උත්තේජනය වෙලා ක්‍රියාත්මක වෙලා ස්වභාවික තත්වයට පත්වෙන විදිහට.

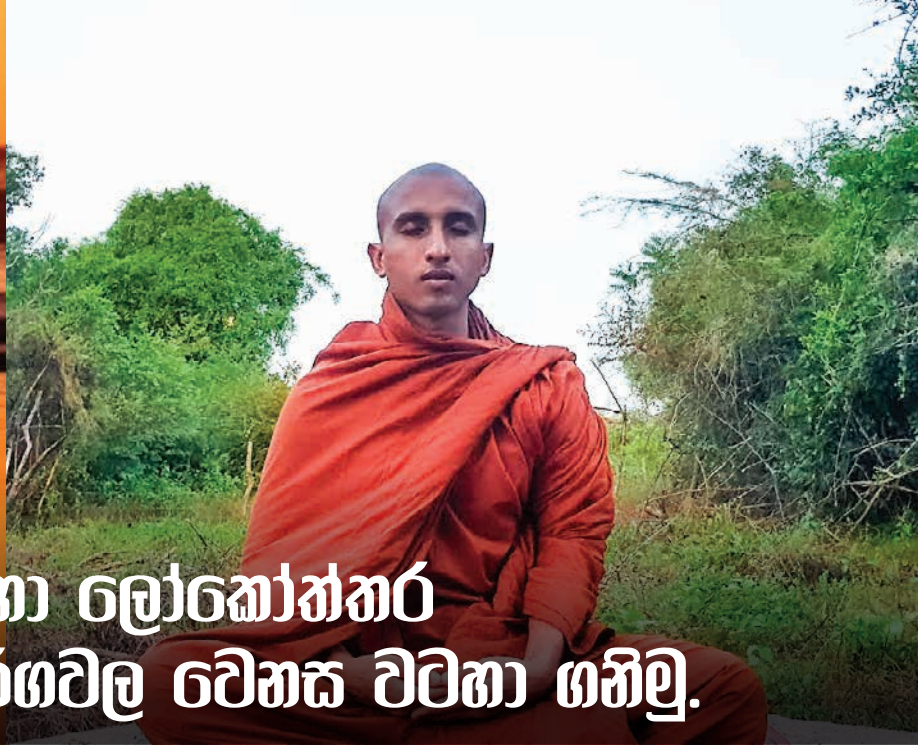
දැන් ගුප්ත ලෝකයේ පිරිස මේ ලැස්ති වෙන්නෙ මම එක්කගෙන ගිය විලියම් කියන අයට ප්‍රතිකර්මයක් කරන්න. ඔහුට කම්සය බැනියම ගලවල සුදානම් වෙන්න කියල මා හරහා දැනුම් දුන්නා. කීප දෙනෙක්, උඩ කුරුටු සුද්ද කළ පුවක් කොටසක් අරගෙන ආවා. එයින් හතර දෙනෙක් එකතු වෙලා රියනක විතර වළක් හැදුවා. කොටස ඒකෙ හිටවල වළ වැහුවා. මේ හිටවපු පුවක් කොටස මම අල්ලල බැලුවා. පුදුමය කියන්නෙ පෙනීම විතරක් නෙවෙයි, ඒක අතටත් අහුවෙනවා.

දැන් විලියම් කියන අය කොටස ළඟට ගෙනත් ඒකට පිටුපස හරවල අත් දෙක පිටුපසට අරන් දෙන්න කියල මට දැනුම් දුන්නා. මමත් ඒ විදිනට කළා. අත් දෙක අරගෙන දෙනවත් එක්කම වැල් පොටක් වගේ දේකින් මෑණක් කටුව ළගින් අහුවෙන්න අත් දෙක බැන්දා. දැන් ඔහුට පුළුවන්නම් අත් දෙක ඉවතට ගන්න කියන්න කියල ඒ ගුප්ත ලෝකයේ පිරිස මට දැනුම් දුන්නා. මමත් ඔහුට, දැන් පුළුවන්නම් අත් දෙක ඉස්සරහට ගන්න කිව්වත්, අත් දෙක හිරකරල බැඳල වගේ කියල ඔහු කිව්වා. ඊළඟට ගුප්ත ලෝකයේ වෛද්‍යවරයෙක් සැතක් අරගෙන ඔහුගේ බඩේ නැබ ප්‍රදේශයේ පැත්තකින් කැපීමක් කළේ ක්‍ෂණයකින්. ඒත් එක්කම රෝගියාට එක පාරටම කෙඳිරි ගැවුණා. සැත්කම කරපු තැන විවෘත කරල ඇලදිව වගේ ඉන්ද්‍රියක කොටසක් අක්‍රීය වෙලා තියෙන ආකාරය පෙන්වල, කුඩා සැත් කටු ගුප්ත ලෝකයේ හිඳපු තෙල්වලින් තෙමීමින් හතර වැල් සකස් කිරීමක් කළා.

මේ ක්‍රියාව කරන කොටම ගුප්ත ලෝකයේ තවත් වෛද්‍යවරයෙක් මම ළඟට ඇවිත්, මගෙන් කනක සද්දය පැහැදිලිව ඇසීමේ පොඩි දුර්වලකමක් තියෙයි කියල, ඒක ප්‍රකෘතිමත් කරන කුඩා අඬුවකින් ඉසකෙය (හිසකෙස් ගහක් වගේ) දුන්නක් වගේ කෙන්දක් ඇඳල කීප වරක් අතහැරියා. මටත් යමක් ඇඳිල අතහරින ආකාරයක් එක්ක “ඩං” කියන හඬකුත් ඇහුනා. වතා කිහිපයකින් ඒ ශ්‍රවණ දුර්වලතාවය සකස් කළ බව දැනුම් දුන්නා. ඊට පස්සෙ ඒ කනේ සංවේදී බව වැඩි විදිනට මට වැටහුණා.

(ඉතිරි කොටස ලබන කලාපයෙන්)

සටහන
හිනිඤ චන්දන සිරවර්ධන

ලෞකික හා ලෝකෝත්තර දහම් මාර්ගවල වෙනස වටහා ගනිමු.

සමෙක් විරාග නිශ්චිතව ඉන්නකොට සියලු රාගයන්ගේ ආදීනව දකිමින් නොඇලීම සිද්ධ වෙනවා. නිරෝධ නිශ්චිත නම් හට නොගැන්මේ ආනිසංස දැකීම සිද්ධ වෙනවා. අනිච්ච, දුක්ඛ, අනත්ත කියන මේ තිලකුණු බැලිය යුත්තේ කාම භවය සම්බන්ධයෙන් විතරක් නෙවෙයි. රූප, අරූප භවයනුත් ලෞකිකයි, අනිච්චයි, දුක්ඛයි, අනත්තයි. මඩ වළක ඵරල හිටියත්, ගැවිලා පැත්තක හිටියත්, උස් තැනක ඉඳගෙන හිටියත්, යමක ඵල්ලිලා විලඹින් හෝ මහපටඟිල්ලෙන් හෝ උස් තැන ගටා හිටියත් ඉන්නෙ මඩ වළ ඇතුලෙමයි. ගොඩ යෑමක් නෑ. වළ ඇතුලෙ කොතැනක මොන ආකාරයකින් හෝ ඇසුරු කරන්න හිතන කල් ඔහු වළටම හිමිකම් කියනවා. යමෙක් වළ ඇතුළෙම ඉඳගෙන ඒ වළ ඇතුළෙම සහන හොය හොයා සුද්ධ වෙන්න බලනව නම්, ඒවා ලෝකයෙන් එතෙර වෙන මාර්ග නෙවෙයි, සුද්ධවෙන ක්‍රමවේද නෙවෙයි.

සංසාර දුක නැති කරගන්න ලෞකික දැහැන් වැඩීම, අසහනය දුරු කරගන්න මත්පැන් පානය කිරීම වගේ දෙයක්. ඒ ඇයි? මත්පැන් පානය කළ කෙනාට ලජ්ජා බයක් නෑ. කොච්චර ප්‍රශ්ණ ආවත් කෙබඳු වගකීමක් තිබුණත් ගණන් ගන්නෙ නෑ. ලජ්ජා බය එනකොට මනස මුලාවෙන් මත් කරගෙන සැනසෙනවා. ඊට හේතුව, එවැනි තීරිසන් ගතියකින් ඔහුට සැනසීමක් දැනෙන නිසා. නමුත් සිද්ධ වෙලා තියෙන්නෙ මහා විනාසයක්. ඒක ඔහුට දැනෙන්නෙ නෑ. ලෞකික දැහැන් ආදිය පින් කොටසට අයිති වුනත්, ආර්ය විනයේ ඒවා අනාථ වැඩපිළිවෙලක් වෙන්නෙ සසර අතරම වෙන නිසා.

ඒ වගේම භව දුක නැති කරල අත්හැරීම, මිදීම, නොඇල්ම, හට

නොගැන්ම ප්‍රගුණ කරල ලබන නිවන් සැනසීම හොයන උදවිය අතර සමහරෙක්, යම් විදිහකින් ලෞකික දැහැනකට සමවැදිලි ඒකෙ නිදහස් ස්වභාවය දැනුනම නිවන කියල ධවටෙනවා. ප්‍රභාස්වර විත්ත ස්වභාවයටත් නිවන කියල ධවටෙනවා. ලෝකයට ඇලිල බැඳිල ඉන්න බවක් දන්නෙ නෑ. ඒ ඇයි? ඔහුට ආදීනව ජේන්නෙ තමන් බැඳුන ගතියෙන් පහත තියෙන දේවල්වල විතරයි. නිවන පළමු මොහොතේම ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන්න වුණත්, තුන් භවයම වටහාගෙන ඒ තුන් භවයේම නිසරුව දැකිය යුතුයි. පළමුව සිද්ධ කරන්නෙ ඥානයෙන් දැකීම. එහෙම දකින කොට සුදුසු ධර්ම ශ්‍රවණ මොහොතක අත්හැරීමක්, මිදීමක්, නොඇල්මක් නිසා තුන් භවයේම රාග එක්තරා මට්ටමකින් හිඳිල ගිහින්, යම් බලාපොරොත්තු කොටසක් සහමුලින්ම හිඳිල යනවා. “සබ්බ සංඛාරේසු අනිච්ච සඤ්ඤා සබ්බ ලෝකේ අනභීරත සඤ්ඤා...” ආදී වගයෙන් පෙන්නුවෙන් කාම, රූප, අරූප ලෝක සියල්ලේම අනිච්චතාවය දැකල අභීරතිය (විශේෂ ආස්වාදයෙන් බැඳීම) දුරු කළ යුතු බව. ඊට පස්සේ ඒ හිඳිල ගිය කොටසට අනුකූල බලාපොරොත්තු කිසි කලෙකත් නැවත හටගන්නෙ නෑ. එහෙම වෙන්නෙ ඒ ප්‍රමාණයට අනුගයන් එක්ක හිඳිල ගිය නිසා. මෙබඳු සෝතාපන්න පුද්ගලයා සංඛාර හඳුනනවා. මේවා කාම භවයට අයිති සංඛාර, මේවා රූප භවයට අයිති සංඛාර, මේවා අරූප භවයට අයිති සංඛාර කියල ඔහු දන්නවා. ඔහු මේ කිසිම සංඛාරයක් නිව්ව, සුඛ, අත්ත, සුභ කියන විපරීත දෘෂ්ටියකට කිසි විටෙකත් වැටෙන්නෙ නෑ.

ඔහුගේ දැකීම මේ තුන් භවයේම අනිච්ච, දුක්ඛ, අනත්ත, අසුභ කියන

විද්‍යමානත්වය පෙන්වනවා. වතුරාර්ය සත්‍යය පිළිබඳව දර්ශනය හරියාකාරව විද්‍යමාන වෙනවා. ඒ නිසා ආත්ම දෘෂ්ටියක් නෑ. මාර්ගය හරියට දර්ශනය කළෙන් බුද්ධාදී අට තැන පිළිබඳව සැකය දුරු වීමත් සමගයි. සිල් වතක් රැකීමෙන් අල්ලන ලෝකයේ සැනසීම පිණිස යමක් නැති බවත් දන්නවා. මේ සැනසීම ලැබෙන්නෙ සිල් වතක් රැකීමෙන් නොවන බවත් දැන ගන්නවා.

එහෙනම් ලෞකික සමාධි වඩන්නෙ නැතිව විදර්ශනා ඵල ලබන්න බැරිද? පටිච්ච සමුප්පාද ධර්මය ගුරු කරගත්ත කෙනෙකුට නම්, ඒ ධර්මය පිළිබඳව 44 ක් හෝ 77 ක් වූ ඥාන දර්ශනය වැටහුන කෙනෙකුට නම්, පරප්‍රත්‍ය රහිත බවත්, ගුරුවරයෙක් අවශ්‍ය නැති බවත් බුදුන් වහන්සේ දේශනා කරල තියෙනවා. මග නොමග වැටහෙන නිසා සමථ භාවනා වැඩීම (නිවරණ සමථය) ආර්යන්ට විදර්ශනාවට උපනිශ්‍රය වෙන බව පෙළ දහම් පොත්වල සඳහන් වෙනවා.

ආර්ය ශ්‍රාවක බවට පත් නොවෙව්ව කෙනෙක් නම් ආලාරකාරාම, උද්දකරාමපුත්ත ආදීන් වගේ අරූප සමාපත්ති ලාභීව හිටියත් ඔවුන් සසර අතරම වුන අයම බවත්, සසුනෙන් බැහැර යෝගියෙක් පංච අභිඤ්ඤා, අෂ්ට සමාපත්ති ලාභීව හිටියත් බුදුන් වහන්සේගේ ගිහි ශ්‍රාවක සෝතාපන්න පුද්ගලයෙක්ගෙන් සොලොස් කලාවක්-වත් නොවටිනා බව බුදුන් වහන්සේ දේශනා කරල තියෙන්නෙත්, අසානවත් පාතජ්ජනියා සසර අතරම වූවෙක්ම වෙන නිසා.

එහෙනම් නිවන් දකින්න සුර්ව භාග ප්‍රතිපදා වගයෙන් මොනවහර වැඩිමවත් අවශ්‍ය බව දේශනා කරල තියෙනවද? කසින

මණ්ඩල හදාගෙන කරන භාවනාවක් හෝ ඉගෙන ගත්ත, හිතේ ඇඳගත්ත අරමුණක හිත තියාගෙන හෝ අනික් බැහැර අරමුණක හිත තියාගෙන හෝ මෙනෙහි කරන ක්‍රමයක් තියේ නම් ඒක අස්වගුණ්ඩයාගේ වැඩිමක් වෙන නිසා නොකළ යුතු බවත්, අංගුත්තර නිකාය (6), 609-613 දක්වා පිටුවල එන සන්ධ සුත්‍රයේ පැහැදිලිව පෙන්වා තියෙනවා. ඒ වගේම කුසල සීලයේ පිහිටි භික්ෂුවකට හෝ බෞද්ධයෙකුට හෝ සමාධිය ලබන්න වෙනත් කළ යුතු දෙයක් නැති බවත්, සමථ විදර්ශනා සමාධි වැඩිම ඒ කුසල සීලය රකින කොට ඉබේම සිද්ධ වෙන බවත් ඒ පොතේම 586 පිටුවේ එන නවේනනාකරණිය සුත්‍රයේ පෙන්වා තියෙනවා. පටිච්ච සමුප්පාද ක්‍රමයට වඩන විදර්ශනාව මගින් මේ සියල්ල නිරායාසයෙන් ලැබෙන බවත්, උත්සාහයෙන් කළ යුතු කිසිවක් නැති බවත් පෙන්වා තියෙනවා.

සුදුසු ස්ථානයක ගහක් හිටව ගත්ත ගොවියාට කරන්න තියෙන්නෙ පොහොර වතුර දැමීම සහ ගහට සාත්තු කිරීම විතරක් බවත්, කඳ හදන්නවත්, අතු පතර මල් එල හටගන්නවත් වෙන කළ යුතු දෙයක් නැති බවට උපමාවකුත් ගෙනහැර දක්වල, සීලය නමැති (කුසල සීලය) සාත්තුව හැර සමාධි, ප්‍රඥා, මගඵල සඳහා වෙන කළ යුත්තක් නැති බවත් උදාහරණ සහිතව පෙන්වා තියෙනවා. තවත් පෙළ පොතක, සීල විසුද්ධිය ලැබුණම විත්ත විසුද්ධිය ලැබීම ධර්මතාවයක් බවත්, විත්ත විසුද්ධිය ලැබුණම දිට්ඨි විසුද්ධිය ලැබීම ධර්මතාවයක් බවත්, දිට්ඨි විසුද්ධිය ලැබුණම කංඛා විතරණ විසුද්ධිය ලැබෙන බවත් (ක + අංක - ගණන් ගන්නෙ නෑ, ගරු කරන්නෙ නෑ, අංකයක් දෙන්නෙ නෑ, ලකුණක් දෙන්නෙ නෑ කියන අදහස. ඒ කියන්නෙ බුද්ධි වචනය තේරුම් ගන්නෙ නැතිව සැකයෙන් සිටීම. නමුත් මේ විසුද්ධියෙන් පසු ධර්මයට ගරු කරන්න පටන් ගන්නවා. විතරණ - විශේෂයෙන් තරණය කරනවා), කංඛා විතරණ විසුද්ධිය ලැබුණම මග්ගාමග්ග ඥාන දස්සන විසුද්ධිය ලැබීම ධර්මතාවයක් බවත්, මග්ගාමග්ග ඥාන දස්සන විසුද්ධිය ලැබුණම පටිපදා ඥාන දස්සන විසුද්ධිය ලැබීම ධර්මතාවයක් බවත්, පටිපදා ඥාන දස්සන විසුද්ධිය ලැබුණම ඥාන දස්සන විසුද්ධිය ලැබීම ධර්මතාවයක් බවත් පෙන්වල, කළ යුතුව තියෙන්නෙ මේ සියල්ලටම සීල විසුද්ධිය වැඩිම බවත් පෙන්වල තියෙනවා.

“ධර්මයෝම ධර්මයෝ පුරවසී. නිර්වාණ පරතෙරට යාම සඳහා ධර්මයෝම ධර්මයෝ පවත්වසී.

වෙනතාවෙන් කටයුතු වෙන කිසිවක් නැත.” කියන සිද්ධාන්තය බුදු රජාණන් වහන්සේ අනුමත කළ ධර්ම මාර්ගයේ විශේෂයක්. සීල විසුද්ධිය සහ විත්ත විසුද්ධිය අන්‍ය සාසනිකයන්ටත් ලැබෙන බව සමහර පසුව ලියපු පොත්වල (විසුද්ධි මාර්ගය වගේ) සඳහන් වුනත්, ඒ මතය බුද්ධි වචනය ඉදිරියේ බිඳ වැටෙනවා. පෙළ දහම් පොත්වල දේශනා අර්ථය ඉවතට දාල, අත්තනෝමතික මත හේතු නැතිව පිළිගන්න පුළුවන්ද කියල විමසා බැලීම බුද්ධි ගෝචරයි. යමෙක් සීල විසුද්ධිය අන්‍ය සාසනිකයින් ලැබෙන බව පිළිගන්නව නම්, ඔහු සාසනික සීලය හඳුනන්නෙ නැති නිසා එහෙම කියනවා වෙන්න පුළුවන්.

සාසනික සික්ෂාව හැමතිස්සෙම නිවන ඵලල කරල විවේක නිශ්‍රිතව, විරාග නිශ්‍රිතව, නිරෝධ නිශ්‍රිතව, වොස්සග්ග පරිණාමීව (නිවනට නැමී සිටිමින්) වඩන්නක්. අන්‍ය වූ බාහිර කිසිම සික්ෂාවක කිසි විටෙකත් නිවන ඵලල කරල වඩන සීල ගුණයක් නෑ, තියෙන්නෙ ලෝකිකම වූ ස්වර්ග හෝ රූප අරූප හෝ අරමුණක බලාපොරොත්තු තියාගෙන රකින සීල ගුණ. ඒ නිසා සීලයක විශේෂ සුද්ධියක් කොහොම නම් ලැබෙයිද? දැන් දැන ගත යුත්තේ සුද්ධියේත් විසුද්ධියේත් වෙනස මොකක්ද කියල?

“අනුත්තරං පුඤ්ඤක්ඛෙන්තං ලෝකස්ස” - ලෝකයට අනුත්තර වූ පිංකෙතක් කියන ගුණය තුළට ඇතුල්වෙන සාසනික දහම් මග අනුගමනය කරන කොට, පළමුව තේරුවන් ගුණ අරභයා හිත පිහිටනවා. විත රාගී, විත දෝසී, විත මෝහී උතුමන්ගේ ක්‍රියා සහ වදන් මුල් කරගෙන ඇතිවන දර්ශන, ශ්‍රවණ අරමුණු පවා ඒ පුද්ගලයා යහ මගට පත්කරන්න හේතු ඇතිකරනවා. පෙර සිසිල් බව පෙන්වපු යකඩය ගින්නට දැමීමම, ඒ යකඩයත් ගිනි පාට ගැන්විලා ගිනි ගතියට පත්වෙනව වගේ, එතකොට ඒ යකඩයේ ගැවෙන කුණු කසල දවා අළු කරනව වගේ, මුල් අවස්ථාවේදී බෞද්ධ බවට පත්වෙන අය මේ තේරුවන් ගුණ ඇසුරු කරන නිසා විත රාගී, විත දෝසී, විත මෝහී ගති හටගන්නවා. කෙළෙස් දවන ප්‍රඥා ප්‍රදීපයක් වගේ වෙනවා. “නාම රූප පච්චයා විඤ්ඤාණං - විඤ්ඤාණ පච්චයා නාම රූපං” කියන ක්‍රියාවලිය ඇසුරු කිරීම, භාවිතා කිරීම, බොහෝ කොට ඇසුරු කිරීම නිසා බලවත් වූ අනුරූප වූ නාම රූප විඤ්ඤාණ තුළ බැස ගැනීමත්, මතු කිරීමත් කරන නිසා මේ විදිහට බොදු සිත් බලවත් වෙනවා. පාප නාම රූපවලට බහින්න ඉඩ නොදී කුසල මූල ප්‍රත්‍යයේ නාම රූපවලට ඉඩ සැලසීමෙන්, විඤ්ඤාණය කුසල

සහගත වුනාම ප්‍රඥා ප්‍රදීපයට පසුබිම ගොඩනැගෙනවා.

ඊට පස්සෙ “නාම රූප පච්චයා සලායතනං” කියන සිද්ධාන්තය අනුව ඒ උපාසක ගති තියෙන අයට ඇසුරු කරන්න ලැබෙන ආකාර, ලිංග, නිමිති, උද්දේස, ප්‍රඥප්ති කියන මේ නාම රූප ඒ උපාසක ගති තියෙන අයගේ අනුකූල විඤ්ඤාණ පහළ කරනවා. එයින් බලවත් කුසල සහගත නාම රූප, සලායතන පහළ කරනවා. ඒ ආයතන තේරුවන් ගුණ පහසු ලබනවා. “සලායතන පච්චයා එස්සෝ” කියන සිද්ධාන්තය මෙතැනදී සිද්ධ වෙනවා. මෙතැනදී සත්වයාට විඤ්ඤාණයක් පහළ වුණා, නාම රූප, සලායතන, ස්පර්ශ පහළ වුණා කියල අදහස් ගැනීම වැරදියි. එතකොට හේතුවල දහමෙන් පිටත සත්වයෙක් පැනෙව්වා වෙනවා. ඒ නිසා විඤ්ඤාණ ප්‍රත්‍යයෙන් නාම රූප වේ, නාම රූප ප්‍රත්‍යයෙන් සලායතන වේ, සලායතන ප්‍රත්‍යයෙන් ස්පර්ශ වේ, ස්පර්ශ ප්‍රත්‍යයෙන් වේදනා වේ... ආදී වශයෙන් නිවැරදිව තේරුම් ගත යුතුයි. ඒවා බුද්ධි වචන බව පෙළ දහමේ පෙන්වා තියෙනවා. ඒ නිසා, හේතුව යම් සේද ඵලය ඊට අනුකූල වෙනවා. යම් සේ හේතු නිරෝධයක් වේද ඵලය ඒ වගේම නිරෝධ වෙනවා. මේ සිද්ධාන්තයෙන් පිට කිසිම ඵලයක් පහළ වෙන්නෙ නෑ. ලැබෙන ඵලය හැම තිස්සෙම හේතුවට අනුකූල වෙනවා.

මොකක් නිසා ඇලීම වෙනවද, ගැටීම වෙනවද? ගින්නට දාපු යකඩය කොහොම නම් ගිනි වර්ණ නොගෙන ගිනි බව දරන්නෙ නැතිව තියෙයිද? මේ වගේ, හිතක් යම් නාම රූපයකට අනුකූලව පහළ වුනාද, සලායතනත් ඊට අනුකූල වෙනවා. ඒ හේතුවෙන් වන ස්පර්ශයත්, ස්පර්ශ හේතුවෙන් වන වේදනාවත් අනුකූලව සිද්ධ වෙනවා. වේදනාව හේතුවෙන් අනුකූල වූ ප්‍රසාදයත්, ප්‍රසාදය නිසා අධිමෝක්ෂය හෙවත් නිවනට නැඹුරු වීමත්, එයින් ආර්ය ශ්‍රාවක බවට පත්වීමත් සිද්ධ වෙනවා. ඒ අනුකූල වූ භව හෙවත් විම නිසා අනුකූල ජාති පහළ වෙනවා. මේ විදිහට භික්ෂු, භික්ෂුණි, උපාසක, උපාසිකා කියන ආර්ය ජාති පහළ වෙනවා.

තේරුවන් ගුණ තුළින් නැගෙන දර්ශන, ශ්‍රවණ කියන නාම රූප ඇසුරෙන් පටන් ගත්තම මේ පටිච්ච සමුප්පාද නියාමය අනුව උපාසකයා, උපාසිකාව, භික්ෂුව, භික්ෂුණිය කියන හතර ජාතිය අනුකූල විදිහට පහළ වෙනවා මිසක්, එයින් පිටස්තර වූ ඇඳුමකින් හෝ වෙන යම් මගකින් හෝ එබඳු උතුමන් පහළ වෙන්නෙ නෑ. (ලෝක

සම්මතයේ ඒ විදිහට හඳුන්වනව මිසක් පරමාර්ථ වශයෙන් ඒ සිව් පිරිස පහළ වෙන්නෙ නෑ.) මේ ගුණයන්ගේ දර්ශන, ශ්‍රවණ... ආදී නාම රූප පහළ වීම යම් තැනක නැත්ද, එතකොට විකල්ප වූ මූලා වූ ගතියෙන් වැරදියට ගත්ත නාම රූප නිසා, පටිච්ච සමුප්පාද දහම් න්‍යාය අනුව ලබන ජාතිය හෙවත් සිව් පිරිස වෙනුවට අනුරූප වූ ප්‍රතිරූප විතරක් පහළ වෙනවා.

මේ විදිහට තෙරුවන් ගුණ මෙතෙහි කරන, ධර්මය ශ්‍රවණය කරන, දේශනා කරන, පිළිවෙත දරන සිව් පිරිස්වලට ඒ නාම රූප අනුසාරයෙන් පටිච්ච සමුප්පන්න ධර්ම නියාමය අනුව සාසන ඵල වශයෙන් සමාධිය, ප්‍රඥාව ලැබෙනවා. ඇසීම, දැරීම, වනපොත් කිරීම (කටපාවම් කිරීම), දහම් ගුණ සිතීම, නැවත මෙතෙහි කිරීම... ආදිය නිසා ථෙර කරන බවත්, සතර දැහැන් වැඩෙන බවත් දහමේ පෙන්වා තියෙනවා. අංගුත්තර නිකායේ එන ද්විතීය උරුමවල සූත්‍රය ඒ සඳහා සාක්ෂි දරනවා. විසුද්ධි මාර්ගය වගේ පොත්වල, තෙරුවන් ගුණ සිහි කරන අයට ලැබෙන්නෙ උපචාර සමාධියක් විතරක් කියන අදහස් පෙන්වන නිසා, නිර්මල වූ සාසන දැහැන් ලැබෙන මගට බෞද්ධයා බොහෝ ඇත්වෙලා ඉන්න බව පෙනී යනවා. ඒ පොතේ, අස්වගුණ්ඩ දැහැන කියන, බුදු රජාණන් වහන්සේ ගරහපු මග, නියම දහම් මගක් විදිහට පෙන්වා දීල තියෙන හැටිත් පෙනී යන කරුණක්. මේ පිළිබඳව නුවණැත්තෝ විමසා බලන්න. එතකොට සාසනය නැවතත් බලන්න ගන්නවා.

නිසි විදිහට තෙරුවන් ගුණ ඇසුරු කරන, ධර්මය ශ්‍රවණය කරන, දේශනා කරන, වනපොත් කරන, වැරදි භාවනාවලින් මූලා නොවී බුද්ධ සාසන මග ගමන් ගන්නා අය ධර්ම කථිකයෝත් වෙනවා, ධර්මානුධර්ම ප්‍රතිපන්නත් වෙනවා. දිට්‍ර දැමියේම (දිට්ඨ ධම්ම - මේ අත්බවයෙදීම) රහත් ඵලයක් ලබන්න පුළුවන්. මේ තමයි ආර්ය මාර්ග ක්‍රමය. මේ සඳහා පටිච්ච සමුප්පාද නියාමය අනුව හේතු ඵල බලන හැටි පෙන්වමින් දහම් දෙසන අයත්, ඒ මග පිළිපදින අයත්, උපාදාන රහිතව මිදුන උතුමන්ලාත්, ධර්ම කථික වෙන බව ධර්මයේ සඳහන් වෙනවා. ධර්මය දැනගෙන ධර්ම මාර්ගයේ පිළිපදින්න අවශ්‍ය ගුරුවරයා නම්, මේ පටිච්ච සමුප්පාද දහම් නියාමය වටහාගෙන තමන් පිළිපැදීම බවත්, ගුරුවරයෙක් අවශ්‍ය වෙන්නෙ ඒ ක්‍රමය දැන ගැනීමට බවත්, සංයුක්ත නිකාය (2), 205 පිටුවේ එන ජරා මරණ සූත්‍රයේ පටන් සංඛාර සූත්‍රය දක්වා සවිස්තරව පෙන්වා තියෙනවා. ඒ වගේම බණ දැනගෙන, ඉගෙන ගෙන මගඵල

ලබන්න බොහෝ බණ අහන්නවත්, දරන්නවත් අවශ්‍ය නැති බවත්, එක ගාථාවක් නමුත් අරුත් දැනගෙන, දහම් දැනගෙන, ධර්මානුධර්මව පිළිපදිනව නම්, ඒ පුද්ගලයා බහුශ්‍රැතසී, ධර්මධරසී කියල පිළිගන්න පුළුවන් බවත් බුදුන් වහන්සේ දේශනා කරල තියෙනවා. (අංගුත්තර නිකාය (2) 344 පිටුව සහ සංයුක්ත නිකාය (4) 464 පිටුවේ එන බහුශ්‍රැත සූත්‍රය) මේ ආර්ය ධර්මය මනා සේ වටහාගෙන නොමගින් මිඳෙන්නවා.

ලෞකික දැහැන් ඵල ලැබීමක් නැතිව මගඵල පිළිගන්න බෑ කියල කියපු මූලා භික්ෂුවකට බුදුන් වහන්සේ කළ වටිනා දේශනාවක් පිළිබඳව සිංහල අරුතක් පහත සඳහන් වෙනවා. නිවන් දකින්න මාර්ගය පළමුව විදර්ශනා ඥානයයි. පසුව පහළ වෙන්නේ මාර්ග ඥානයයි. විදර්ශනා ඥාන ගැන කියනකොට, පළමුව ලෞකික සමාධියක් වඩාගෙන සංසුන් කරගත්ත හිතක (අඩු ගණනේ ප්‍රථම ධ්‍යානයවත් වඩාගෙන) පහළ කරගත යුත්තක් කියන අත්තනෝමතික අදහස් සමහර පොත්පත් ආදියේ දකින්න තියෙනවා. මේ ගැන විමසා බැලීම කාලෝචිතයි කියල හැඟෙනවා. මේ සඳහා පෙළ දහම් පොත්වලින් සූත්‍රයක් අරගෙන බැලීම ඉතාම හොඳයි.

සංයුක්ත නිකාය (2) 189 පිටුව සුසීම සූත්‍රය - සුසීම කියන පරිභාෂකයෙක් ආනන්ද හිමියන් ළගට ඇවිත් පැවිදි වෙන්න කැමති බව කියල අවසර ඉල්ලා සිටියම, බුදුන් වහන්සේගේ අනුමැතිය ඇතිව ආනන්ද හිමියන් විසින් පැවිදි කළා. ඒ කාලයේ භික්ෂූන් වහන්සේලා බුදුන් වහන්සේ හමුවේ තමන්ගෙ රහත් ඵලය ගැන ප්‍රකාශ කරනවා. “ජාතිය ක්‍ෂය විය, බඹසර වැස නිමවන ලදී (බුහුම වර්යාවෙන් වාසය කළා, අරි අටඟි මග පූර්ණ කළා), කටයුතු නිම කරන ලදී. අරිහත්වය පිණිස මේ අත්බැවිහි අන් කළ යුතු දෙයක් නැතැයි දැනිමි.” මේ විදිහට කරපු ප්‍රකාශයක් අහගෙන හිටපු ඒ භික්ෂුව රහත් ඵලය ප්‍රකාශ කරන භික්ෂූන් වහන්සේලා ළගට ගිහින්, ඇවැත්නි, ජාතිය ක්‍ෂය විය, බඹසර වැස නිමවන ලදී, අරිහත්වය පිණිස මේ අත්බැවිහි අන් කළ යුතු දෙයක් නැතැයි දැන ගනිමි කියල ප්‍රකාශ කරන්නෙ ඇත්තක්ද කියල ඇහුවා. ඇවැත්නි, එසේය කියල උන්වහන්සේලා පිළිතුරු දුන්නා. එතකොට සුසීම භික්ෂුව, එහෙනම් ආයුෂ්මත්තූ නන් වැදැරුම් සාද්ධි කොටස් භුක්ති විදිනවද, එකෙක්ව බොහෝ වීම, බොහෝව එකෙක් වීම, අහසේ වගේ බිත්ති ප්‍රාකාරවලින් එහා මෙහා යෑම, පොළොවේ කිමිදීම, දිය මතුපිටින් යාම, අහසින් යාම, ඉර හඳ

සියතින් පිරිමැදීම... ආදිය කරන්න පුළුවන්ද කියල ඇහුවා. උන්වහන්සේලා එහෙම හැකියාවක් නැති බව කිව්වා.

එහෙනම් දිව කනින් මිනිසුන්ගේ, සතුන්ගේ, දෙවියන්ගේ හඬ අහන්න පුළුවන්ද? නෑ කියල උන්වහන්සේලා පිළිතුරු දුන්නා. එහෙනම් පෙර විසූ කඳ පිළිවෙල දන්නවද? උපදින චූත වන සත්වයන් දිවැසින් දකිනවද? නෑ කියල පිළිතුරු ලැබුණා. එහෙනම් රූප ඉක්මවල අරූප විමෝක්‍ෂ ඵලයකට, අරූප දැහැන් සමාපත්තියකට පත්වුනාද? ඒවාට සම වදින්න පුළුවන්ද? නෑ කියල පිළිතුරු ලැබුණා. එහෙනම් ඇවැත්නි, මෙයින් පෙනී යන්නේ උත්තරීතර වූ මාර්ග ඵලයක් ලැබිල නැති බවයි කියල සුසීම භික්ෂුව ප්‍රකාශ කළා. එතකොට උන්වහන්සේලා, ඇවැත්නි අපි ප්‍රඥා විමුක්තිකයෝ (ගුෂ්ක විදර්ශක) කියල පිළිතුරු දුන්නා. විදර්ශනා ඥානය පළමුව උපදී, මගඵල නුවණ දෙවනුව උපදී කියල උන්වහන්සේලා වැඩිදුරටත් පිළිතුරු දුන්නා. එතකොට සුසීම භික්ෂුව, ඒ කාරණය තමන්ට වැටහෙන්නෙ නැති බව ප්‍රකාශ කළා. ඇවැත්නි, ඔබට වැටහුණා වේවා, නොවැටහුණා වේවා එය එසේමයි කියල භික්ෂූන් වහන්සේලා පිළිතුරු දුන්නා.

එතකොට සුසීම හිමියන් බුදුන් වහන්සේ ළගට ගිහින් භික්ෂූන් වහන්සේලා සමග කරපු සියලු කතා ප්‍රකාශ කර සිටියා. බුදුන් වහන්සේත්, සුසීම තොපට වැටහුණා වේවා නොවැටහුණා වේවා විදසුන් නුවණ පළමුව උපදී, මග නැණ දෙවනුව උපදී කියල දේශනා කළා. ඊට පස්සෙ බුදුන් වහන්සේ සුසීම හිමියන්ගෙන් මේ විදිහට විමසනවා.

- සුසීම, ඔබට කුමක් කියල හැඟෙනවද?
- රූප නිව්ච්ච හෝ අනිව්ච්ච හෝ වෙනවද?
- ස්වාමීනි අනිව්ච්චයි.
- යමක් අනිව්ච්ච නම් ඒක දුකද සැපද?
- ස්වාමීනි දුකයි.
- සුසීම යමක් අනිව්ච්ච නම්, දුක නම්, පෙලෙන සුච්ච නම්, ඒක මම, මගේ කියල, මගේ ආත්මය කියල (සාරයි කියල) ගන්න සුදුසුද?
- ස්වාමීනි සුදුසු නෑ.
- වේදනාව නිව්ච්ච අනිව්ච්චද?
- ස්වාමීනි අනිව්ච්චයි.
- ඒක මම, මගේ කියල, මගේ ආත්මයයි කියල (සාරයි කියල) ගන්න සුදුසුද?
- ස්වාමීනි සුදුසු නෑ.
- සඤ්ඤා, සංඛාර, විඤ්ඤාණ නිව්ච්ච අනිව්ච්චද?
- ස්වාමීනි අනිව්ච්චයි.

යමක් අනිච්ච නම් ඒක දුකද සැපද?

ස්වාමීනි දුකයි.

යමක් අනිච්ච නම්, දුක නම්, පෙලෙන සුඵ නම් ඒක මම කියල, මගේ කියල, මගේ ආත්මයයි කියල (සාරයි කියල) ගන්න සුදුසුද?

නෑ ස්වාමීනි.

සුසීම, අධ්‍යාත්මික වූ හෝ බාහිර වූ හෝ ඕලාරික වූ හෝ සුඤ්ඤ වූ හෝ හීන වූ හෝ ප්‍රණීත වූ හෝ දුර වූ හෝ ළඟ වූ හෝ අතීත අනාගත පවිච්ඡපන්න යම් කිසි රූපයක් තියෙනව නම්, වේදනාවක් තියෙනව නම්, සංඛාරයක් තියෙනව නම්, විඤ්ඤාණයක් තියෙනව නම්, ඒක මම කියල ගන්න, මගේ කියල ගන්න, මගේ ආත්මයයි කියල ගන්න (සාරයි කියල ගන්න) සුදුසු නෑ කියල මේ විදිහට තතු සේ මනා නුවණින් දැකිය යුතුයි. අධ්‍යාත්මික වූ හෝ බාහිර වූ හෝ ඕලාරික වූ හෝ සුඤ්ඤ වූ හෝ හීන වූ හෝ ප්‍රණීත වූ හෝ දුර වූ හෝ ළඟ වූ හෝ යම් කිසි අතීත, අනාගත පවිච්ඡපන්න විඤ්ඤාණයක් තියෙනව නම් ඒ විඤ්ඤාණය මම කියල ගන්න, මගේ කියල ගන්න, මගේ ආත්මයයි කියල ගන්න (සාරයි කියල ගන්න) සුදුසු නෑ කියල මේ විදිහට තතු සේ ප්‍රඥාවෙන් මනා නුවණින් දැකිය යුතුයි.

සුසීම, ශ්‍රැතවත් ආර්ය ශ්‍රාවකයා මේ විදිහට දකිනකොට, රූපයෙන් කලකිරෙනවා, වේදනාවෙන් කලකිරෙනවා, සංඛාරයෙන් කලකිරෙනවා, විඤ්ඤාණයෙන් කලකිරෙනවා, කලකිරුණම නොඇලෙනවා, නොඇල්මෙන් මිදෙනවා, මිදුණම මිදුණයි කියල දැනගන්නවා.

ජාතිය ක්‍ෂය විය, බබ්බර වැස නිමවන ලදී, කටයුතු නිම කරන ලදී, අර්හත්වය පිණිස මේ අත්බැව්හි කළ යුතු වෙනත් දෙයක් නෑ කියල දැනගන්නවා. (මේ නිබ්බන්දාමිති කියන පාලි වචනයට කලකිරීම කියන අරුත සිංහල පරිවර්තනයේ දීල තිබුණත්, නොබැඳීම කියන අරුත වඩා ගැලපෙන බව පෙනී යනවා).

සුසීම, ජාති ප්‍රත්‍යයෙන් ජරා මරණ වෙනව කියල දකිනවද?
ස්වාමීනි එසේය.
සුසීම, භව ප්‍රත්‍යයෙන් ජාති වෙනව කියල දකිනවද?
ස්වාමීනි එසේය.
සුසීම, උපාදාන ප්‍රත්‍යයෙන් භව වෙනව

කියල දකිනවද?

ස්වාමීනි එසේය.

සුසීම, තණ්හා ප්‍රත්‍යයෙන් උපාදාන වෙනව කියල දකිනවද?

ස්වාමීනි එසේය.

සුසීම, වේදනා ප්‍රත්‍යයෙන් තණ්හා වෙනව කියල දකිනවද?

ස්වාමීනි එසේය.

සුසීම, ස්පර්ශ ප්‍රත්‍යයෙන් වේදනා වෙනව කියල දකිනවද?

ස්වාමීනි එසේය.

සුසීම, සලායතන ප්‍රත්‍යයෙන් ස්පර්ශ වෙනව කියල දකිනවද?

ස්වාමීනි එසේය.

සුසීම, නාම රූප ප්‍රත්‍යයෙන් සලායතන වෙනව කියල දකිනවද?

ස්වාමීනි එසේය.

සුසීම, විඤ්ඤාණ ප්‍රත්‍යයෙන් නාම රූප වෙනව කියල දකිනවද?

ස්වාමීනි එසේය.

සුසීම, සංඛාර ප්‍රත්‍යයෙන් විඤ්ඤාණ වෙනව කියල දකිනවද?

ස්වාමීනි එසේය.

සුසීම, අවිද්‍යා ප්‍රත්‍යයෙන් සංඛාර වෙනව කියල දකිනවද?

ස්වාමීනි එසේය.

සුසීම, ජාති නිරෝධයෙන් ජරා මරණ නිරෝධ වෙනව කියල දකිනවද?

ස්වාමීනි එසේය.

සුසීම, භව නිරෝධයෙන් ජාති නිරෝධ වෙනව කියල දකිනවද?

ස්වාමීනි එසේය.

සුසීම, උපාදාන නිරෝධයෙන් භව නිරෝධ වෙනව කියල දකිනවද?

ස්වාමීනි එසේය.

සුසීම, තණ්හා නිරෝධයෙන් උපාදාන නිරෝධ වෙනව කියල දකිනවද?

ස්වාමීනි එසේය.

සුසීම, වේදනා නිරෝධයෙන් තණ්හා නිරෝධ වෙනව කියල දකිනවද?

ස්වාමීනි එසේය.

සුසීම, ස්පර්ශ නිරෝධයෙන් වේදනා නිරෝධ වෙනව කියල දකිනවද?

ස්වාමීනි එසේය.

සුසීම, සලායතන නිරෝධයෙන් ස්පර්ශ නිරෝධ වෙනව කියල දකිනවද?

ස්වාමීනි එසේය.

සුසීම, නාම රූප නිරෝධයෙන් සලායතන නිරෝධ වෙනව කියල දකිනවද?

ස්වාමීනි එසේය.

සුසීම, විඤ්ඤාණ නිරෝධයෙන් නාම රූප නිරෝධ වෙනව කියල දකිනවද?

ස්වාමීනි එසේය.

සුසීම, සංඛාර නිරෝධයෙන් විඤ්ඤාණ නිරෝධ වෙනව කියල දකිනවද?

ස්වාමීනි එසේය.

සුසීම, අවිද්‍යා නිරෝධයෙන් සංඛාර නිරෝධ වෙනව කියල දකිනවද?

ස්වාමීනි එසේය.

සුසීම, මේ විදිහට දන්නවනම්, දකිනවනම්, ඔබ නොයෙක් අයුරින් සෘද්ධි කොටස් විදිනවද?

නෑ ස්වාමීනි.

සුසීම, ඔබ මේ විදිහට දන්නවනම්, දකිනවනම්, පිරිසිදු වූ මිනිස් ඇස ඉක්මවූ දිවැසින්, දෙවියන්ගේ මිනිසුන්ගේ ශබ්ද අහනවද?

නෑ ස්වාමීනි.

සුසීම, මේ විදිහට දන්නවනම්, දකිනවනම් තමන්ගේ සිතීන් අනුන්ගේ සිත් පිරිසිදු දකිනවද?

නෑ ස්වාමීනි.

සුසීම, මේ විදිහට දන්නවනම්, දකිනවනම් පෙර විසූ කඳ පිළිවෙල දකිනවද?

නෑ ස්වාමීනි.

සුසීම, මේ විදිහට දන්නවනම්, දකිනවනම් දිවැසින් වුඳ වෙන හෝ උපදින සත්වයන් දකිනවද?

නෑ ස්වාමීනි.

සුසීම, මේ විදිහට දන්නවනම්, දකිනවනම් රූපයන් ඉක්මවූ ශාන්ත අරූප විමෝක්‍ෂවලට සම වදින්න පුළුවන්ද?

බෑ ස්වාමීනි.

සුසීම, දැන් ඔබේ ඒ ප්‍රකාශය ඔබ ඒ දන්නා දකිනා ධර්මයන්ට නොපැමිණීමයි කියල කිව්වොත් ඒක හරිද?

බුදුන් වහන්සේ මේ විදිහට විමසල දේශනා කරනකොට සුසීම භික්‍ෂුව උන්වහන්සේගේ සිරි පා මුල වැඳ වැටිල මේ විදිහට ප්‍රකාශ කළා. “ස්වාමීනි මම මේ ස්වාක්ඛාත වූ සාසනයේ දහම් සොරෙක් විදිහට පැවිදි වුනාද, බාලයෙක් වගේ, මෝඩයෙක් වගේ, අදක්‍ෂයෙක් වගේ වරද මා ඉක්ම ගියා. ස්වාමීනි, මගේ වරද වරද වශයෙන් පිළිගෙන ආයති සංවරය පිණිස කමා කර වදාරණ සේක්වා.”

බොහොම සරල භාෂාවෙන් තේරුම් ගන්න පුළුවන් විදිහට මේ සඳහන් කළේ ඒ සූත්‍රයේ කොටසක් විතරයි. පූර්ණ විස්තරය මේ සූත්‍රය කියවල බලල දැනගන්න. මෙයින් එක කාරණයක් පැහැදිලි වෙනවා. පළවෙනි දැහැනවත් වඩා නොගෙන දහම් දැනගන්න හෝ මගඵල ලබන්න හෝ බැරිය කියන අදහස යමෙකුට තියෙනවනම් ඉහත සූත්‍රය කියවල බලල සත්‍යය තේරුම් ගත යුතුයි. ලෞකික දැහැන් මග කියන්නෙ එකක්, සාසන මග අනෙකක්.

සටහන

හිතියු වන්දන සිරවර්ධන

රොහ රහිත ඔබ්බට

වහරක අභයරතනාලංකාර හිමියන් විසින් දහම් කරුණු විග්‍රහ කරන කොට මතු කළ අමතර ගැටළුවලට උන්වහන්සේ විසින් ලබා දුන් කෙටි පිළිතුරු කිහිපයක් සියලු පින්වතුන්ගේ අභිවාද්ධිය උදෙසා මේ විදිහට සටහන් කරනවා.

වස විස නැති වගාව

වහරක භාමුදුරුවෝ ගිහි වතක ඉන්නකොට වස විස නැති ගොවිතැන සහ වගා කටයුතු සම්බන්ධයෙන් ලබපු අත්දැකීම් සඟරා කලාප කිහිපයකම දැනටමත් පළ කරල තියෙනවා. විශේෂයෙන් මේ කාලය වෙන කොට ඒ සම්බන්ධයෙන් නැවත වතාවක් බොහොම උනන්දුවක් ඇතිවෙලා තියෙන නිසා, උන්වහන්සේ ගිහි වතක ඉන්නකොට ලබපු තවත් වටිනා අත්දැකීම් කිහිපයක් මේ විදිහට සටහන් කරනවා. වස විස භාවිතාවේ අඳුරු පැතිකඩ සහ කෘමි උවදුරු සම්බන්ධයෙන් 59 කලාපයේ පටන් සඟරා කලාප කිහිපයකින්ම තොරතුරු හෙළිදරව් කළා. ඒ සම්බන්ධයෙන් අත්දැකීම් සහිතව උන්වහන්සේ හෙළිදරව් කළ තවත් කාරණා කිහිපයක් තමයි මේ.

කෘමි උවදුරු ගැන කතා කරනකොට තවත් විශේෂ කාරණයක් තියෙනවා. සාමාන්‍යයෙන් මේ හැම කෘමියෙක්ම එන්නේ තිරස් අතට, පොළවට සමාන්තරව අඩි තුන හතරක් විතර උඩින්. ඊට හුඟක් ඉහළින් යන්නෙන නෑ. ඒ මට්ටමට තමයි එන්නේ. එතකොට ඒ මට්ටමේ පසුකලයට වටෙන් ආවරණය කළාම ඒ

සත්තු එන්නේ නැතිව යනවා. මොකද උන් උඩින් ඇවිත් වගාවට බහින්නේ නෑ. විශේෂයෙන් ඉස්සර යාපනය ප්‍රදේශයේ හැම වගාවක්ම කළේ තල් අතු වලින් කොටු කරල මැස්සෙකුටවත් අස්සෙන් රිංගන්න බැරි වෙන්න. ඊට පස්සේ තමයි වගා කළේ. එතකොට ඔක්සිජන් අඩු වෙන්නේ නෑ. අවශ්‍ය ටික ලැබෙනවා. අනික කාබන්ඩයොක්සයිඩ් වැඩි වෙන තරමට වගාවට හොඳයි. ගස්වලින් කාබන්ඩයොක්සයිඩ් අරගෙන ඔක්සිජන් පිට කරනවා. දවල්ට ඔක්සිජන් වැඩියි. රැට කාබන්ඩයොක්සයිඩ් වැඩියි. ගහට කාබන් අවශ්‍යයි. එතකොට මේ කියන ආවරණයන් එක්තරා උපක්‍රමයක්. ඒ කාලෙ යාපනය වගේ ප්‍රදේශවල රසායනික බෙහෙත් ගැහුවේ නෑ. ඒවා භාවිතා කළේ බොහොම අඩුවෙන්.

ඉස්සර අපි හිටපු ගෙදරක් තිබුණා. ඒ ගෙදර වටේටම තවත් ගෙවල්වල බිත්තිවලින් වටවෙලා තාප්පේ වගේ තිබුණේ. ගෙට ඇතුල් වෙන ඉස්සරහ පැත්තත් තාප්පෙන් වට වෙලා තිබුණේ. සතුන්ට ඇතුලට එන්න බෑ. ඒ වත්ත ඇතුළේ බටු, මිරිස්... වගේ ගස් විතරක් නෙවෙයි, උඩ රට හැදෙන ගෝවා වගේ එළවළුත් තිබුණා. කිසිම රසායනික පොහොරක්, කෘමි නාශකයක් ගහන්නේ නැතිව හොඳට සරුවට හැදුනා. මේ කියන උපක්‍රමය සාර්ථක බවට අත්දැකීමක් තමයි ඒ.

ඒ වගේම ඒ කාලෙ අපේ ගෙදර එක පැත්තකින් මහ ඉවුරක් (උස කණ්ඩියක්). අනෙක් පැත්තෙන් බිත්තිය. හරහට ගිය මහ ඉවුරයි ඒකට සමාන්තරව තිබිවිව

බිත්තියයි නිසා හරියට උමගක් වගේ කොටු වෙලා තමයි ඒ කොටස තිබුණේ. මම ඕකෙ මිරිස් ගහක් හැදුවා. ඒක කඩ මිරිස් ගහක්. අවුරුදු තුනක් යනකල්ම ඕක නොමැරී කරල් හැදුනා. අවුරුදු ගණනාවක් යනකල් ගෙදරට කඩෙන් මිරිස් ගෙනාවෙත් නෑ. ඒ ගහෙන්මයි මිරිස් ගත්තේ. දවස ගානේ මිරිස් කඩනවා. බෙහෙත්, කෘතීම පොහොර මොකුත් ගැහුවේ නෑ. කිසිම කෘමි සතෙක්, පණුවෙක් ආවේ නෑ. අළු ටිකක්, පොල් රොඩු වගේ ස්වභාවික දෙයක් තමයි ගහ වටෙන් ඇතින් දැමීමේ. ඉතින් මේ වගේ උපක්‍රම නැත්නම් අද කාලෙ එළිමහනේ මේ බෝග හදන්න බෑ. හුඟක් ලේසි ක්‍රමයක් තමයි මේ විදිහට වටේට කොටු කර ගැනීම.

එහෙම නැත්නම් අත්හදා බලන්න තවත් විකල්පයක් තියෙනවා. සාමාන්‍යයෙන් පාරේ වාහන යන සීමාවේ දුම වදින නිසා ඉල්මැස්සො, කොළ කන මැස්සො හැදෙන්නේ නෑ, හුඟක් අඩුයි. පතෝල කියන්නේ සාමාන්‍යයෙන් හදන්න බොහොම අමාරු ජාතියක්. මොකද ඉල් මැස්සො ගහනවා. ඒ කාලෙ ගෝනගල්දේණිය කඩපොලේ හැම වෙලේම වාහන කිහිපයක් නවත්වල තිබුණා. ඉතින් ඩිසල් දුම නිතර වදිනවා. ඔය අතර ඒ ස්ථානයේ තිබිවිව බිත්තියක් අයිනේ පතෝල වැලක් හිටවල තිබුණා. ලණු ඇඳල මැස්ස උඩින් ගිහින් තිබුණේ. මහ විසාල වැලක්. මේකෙ පතෝල කරල් හැදුනා. ඒ කාලෙ හැටියට නම් රාත්තල්වලින් 120 - 130 ක් විතර, අද කාලෙ නම් කිලෝ 50 - 60 ක්

විතර. එක වැලේ විසාල පතෝල කරලේ ඵලලෙනවා. මැස්සෙක්වත් විදින්නෙ නැතිව සරුවට හැදුනා. තව බෝංචි වැලකුත් ඒ දුම වදින සීමාවෙම තිබුණා. මැස්සෙක් පැත්ත පළාතකවත් ආවෙ නෑ. ඒ බෝංචි වැල අයිති මනුස්සයා දවස් දෙකකට සැරයක් බෝංචි වට්ටියක් කඩනවා. එක වැලකින් එව්වර අස්වැන්නක් ගන්නෙ කොහොමද කියල පුදුමත් හිතෙනවා. ඉතින් මේ වගේ විශේෂ දේවල් තියෙනවා.

ඔය ක්‍රමය කෙනෙකුට අත්හදා බලන්නත් පුළුවන්. ගෝනි නූල්වලින් කඹයක් තරමට මහතට ඔතල ඒක ඩිසල්වලින් පොගවල හඳුන්කර වගේ පත්තු කරල තිව්වම බොහොම හෙමින් දුම් දම දමා සෑහෙන කාලයක් තියෙනවා. ඉස්සර කඩවල්වල දුම් වැටි පත්තු කරන්නත් ඔය වගේ ක්‍රමයක් තිබුණා. ඒ වගේ එකක් හදල වගාව අසලින් තියල අත්හදා බලන්නත් පුළුවන්. බොහොම සුළු දුමක් පිට වෙන නිසා පරිසර හානියකුත් නෑ. එහෙම විසකුත් නෑ. වස විස ගහනවට වඩා ඒ වගේ දෙයක් කරන එක කොහොමත් හොඳයි. ඉතින් ගෙවත්තක හදනව නම් මේ වගේ දෙයක් කොහේ හරි තැනක තියල ඒ දුම සියුම්ව වගාව වටේට විහිදිලා යන්න සලස්වන්න පුළුවන්. අලුත් ක්‍රමයක් විදිහට මේ තියෙන වස විස උවදුරෙන් බෙරෙන්න එහෙම දෙයක් අත්හදා බලන්න පුළුවන්.

ඒ වගේම තමයි කෘමිනාශක වෙනුවට භාවිතා කරන්න පුළුවන් විකල්ප තියෙනවා. හබරල කොළ තම්බල ඒකෙ සාරය අරගෙන මිරිස්, බටු, මෑ... ආදියට ඉස්සම සත්තු කන්න එන්නෙ නෑ. මිනිස්සුන්ට විසකුත් නෑ. මුළු ගහම හෝ අලෙන් එක්ක හෝ තම්බල ගන්න පුළුවන්. කැලිවලට කපල තම්බල ඉස්ම ටික පෙරල වතුරට මිශ්‍ර කරල ගන්නත් පුළුවන්. ඒක වගාවට ඉහින්න පුළුවන්. අනෙක ඕන තරම් හොයා ගන්නත් පුළුවන්. වියදමකුත් නෑ. දස පර්ණ කසාය කියන්නෙත් ඒ වගේ දෙයක්. ඕනෑම වගාවකට පාවිච්චි කරන්න පුළුවන්. ඉස්සර මිනිස්සු පාවිච්චි කරපු දේවල්. ඒ කියන්නෙ සාමාන්‍යයෙන් සත්තු නොකන කොළ වර්ග දහයක් තම්බල ඉස්ම අරගෙන හදන බෙහෙතක්.

අනික තමයි ජීවංගර හෙවත් ජීව අගුරු. ඒවා දැනටත් කොංගෝ වනාන්තරයේ තියෙනවා. ඒ ගෝත්‍රික මිනිස්සු ඒකට කියන්නෙ දෙවියන්ගේ උයන කියල. ඒකෙ එළවළු, පළතුරු වාර අවාරයකින් තොරව හැමදාම විසාල වගයෙන් හැදෙනවා. විද්‍යාඥයෝ ගිහින් පරීක්ෂණ කරල බලනකොට වෙන

දෙයක් නෑ. පොළොවෙ පස් පරීක්ෂා කළාම අගුරු වර්ගයක් තියෙනවා. ඒ ගැන සඳහන් පැරණි පොත් පවා හමු වෙලා තියෙනවා. ඒ අගුරු පසට දැම්මම අවුරුදු සිය ගණනක් යනකල් ගස්කොළන්වල පලදාව හටගන්නවා. වාරයක් කියල නෑ.

මේ ජීවංගර හදනවා කියන්නෙ එකපාරටම අගුරු වෙන්න දෙන්නෙ නැතිව ක්‍රමයෙන් කලු වෙලා අගුරු වෙන විදිහට. එහෙම නැතිව පත්තු වෙලා අගුරු වෙන්න නෙවෙයි. මොනව හරි බැරල් වගේ භාජන ඇතුලට පොඩි පොඩි දර කැලි කපල දාල පත්තු වෙන්නෙ නැතිවෙන්න පිටින් හෙමින් රත් කරනවා. ඒ රත් කිරීම නිසාම කළු වෙලා අගුරු වෙනවා. ඊට පස්සෙ ඒවා අරගෙන කුඩු කරල ඒක තමයි පසට ඉහින්නෙ. ඒක කාලයකට ඇති. ඕක ඉතින් බොහොම පරිස්සමින් කරන්න ඕන දෙයක්. වායුව යන්න පොඩි සිදුරක් හදල පිටින් ගින්න දර දාන්න ඕන.

ඒ වගේම මේ කෘමි වසංගතවලට අපේ තියෙන පිරිත් කෘණ්ඩ භාවිතා කිරීමත් පැරැන්නත් සිද්ධ කළා. උදාහරණ විදිහට මිත්තානිසංස පිරිත ගන්න පුළුවන්. පහුත භක්කෝ හවනි... ආදී වගයෙන් කියවෙන ඒ පිරිතත් කෘමීන්ගෙන්, පණුවන්ගෙන්, සොර සතුරන්ගෙන් වගාව ආරක්ෂා කරගන්න හොඳයි. මිතුරු බවේ ආනිසංස තමයි ඒකෙන් කියවෙන්නෙ. පාන්දර කපුටන් අඩන්න පෙර වතුර කළයක් අරගෙන ඒකට දෙහි අත්තක් / පොල් ඉරටුවක් දාල, අවශ්‍ය නම් පිරිත් නූලක් සම්බන්ධ කරගෙන මේ පිරිතෙන් 108 වාරයක් හෝ ඊට වැඩි වාර ගණනක් පිරිත් කර ගන්නම ඒක වගාවට ඉහින්න පුළුවන්.

ශක්තිය

ශක්තිය මවන්නත් බෑ විනාස කරන්නත් බෑ කියල ලෝක සම්මතයේ විද්‍යාඥයින් අතර මතයක් තියෙනවා. ඒ කාරණය පාසැල්වලත් උගන්වනවා. නමුත් මේ ශක්තියේ කාල සීමාව දීර්ඝයි. ඒ කියන්නෙ අපි ජීවත් වෙන කාම ලෝකයේ නම් අන්තඃකල්ප 20 කට වැඩි කාලයක් මේ ශක්තිය පවතිනවා. ඒ නිසා මේ පවතින කාලයක් තුළ තියෙන දේවල් ඇසුරු කරල පරීක්ෂණ කරල ශක්තිය නැති වුණා කියන්න බෑ. ශක්තිය මවන්නත් බෑ විනාස කරන්නත් බෑ, තියෙන එකක්ම පරිවර්තනය වෙනවා කියන්නෙත් ඔය කාරණය නිසා. ඒක දෘෂ්ටික නිගමනයක්. මොකද හේතුව අන්තඃකල්ප 20 ක් තරම් දීර්ඝ කාලයක් තුළ විනාස නොවී ක්‍රියාත්මක වෙන නිසා. එව්වර කාලයක් ඇතට බලන්න බැරි නිසා

ඒ අය හිතනවා මේක සදාකාලිකයි කියල. ඇත්ත වගයෙන්ම අන්තඃකල්ප විස්සෙන් පස්සෙ ඒකාන්තයෙන්ම වැනසෙනවා. අලුතින් මවන්න බෑ කිව්වට හරියන්නෙ නෑ, ඒක මැවෙන එකක්, නිර්මාණය වෙන එකක්. තියෙන එකක් විනාස වෙන්නත් පුළුවන්. අලුතින් මැව්වට පස්සෙ / නිර්මාණය වුනාට පස්සෙ ඒකෙ ආයු කාලය අන්තඃකල්ප 20ක් යනකල් දීර්ඝයි.

මේ අන්තඃකල්ප 20 තුළ තමයි මේ ගස් ගල් ආදියේ පිටවෙව්ව ශක්තිය තියෙන්නෙ. ඒ අන්තඃකල්ප 20 තවම ගෙවිල ඉවර නෑ. 20 ඉවර වුනාට පස්සෙ එතැන් පටන් ඒක ගෙවෙනවා. නැවතත් සහමුලින්ම විනාස වෙනවා. ඒ නිසා ශක්තිය පවතින්නෙ අන්තඃකල්ප 20 ක කාලයක්. ඊට පස්සෙ පවතින්නෙ නෑ විනාස වෙන කාලය. අර සූර්යා එකක් පැයුවා, දෙකක් පැයුවා... ආදී වගයෙන් කියන ක්‍රමයක් තියෙනවා. සූර්යා 7 ක් පහල වෙන කාලයට විසාල වගයෙන් ගින්න වැඩි වෙලා ලෝකය සියල්ල අළු වෙන්න පටන් ගන්නවා. තිබ්බව සියල්ල දැවිල අළු වුනාට පස්සෙ මුළු ලෝකයම අන්තිමට අළු වෙලා යනවා. අන්තිමට පරමාණු (සුද්ධාණ්ඩක) වගයෙන් බිඳිල යනවා. ඒ සුද්ධාණ්ඩකත් අවසානයේ බිඳිල විනාස වෙලා අතුරුදන් වෙනවා. මොකද හේතුව, පවතින්න නිර්මාණය වුනේ යමකටද, ඒක හැදුනෙ විත්ත ශක්තියෙන්මයි. ඒ හිතේ ශක්තිය යම් තරමක්ද, ඒ කාලයේ මට්ටමටයි ඒක ශක්තිය පවතින්නෙ. ඊට පස්සෙ බිඳෙනවා. නැවතත් නව නිර්මාණයක් හිතකින් බිහි කරන්න ඕන. බුන්ම කල්පික මනුස්සයා විසින් සංඛාර තුලින් හිතීන් ශක්තිය බිහි කරන කොට ශක්තියට අනුරූප දේවල් නිෂ්පාදනය වෙනවා. හිතේ ශක්තියෙන් බිහිවන නිර්මාණවලට සෑහෙන කල් යනවා. දවසින් දෙකෙන් වෙන්නෙ නෑ. ඒ වගේම හිතේ ශක්තියෙන් බිහිවන නිර්මාණ සෑහෙන කල් අල්ලල හිටිනවා. ඒක අනාදීමත් කාලයක්. ඒ කාලය ඉවර වෙනකොට තමයි ඒ නිමවුම බිඳිල යන්නෙ.

අත්වැල් භාවනාව

වහරක භාමුදුරුවෝ ගිහි වතක ඉන්න කාලයේ පටන් බණ දහම් අහන්න එන පිරිසට ඒ කටයුතු පහසු වෙන්න හඳුන්වා දුන් ක්‍රමවේදයක් තමයි අත්වැල් භාවනාව. ඒක බොහෝ කොටම පටිභාන කවිත්වය උපයෝගී කරගෙන සමාධියෙන් කරන දේශනා මාලාවක්. ඒ ගැන යොමු කළ ප්‍රශ්නයකට දීපු පිළිතුරක් තමයි මේ. ➤

පුංචි ළමයෙකුට එකපාරටම ඇවිද ගන්න බැරි වුණාම අපි අත දීමක් කරනවා. අත දුන්නම අතේ එල්ලීලා ඒ මාධ්‍යය තුළින් යන ගමනක් තියෙනවා. ගමන හුරු වෙනවා. තනියෙන් ඇවිදින්න හුරු කර ගන්න අත්වැලක් දෙනවා. ඒ වගේම අල්ල ගන්න ආධාරයක් දෙනවා. උදාහරණ විදිහට ඒදණ්ඩක තනියෙන් ගියොත් වැටෙන නිසා අත්වැලක් බැඳල දෙනවා. අත්වැල අල්ල ගත්තම ඒ පුද්ගලයට ආධාරයක් හම්බ වෙනවා. ඒක අල්ල ගත්තම වැටෙන්නේ නැතිව ඒදණ්ඩේ යන්න පුළුවන්.

මෙන්ම මේ වගේ සමාධියට පත් වෙන අයට මූලික නැගී සිටීමට හැකියාව නැති නිසා, මූලික අවස්ථාවලදී ඒකට දෙන අත්වැලක් තමයි අත්වැල් භාවනාව කියන්නේ. ඒ වගේ දෙයක් තමයි මේ ලෝකෝත්තරවෙහෙත් ආර්ය ධර්මය තුළදී මේ කියන්නා වූ කර්මස්ථාන වැඩිමෙන් දෙන රුකුල. ඒ රුකුලේ ඉඳගෙන යනකොට පහසුවෙන් එතැනට යන්න පුළුවන්. ඒක තමයි මූලික හැඩ ගැසීම. එහෙම හුරු වුණාට පස්සේ ඒ අත්වැල අයිත් කරල සමාධිය ලබපු අත්දැකීම් තුළින්ම ගිහින් සමාධියේ ඉන්න පුළුවන්. ඒක ලොකු ආධාරයක්. අත්වැලක් වගේ වුන නිසයි ඒකට අත්වැල් භාවනාව කියන නම දැමීමේ. එහෙම නැතිව මේක අටුවා ආදී පොත්වල කොතැනකවත් නෑ. අපි තියපු නමක්.

භාවනා කරමින් කටයුතු කරන කෙනාට ආධාරයක් වෙන නිසයි අත්වැල කියන්නේ. එහෙම කරගෙන යනකොට ඒ දේශකයාණන් වහන්සේලා නගන හඬේ තියෙනවා ගති හඬ කියල දෙයක්. සමාධි ගති ගුණය තියෙන කෙනෙක් ඒ ගති ගුණයෙන් ඒ හඬ නගන කොට, ඒ හඬත් එක්ක ඒ පුද්ගලයගෙන් නැගෙනවා ගති ගුණ, ගති හඬ, ගති රුව කියන ක්‍රම තුනක්. ඒවා නැගිල අනුගමනය කරන කෙනාට පිහිටන්න ආධාරයක් වෙනවා. ඒකෙන් ඉක්මන් කරල දැහැන්වලට, සමාධිවලට යන්න පුළුවන්.

මේ අත්වැල් භාවනාව කවියෙන් කරනකොට ඒ කාව්‍යමය රටාව තුළ අක්ෂර, ගණ ගැලපීමත්, ක්‍රමානුකූලත්වයත් තියෙන කොට, ඒ පුද්ගලයගේ හිත එක්තරා ලතාවකට හැඩ ගහල අවශ්‍ය තැනට ඇද ගන්නවා. ඒක සාමාන්‍ය දේශනා ශෛලියෙන් යනවට වඩා පහසුයි, විශේෂයි. බුදුන් වහන්සේ ධර්මය දේශනා කරල අන්තිමට ගාථා ශෛලියකින් යමක් පෙන්වා දුන්නා. ඒ තමයි සාරය. ඒ වගේ විග්‍රහයක් කරල ඒක ගාථාවකට ගන්නා. ඒ තමයි ඇහෙන්න තියෙන කවිය. සිංහල භාෂාවේ කවිය තමයි මාගදියෙන්, පාළියෙන් ගාථාව

කියන්නේ. ඉතින් ඒකෙන් දුන්නෙන් ඔය විදිහට අත්වැලක් තමයි. ගාථාවක් උගන්වල යවන කොට ඒකේ අර වගේ ළයාන්විත රටාවක් තියෙන නිසා, ඒක අර අනුකූල පැත්තට නැමෙන්න බොහෝකොටම ආධාරයක් රුකුලක් වෙනවා. බුදුන් වහන්සේත් විශේෂයෙන්ම ගාථාව ගත්තේ ඒ නිසා. විශේෂ ධර්ම දේශනාවක් කරල ගාථාවකට ගැබ් කළා. ඊට පස්සේ ගාථාව දේශනා කළා. ගාථාව ලේසියෙන් පාඩම් හිටිනවා. කියනකොටත් බොහොම ළයාන්විතයි. ඒ වගේම හඬත් රූපාවචර හඬ. කාමාවචර හඬක් නෙවෙයි. ඒ ක්‍රමයට හැඩ ගැහෙනවා.

අසුවී කන ගන්ධබ්බයෝ

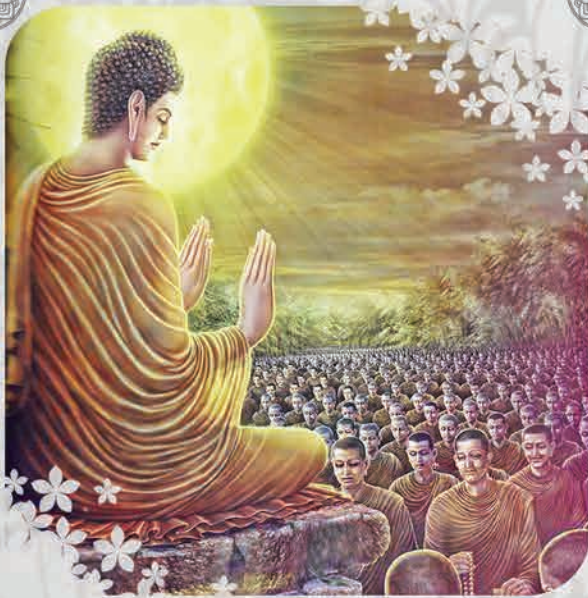
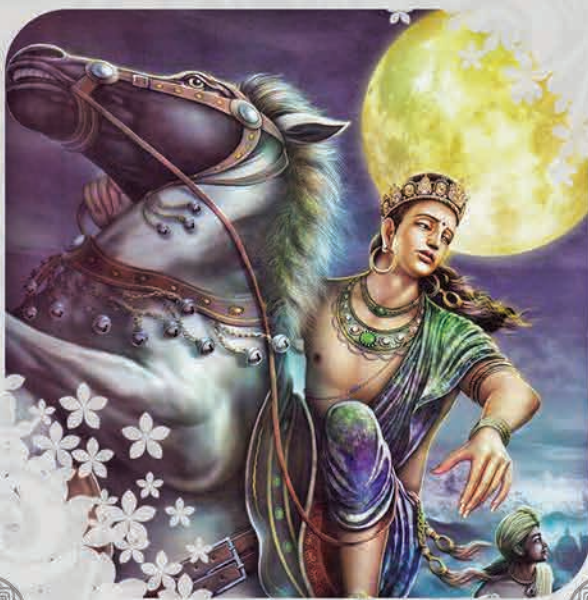
අසුවී කන සමහර ගන්ධබ්බයෝ ඉන්නවා. ඒ අසුවී කන්න යන්නෙන් මනුස්ස ස්වභාවයෙන්ම තමයි. ඒ අය මෙලොව ජීවත් වෙලා ඉන්නකොටත් අසුවී කන වැඩ තමයි කළේ. මනුස්සයෝ ඒ ජාතියේ වැඩ මෙලොවදීත් කරනවා. සමහර මිනිස්සු කුණුවලට කැමතියි. අපි දන්න එක්තරා උපාසක මහත්තයෙක් හිටියා. ඔහු යම් කිසි හිමි නමක්ව විශේෂයෙන් දැන හඳුනාගෙන හිටියා. ඉතින් අවුරුද්දකට මාසයකට සැරයක් බලන්න යනවා. ඒ හාමුදුරුවෝ විශේෂයෙන් මස් මාංශවලට කැමතියි. උරු මස්වලට හරි කැමතියි. ඒ නිසා මේ උපාසක මහත්තයා වෙනම දානයක් හදල උරු මස් වෑංජනයක් හදාගෙන යනවා. දවසක් කොහොමහරි උරු මස් වෑංජනය හදන්න ගිහින් මේක කුණු වෙලා ගඳ ගහන්න ගන්නා. දැන් ඉතින් කරන්න දෙයක් නෑ. හරි වැඩේ අද වුණේ, මේක හදාගෙන යනවා කියල ගඳ ගහන නිසා කොහොම හරි ඉතින් තුන පහ එහෙම දාල හදල අරගෙන ගියා. හරි වැඩේ වුනේ, අතේ මං දන්නේ නෑ කියල කැමැත්තෙන් නෙවෙයි ඒක බාර දුන්නේ.

හාමුදුරුවෝ දානය වළඳල සන්තෝස වෙලා උපාසක මහත්තයගෙන් අහනවා, අතේ උපාසක මහත්තයා කොහොමද මේක හැදුවේ, මගේ ජීවිතේට මෙව්වර රස මස් වෑංජනයක් අරගෙන නෑනේ කියල. ඊට පස්සේ යන යන සැරේ අර මස් වෑංජනය වර්ණනා කර කර කියනවලු. දැන් බලන්න කොයි තරම් වෙනසක්ද? එතකොට උන්වහන්සේගේ ඒ මානසිකත්වය අර කැදරකමත් එක්ක කොච්චර බැඳිල තියෙනවද? ඒ වෙලාවට කුණු වෙච්ච තරමට රසයි. ඉතින් බැරි වෙලා හරි මනුස්ස ගන්ධබ්බයෙක් වුණොත් අසුවී රහයි කියල කන එකත් වැඩක්ද?

අපි අසුවී නොකන්නේ අසුවී පිළිකුල් කියන සම්මතය නිසා. උරගෙ මස තමයි කන්නේ. නමුත් උරව ලෙව කාල වරෙන් කිව්වොත් කරයිද? උරු මස්වලට කැමති කෙනෙකුට කියනවා රුපියල් දාහක් දෙන්නම් අර උරව ලෙවකාල වරෙන් කියල. කරයිද? කරන්නේ නෑ. නමුත් දැන් ඒ උරගෙ මස් ටික කාල වරෙන් කිව්වොත්, කියක් හරි දීල කාල යන්නේ නැන්ද? එතකොට උරගෙ මස් ටික කන කොට උගේ දිව, හක්ක, තල්ල, බඩවැල්... ඕවා බලනවද? මොකුත් බලන්නේ නෑ, විවිධ අමාරුවලට හොඳයි කියල උයල කනවා. බඩවැල් හෝදල වේලල බාබත් කියල උයල සල්ලි දීල අපුරුවට කනවා. ඒකට කැමතියි. හැබැයි උගේ පිටිපස්සෙන් එළියට එන බඩවැල් තමයි කපල උයන්නේ. උගේ අසුවී තිබ්විච බඩවැල් තමයි එක පැත්තකින් බටයකින් වතුර ඇල්ලුවම සියල්ල හෝදගෙන යන්නේ. ඊට පස්සේ බඩවැල මිරික මිරිකා ඇල්ලුවම සියල්ල ඇදල සුද්ද වෙලා හෝදල දෙනවා. ඊට පස්සේ තමයි කැලි කපල දෙන්නේ. ඒක තමයි ඊළගට උයන්නේ. ඕකට සමහරු හරි කැමතියි. නමුත් එතකොට කෙනෙක් කිව්වොත්, පියවි සතාව ලෙවකාල වරෙන් කියල ඒකට කැමති නෑ. ඉතින් ඒකම ඉව්වට පස්සේ කැමතියි. මෙන්ම මේ වගේ තියෙන අපේ දෘෂ්ටිය තමයි මතුවට බලපාන්නේ. ඒ වගේ යම් අවස්ථාවක අර ගත්තු දෘෂ්ටිය නිසා ඕක අපිට බලපානවා.

නොදියුණු ගෝත්‍රිකයෝ ඉන්නවා කියන අප්‍රිකාවේ සමහරු, කුණුවෙච්ච මළ මිනියෙන් බට ගහල කුණු ජරාව උරාගෙන බොනවා. කෙනෙක් මළාට පස්සේ දවසකින් දෙකකින් මිනිය කුණු වුණාම පපුවට බට ගහල ඇතුළේ කුණු ජරාව සියල්ල පිරිස එකතු වෙලා උරනවා. ඒ ඒ අයගේ හැටි. ඒක ඒ අයට රසයි. පොතක තිබුණා, සොහොනක ජීවත් වෙන තවත් එක්තරා කෙනෙක් ගැන. මේ මනුස්සයා මිනියක් හාරල මිනී ඇටකටු ගොඩ දාන කොට ඒවා උස්සගෙන පැනල දුවනවලු. ඊට පස්සේ ගිහින් රැට වතුර හැළියක් තම්බගෙන ඒකට දාල ඇට කැබලි කට්ටි තියාගෙන සුප් එක වගේ උරනවලු. මේ වගේ දේවල් මස් ලේ කයක් තියෙන මිනිහෙක් කරනව නම්, ඒ ජාතියේ ගති තියෙන ගන්ධබ්බයෙක් ඒ වගේ දෙයක් කරන එකත් වැඩක්ද? යන්නේ අහසින්, උඩින්. හැබැයි දුස්සීල දුර්ගන්ධයේ හිටපු එකාට ඒ දුර්ගන්ධය තමයි ආහාරය. සීල සුගන්ධයේ හිටපු කෙනා සුගන්ධය ආහාර කර ගන්නවා. මනුස්ස වුණත් සුගති දුගති දෙකට සම්බන්ධ අය.

සටහන
නීතිඥ වන්දන සිරවර්ධන

තුන් ලොව දින නිම

කුමරෙකි උපත ලද මුළු තුන් ලොවට
හැම තැන සාදු සැණකෙළියකි මැවෙන
අම බඳුනක්ය ලෝ සත වෙන ගෙනෙන
නිම නැත පහන් කවි සිත් පදවලට

උතුම්
සිතූම්
පැතුම්
ගෙනුම්

තුන් ලෝ සතට සාදනු වස් නිවනෙ
ගං තෙර සසර තරණය කළ යුතුය
පුන් පොහො දිනට ගිහි ගෙය හැර යනෙන
පින් බර කුමරු නික්මිය අසු පිටෙහි

මග
දිග
වග
නැග

නැත සය වසක් සෙනසුන් සහ ගිලන්
ඇත ඇට කටු ඇදී ගිය කය නොවෙන්
සිත නැත අත හරින නොබිඳා කෙලෙස්
සත වෙන පතළ කරැණාවයි අහස්

පස
මස
විස
උස

බුදු වන බවට සලකුණු දැක සිහින
මිදුමට කෙලෙස් තිර අදිටන තැබුවේ
වැදුමට දහම් කඳ සත වෙන සතර
සිදු විය මාර සෙත් පැරදුම කුලුණු

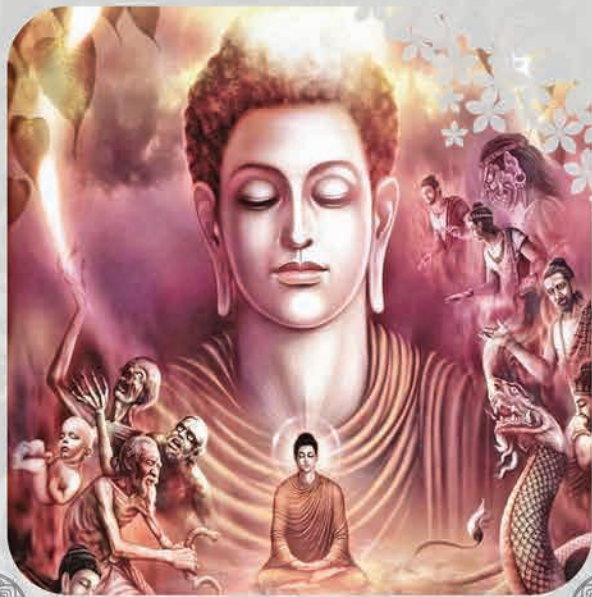
පසින්
නිසින්
දෙසින්
බසින්

දස බිම් බරක් මර සෙත් කරදර
ඇස නැත යොමු කළේ සම වතටම
විස පිරවු දුනුය හැම දෙසකිනි
දෙසවන් නොබැලි මහ බෝසත් නැත

මැද්දේ
ඇද්දේ
විද්දේ
සද්දේ

පුර සඳ නැගී වන එක් පුන් පොහො
මර සෙත් පැරද වූ නිමි වැඩ ඇත
පෙර සිහි කර බැලූ පස් මහණහු
අර ගෙන ඇත දහම් ඇසුමට පෙර

දිනක
තැනක
නමක
පිනක

පිරිනිව වැඩි සේක

ආ තම වරය තේරුම් නොගෙනම
පා තම තරම හිඳ මේ පස් මහණා
දෝතම විහිදුවා හිස හිමි වෙන
ගෝතම මුනි සසුන ඇරඹින මෙලෙස

එදිනේ
තැනේ
නැමුනේ
කිනේ

සිත් ඇති රුවට ආසා කුමරුව
නෙන් නොපෙනුන නිසා දහමින් විය
මෙන් සිත අරන් හිමි ඔහු දෙවි ලොව
අත් විය නිවන් දෙවි සැප කුමටද

නන්ද
අන්ධ
කැන්ද
මන්ද

කර වූ රහත් නැණා බල ඇති නමකි
තෙර වූ දහස් ගණනකි හව එතෙර
බර වූ සතුටු සිත් දෙවි බඹ හතර
පිර වූ මලින් පුද දෙනි බැති විමනෙ

සැට
කොට
වට
සිට

වනසා ලෝ සතුන් සසරෙහි විඳපු
සනසා සියලු සත දුම් ඔසුවකිනි
නැණසා වැඩෙන දුම් කඳ නිසි ලෙසට
මනසා සුව කළා සත හට නොමැත

දුක
එක
දැක
සැක

එක් වී පෙළින් පෙළ අකුසල් ගති
දක්නට නිවන් සැරසී පෙරවති
සක් හඬ අසන්නට වෙද පින් ඇති
මොක් පුර ඇරෙත් බිඳ ගෙන හව බැමි

ඇවුරූ
සිවුරූ
කවුරූ
පවුරූ

දුන් අම දුම් දහර ලෝ සතුනට
පින් බර සිතින් ගෙන දුරු කර විය
සුන් කර කෙලෙස් මර සෙන් පුන් පොහො
තුන් ලොව දිනු හිමි පිරිනිව වැඩි

නේක
සෝක
දාක
සේක

මුත්මත්වයේ සිටි වනුස්සයාගේ පල්ලවී බැසීම සහ අන්තර්වේෂ ලබන ලෝකෝත්තර සුවය

පසුගිය කලාපයේත්...

කය දිරුවත් නොදිරනා නාම ගෝත්‍ර හෙවත් මතක සටහන්...

පොඩි දරුවෙකුට රස විඳින්න එක ටොපියකුත් ප්‍රමාණවත්. නමුත් ඒ දරුවාට එක ටොපියකුත්, තවත් දරුවෙකුට ටොපි තුනකුත් දුන්න නම්, එක ටොපියක් ලැබිවිට දරුවගේ ගතිය කොහොම වැඩ කරයිද? දරුවා නිවුනු ගති තියෙන කෙනෙක් නම් කරබාගෙන එක ටොපියත් රස විඳියි. දරදඬු නම්, මේක මට එපා මට මදි කියල විසි කරයි. ඒ මදි නිසා නෙවෙයි, දරුවගේ දැඩි බව නැගුණ නිසා.

ලෝකය ආරම්භ වූන අනාදීමත් කාලයකට පෙර බ්‍රහ්මත්වයේ හිටපු සත්වයෝ බොහෝ දුරට නිවුණු ගති තියෙන, ලෝභ ද්වේශ ගති යටපත් වූන ස්වභාවය තියෙන අය වුණා. සාමූහික බව, යහපත් ගති ගුණ, මුදු මොලොක් බව, දුසිරිත් නැති මනා සුවර්ත බව කියන මේ ගති මූලික කරගෙනයි ඒ අය හිටියේ. අනන්ත වූ ලෝක සත්වයන්ගේ මේ යහපත්, සාමූහිකව භුක්ති විඳීමේ නිර්ලෝභී ගතිය සමග පැවතුන නියම මිනිස් ගතියේ ශක්තිය, සුන්දරත්වය තියෙන මිනිස් වාසයක් සඳහා ගති බලවත් වෙලා විශ්ව ගතව විහිදුවනවා. ඒ විත්ත ශක්තිය අනුරූපව එක් කරන්න පරමාණු සමග න්‍යෂ්ටික බලය විඳිනට ක්‍රියා කරනවා. එයින් ලෝකය නිපදවෙනවා.

නමුත් ක්‍රමයෙන් පාප බවට පත්වෙන සත්වයන් දැඩි ගතිවල එල්ල ගනිමින්, තමන්ට මහා කන්දක් උසට ලැබුනත් මදි කියන තත්වයට පත්වෙනවා. මනුස්සයෙක් වෙලා බැරි නම් නිරිසනෙක් වෙලා හරි අධිපතිකමේ නොපිහිටා ඉන්න බැරි වෙනවා. බ්‍රහ්ම කියන ලෝකය මුර්තිමත් කරන පළමු කාලය තමයි, තමන්ට විශේෂයක් ගන්න මැනීමක් නොතිබුණ, සමගිය සමාදානය හිත්වල රජ කරන කාලය. අනුරූපව, ඒකීයව යහපත් විඳිනට ලෝකය ඒ ගතියට අනුව මුර්තිමත් වෙනවා. ක්‍රමයෙන් දූෂ්‍ය වන ගති, දැඩි ගති, නිදාගෙන හිටියවුන්ගේ පිබිදීම වගේ යම් කාලයක සුළුවෙන් පහළ වෙනවා. ඊට පස්සෙ වෙන් වූණ කොටස් විඳිනට ඉන්න පෙළඹෙනවා. මේ තමයි විසුණු කියන කාලය. “සුණු” කියන්නෙ කොටස්. “වී” කියන්නෙ වෙන්වීම. කොටස් වෙන්වීම හේදකර බව ඇති කරනවා.

සුළුවෙන් පටන් ගන්න මේ තත්වය අනුව න්‍යෂ්ටික ශක්තියත් අනුරූපව රූපයන්ගේ හැඩගැසීම ඇති කරනවා. මනෝ හෙවත් ශක්තියේ මැනීම අනුරූපව ඇති කරනවා. වැනසෙන කාලය මහේෂ්වර වෙනවා. ඒ කියන්නෙ සාරධර්ම වනසල අනුන්ගෙ දේවල් කඩා වඩාගෙන කෙනෙක් පාපයෙන් මහත් ඉසුරු ඇති කර ගන්නවා. අතික් අය ළඟාවෙනවා. “මේ කිසිවක් මටත් එපා, තොපිටත් දෙන්නෙ නෑ” කියන ගති

ස්වභාවය හටගන්නවා. අදත් වැඩ වර්ජන, රාජ්‍ය තාන්ත්‍රික දේවල් වැනසීම වගේ ක්‍රියාවලින් මේ සත්වයාගේ ස්වභාවය ක්‍රියාත්මක වෙන හැටි ජේනවා. යම් කාලයක මේ ස්වභාවය මුළු ලෝකයේම ඇති වෙලා නැවත ගොඩනගන්න බැරි තත්වයට පත් වුනොත්, ගති ශක්තිය “සියල්ල විනාස වේවා” කියන සිතිවිලි අනුව ක්‍රියාත්මක වෙනවා. න්‍යෂ්ටික ශක්තිය ගති අනුකූල නිසා මුලදි හැඩ ගැහුන ආකාරයෙන් දරා සිටින්න අසමත් වෙනවා. ඒ දරන ශක්තිය ක්‍රමයෙන් පිරිහිලා ගිනිත් අංශු මාත්‍ර වූ රූපාකාරයකුත් නැති වෙනකල්, ගිනි හිත්වලට අනුරූප වූ ගිනි ගතිය මතුකරල විනාස වෙලා, ගැබ් කරපු ආයුස කෙළවර වෙන කොට විත්ත මයාවක් වූන පරමාණුක කොටස අතුරුදන් වෙනවා. මේ ලෝකයේ අහස ඇසුරු කළ ආහස්සරය හැර එයින් යට කාම ලෝක සහ කායිකව සුබ විඳින (බඹ තලවල නම් කයට දැනෙන දැහැන් සුවය) ප්‍රථම ධ්‍යාන තල ආදිය විනාස වෙනවා. නැවත හට ගන්නකල් කාම ලෝක රූපයන්ගෙන් ඒ සක්වල ශුන්‍ය වෙනවා. මෙබඳු සක්වල තුනක් අතර පිහිටපු ලෝකාන්තරික නරක, පාප කර්ම බලයෙන් විනාස නොවී පාපයන් විඳින්න පවතිනවා.

සිරුවෙන් සිද්ධවෙන මේ විනාසයේදී සත්වයෝ කර්මජ රූප ලබනවා. සුක්‍ෂම ශරීරවලින් ඉන්න ඔවුන්ට, මහ ඉසුරු විඳපු අයට දැන් ඒවා අහිමි වෙලා තියෙන හැටිත්, තමන්ටත් අනුන්ටත් අල්ලන්න වස්තු නැති හැටිත් පෙනී යනවා. දැන් දකින්නෙ “ආහ” (ආලෝකය / අහස) කියන පෙර ඇසුරු කරපු තැන. ඒක ආහස්සර කියල හඳුන්වනවා. අල්ලන්න දෙයක් නැති නිසා නාම රූප ප්‍රත්‍යයට අනුව විඤ්ඤාණ වන සිද්ධාන්තය අනුව, බිඳුණ හිතවත්කම නැවත භාවෙනවා. හින්න වූන අර්ථයෙන් “හ” යන්නත්, හිතවත් කියන අර්ථයෙන් “අඹ” යන්නත් ගැලපිලා, “බඹ” කියන හිතවත් බවට නැවතත් පත්වෙනවා. දැන් නැවතත් බ්‍රහ්ම හෙවත් බඹ හව ක්‍රියාත්මක වෙලා අනාදීමත් කාලයක් ඉන්නවා. නැවතත් නිදාගෙන තිබුණ හේද ගති අනුක්‍රමයෙන් පහළ වෙනවා. ඒකීය බව

බුහුමන්වයේ සිටි මනුස්සයාගේ පල්ලම් බැසීම සහ අහභැරීමෙන් ලබන ලෝකෝත්තර සුවය

කොටස් බවට වෙන් වෙනවා. ගතියට අනුරූපව නැවතත් පරමාණු එක් කරන න්‍යෂ්ටික බලය මනෝ අනුව ක්‍රියාත්මක වෙනවා. නැවතත් ප්‍රථම ධ්‍යාන තලය ඇතුළු කාම ලෝකය පහළ වෙනවා. මේකට ප්‍රධාන වෙන්වන සහජාන කර්ම ශක්තිය (යමක් සකස් වෙනකොට ඒ සමගම සහායට එන, ජාතක වන). මේ දහම් විස්තරය පෙන්වා දුන්නේ දුර්මක දුරුවෙලා දහම් මග බැබලෙනවා.

දැන් අපි සංඛාර වටහාගෙන තියෙනවා. සංඛාර හේතුවෙන් විඤ්ඤාණ පහළ වෙනකොට, ඒ විඤ්ඤාණ, මූලාව නිසා නැවතත් ආස්වාදයට නාම රූප භොයනවා. භොයන බලාපොරොත්තු, ගතිවලට අනුව විශ්ව ගතවත් ආයතන හැඩගහනවා. මේ ආයතන ඇස, කන, නාසය, දිව, ශරීරය වශයෙන් අභ්‍යන්තරවත්, රූප, ශබ්ද, ගන්ධ, රස, ස්පර්ශ වශයෙන් බාහිරවත් මනෝ ශක්තියෙන් පහළ කරනවා. යම් විදිහකට නාම රූපවල නිසි ආකාරය වටහාගෙන ඇලීම් බැඳීම් සිද්ධ නොවුනොත්, ඒවා බලාපොරොත්තු වන ගති හටගන්නේ නෑ. එතකොට මනෝ ශක්තිය රූප අල්ලගෙන ක්‍රියාත්මක වෙන්නේ නෑ. හිතෙහුත් මතකයට නොගන්න නිසා, අතීත නාම ගෝත්‍රවලින් මතු හටගන්න තියෙන මනාසතනයත් ඇසුරට හටගන්නේ නෑ. පූර්ණ වශයෙන්, නාම රූප නිෂ්ඵල බව සත්‍යයට අනුව දැනගෙන අත්හැරියොත්, අනුශයත් එක්ක දුරුවෙන නිසා මතු උපතකට හටගැනීම් වෙන්නේ නෑ. මෙතෙක් කල් ගෙනාපු සසර දුක් කඳ නිවිල යනවා. නැවත පහළ වෙන්නේ නෑ.

ගරාදි දොළහක් තියෙන රෝදයක් කැරකෙන කොට එක ගරාදියකින් අල්ල ගත්ත නම් මුළු රෝදයම නතර වෙනවා. ගරාදි දොළහෙන් මොකක් හෝ එකක් නතර කළා නම් ඉතිරි එකොළහත් නවතිනව වගේ අවිද්‍යා, සංඛාර, විඤ්ඤාණ, නාම රූප, සලායතන, ස්පර්ශ, වේදනා, තණ්හා, උපාදාන, භව, ජාති, ජරා මරණ කියන මේ දොළහෙන් එකක් හේතුවෙන් මේ කරුණ හටගනී, මේ නිරෝධයෙන් මෙය නිරෝධ වේ කියන පටිච්ච සමුප්පාද සිද්ධාන්තය දැක ගන්න ඕන. එහෙම දැනගෙන නිරෝධ කිරීම පිණිස, ඒකෙ යථාර්ථය වන හේතුවකින් හටගැනීමක් බවත්, ඒක ඒකාන්තයෙන්ම විනාස වෙන බවත්, කොච්චර පරිහරණය කළත් විනාසයත්

ධර්මානුකූලව සිද්ධ වෙලා වැනසුනාම ඉතිරි වෙන සාරත්වයක් නැති බවත්, ඒක දුක නිවන්න හේතුවෙන විදිහට පවතින්නේ නැති බවත්, හේතු සහිතව ශ්‍රවණය කිරීමෙන්, පළමුව අහගෙන අනුබෝධ ඥානය ලබා ගන්නවා (අනුව වැටහෙන්න පටන් ගන්නවා. උපමාවකින් කිව්වොත් ඒ අනුව වැටහෙනවා).

ඒ අනුව කල්පනා කරල මනා සේ අවබෝධ කළාම නිසරුව දැකල, අනන්ත සංසාරයේ පටන් වටිනා මහඟු වස්තුවක් විදිහට හිතාගෙන සිද්ධ කළ ඇලීම් බැඳීම් දුරු කළාම දුක පිරිසිඳ දැනගෙන, දුකට හේතු වූන ඇලීමෙන් බැඳීමෙන් ඇති කළ බලාපොරොත්තුව දැනගෙන, නිසරුවම මිසක් සරු කිසිවක් නැති බවත් අවබෝධයෙන් දැනගෙන ප්‍රත්‍යක්ෂ කළාම (ප්‍රත්‍යය ක්ෂය වූනා, අත්දැකීම් ලැබූවා) දුක් නිරෝධ බව දැනගෙන, ඒ සඳහා වැඩිය යුතු සත්‍ය මාර්ගය බුද්ධ වචනය අනුව පිළිපැදීම බව දැනගෙන, ඒ පිළිපැදීම පූර්ණත්වයෙන් දුක් කෙළවර කරන්න පුළුවන්.

යම් දවසක පටන් බුද්ධ වචනය අනුව (අනිච්ච, දුක්ඛ, අනත්ත) වැටහීම ලබන්න හේතුවන දැනීම ලැබූව නම්, තුන් භවය වන කාම, රූප, අරූප කියන කිසි තැනක රාගයන්ගෙන් නොඇලෙන, අත්හැරීම, මිදීම, නොඇල්ම කියන නියම දහම් මග දැන ගන්නවා. ඒ අනුව අනුගමනය කරනකොට කිසිම කාම අරමුණක හිත පිහිටුවන්නේ නෑ. එවැන්නක් පිළිසරණ පතාගෙන අල්ල ගන්නේ නෑ. නරක දේවල් විදිහට සම්මත වෙලා තියෙන, ප්‍රඥාවන්තයින්ගේ පිළිකුලට ගොදුරු වන දුෂ්‍ය බව වටහාගෙන ඒවායින් ක්‍රමයෙන් අත්හැරීම සිද්ධ වෙනවා. පින් කියල කියන ලොකික පින්විමක බැඳෙන්නේ නැතිව මිඳෙනවා. නිදහස් සුවයයි කියමින් භවයේම ඇලෙන රූප අරූප භවයන්වල ඇලෙන්නේ නැතිව යනවා. සතර අපා උපතේ හේතු අත්හැරීමත්, කාම ස්වර්ගයේ උපදින හේතුවලින් නොඇල්මත්, රූප අරූප ගතිවල මිදීමත් සිද්ධ වෙන්නේ, කිසි තැනක හටනොගන්නා නිසා නිරෝධ සංඛ්‍යාත නිවනම සැනසීම බව දැනගෙන. ඒ වගේම ලෝකයේ පර්යේෂණ මනසින් ගෝචර කළ, ඒ විදිහටම දකින, අහන, මතක තියෙන, අහන ලද, මතක් කරන ලද දැනීම් පතමින් ගිය මනසින් ධ්‍යාන කරන්න යන්නේ නෑ.

හිත තුළ කාම ලාභවත් වගේ ඇලෙන කාමච්ඡන්දය, ව්‍යාපාදය, චීනමිද්ධය, උද්දව්ව කුක්කුච්චය සහ විචිකිච්චාව අත්හැරල වාසය කරනවා. පට්ඨි ආශ්‍රිතව, ජලය - ගින්න - වායුව ආශ්‍රිතව සිද්ධ කරන දැහැන් සඳහා විරිය කරන්න යන්නේ නෑ. ආකාසානඤ්චායතන, විඤ්ඤාණඤ්චායතන, ආකිඤ්චඤ්ඤායතන, නේවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතන ආශ්‍රිතව කෙරෙන අරූප දැහැන් සඳහා විරිය කරන්න යන්නේ නෑ. පරලොව සුව පතාගෙන (ඒවායේ උපදින බලාපොරොත්තුවෙන්) වඩන දැහැන් සඳහා උත්සාහ කරන්නේ නෑ. විවේක නිශ්‍රිතව, විරාග නිශ්‍රිතව, නිරෝධ නිශ්‍රිතව, වොස්සග්ග පරිණාමීව (නිවනට නැමී) වාසය කරනවා. මේ විදිහට අජාතීය දැහැන අනුගමනය කරනවා (ජාතීය - ජනනය කරන, අජාතීය - ජනිත නොකරන, ලාභ, කීර්ති, ප්‍රසංසා කියන ලොකික සැප බලාපොරොත්තුවෙන් නොවඩන). මීට විරුද්ධ වූන අශ්වඉණ්ඩ දැහැන් (මොකක් හෝ තත්වයක්, තානාන්තරයක්, ලෝක ආහාරයක්, ප්‍රිය මනාප රාගික දෙයක් බලාපොරොත්තුවෙන් වඩන දැහැන්) වඩන්නේ හෝ මූලා වූවෙක් හෝ නෙවෙයි. මේ අජාතීය දැහැන තියෙන ආර්ය ශ්‍රාවකයා දෙවියන්, මරුන්, බඹුන් සහිත ලෝක සත්වයින්ගේ මනසට අනුවෙන් නැති ආර්ය දැහැනකින් යුක්ත වන නිසා, සක්‍ර දෙවියන් ඇතුළු දෙවියන් දුර ඉඳන්ම නමස්කාර කරනවා. ඒ කොහොමද?

“ආර්ය ශ්‍රේෂ්ඨයාණෙනි, ඔබේ අරමුණ අපට පේන්නේ නෑ. නමුත් ඔබතුමන් ඉන්නේ ශ්‍රේෂ්ඨ දැහැනක. අපිට අරමුණ නොපෙනෙන, ශ්‍රේෂ්ඨ වූ ආර්ය දැහැන් තියෙන උතුමාණෙනි, ඔබතුමාට නමස්කාර වේවා”

අංගුත්තර නිකාය (6) පිටු අංක 609 - 613 දක්වා තියෙන සන්ධ සුත්‍රය අධ්‍යනය කරල, හැමතැනම උත්සාහ කරන භාවනා අතර මේ හරි මගට ගෝචර නොවන ක්‍රම තියෙනව නම්, කරුණු දැනගෙන හරි මගට එන්න උත්සාහ කරන්න. නැණවත් උතුමන්ගේ අවධානය යොමු වීමෙන් සාසනය බැබලේවා.

පූජ්‍යභූත වහන්සේ ජාත්‍යන්තරව පවත්වා ගෙන යාමට නොහැකිවූ දැනීම කරුණු ඇතුළත් නොකර ඇත.

හිතියු වන්දන සිරවර්ධන

ලෝකෝත්තර වූ ආභාෂාත සති භාවනාව තුළින් ත්‍රිභික්ෂා සුරඡා කරගැනීම

පසුගිය කලාපයෙන්...

කායානුපස්සනා සතිපට්ඨානය තුළින් ඇඳීම සහ ගැටීම දුරුකර ගන්නා හැටි

ලෝකය අනිච්ච, දුක්ඛ, අනත්ත වශයෙන් දර්ශනය කරල පළමු වරට වතුරාර්ය සත්‍යය දැකීමෙන් සෝතාපත්ත බවට පත් වූන ආර්ය ශ්‍රාවකයෙක්, ඉතිරි සංයෝජන පහකිරීම සඳහා සතර සතිපට්ඨානයට අයිති කායානුපස්සනාව තුළින් ආනාපාන සති කර්මස්ථානය වඩන ආකාරය පිළිබඳවයි පසුගිය කලාපයෙන් සාකච්ඡා කළේ. ආස්වාස ප්‍රාස්වාස කියන්නේ කාය මුල් කරගෙන ඒවායේ ඡන්ද රාගයෙන් බැඳීම නිසා හටගන්නා සංඛාර සංසිඳවීම මිසක්, නාසයෙන් හුස්ම පිටකිරීම සහ හුස්ම ගැනීම අරමුණු කරගෙන කරන භාවනාවක් නොවන බවත් එහිදී පැහැදිලි කළා. නාසයෙන් කරන ආස්වාස ප්‍රාස්වාස, අස්සාස පස්සාස විදිහටත්, ලෝභයෙන් ද්වේශයෙන් මෝහයෙන් යමක් ඇසුරු කිරීම හෝ පහ කිරීම අස්සසාස පස්සසාස විදිහටත් තමයි ත්‍රිපිටකයේ සඳහන් වෙලා තියෙන්නේ.

අරිය පර්යේෂණ සූත්‍රයේදී බුදු පියාණන් වහන්සේ පෙන්වා දීල තියෙනවා, බුදු වෙන්න පෙර තමන් වහන්සේ අප්‍රාණික ධ්‍යාන කරන වෙලාවේ අස්සසාස පස්සසාස නවත්වාගෙන හිටිය කියල (හුස්ම අරගෙන අල්ලගෙන ඉන්නවා. එහෙම නැත්නම් පහතට හැරල නවත්වගෙන ඉන්නවා. එයින් ප්‍රාණයට වද දෙනවා). ඒ වෙලාවේ උන්වහන්සේගේ කන් සිදුරුවලින් මහා සද්දයක් එන්න පටන් ගත්තම ඒ අස්සසාස පස්සසාස නවත්වාගෙන සිටීම අත්හැරල දාල තියෙනවා. මෙතෙක් අස්සසාස කළේ රාග, ද්වේශ, මෝහ. එහෙනම් දැන් පස්සසාස කළ යුත්තේ රාග, ද්වේශ, මෝහ. කෙනෙක් ආර්ය මාර්ගයට ආවම, මෙතෙක් ඇසුරු කරපු දේවල්වල ඡන්ද රාගය පහ කරන්න ඕන. එතකොට ඡන්ද රාගය නිසාම කියන කරන සියල්ලත් පහවෙලා යනවා. මේ රාග, ද්වේශ, මෝහ

වැඩපිළිවෙලින් ගොඩනැගුනේ අවිද්‍යා පච්චයා සංඛාර. ඒක පහ කළාම වෙන්වන “අවිද්‍යා යන්වේව අසේස විරාග නිරෝධා සංඛාර නිරෝධෝ” කියන පටිච්ච සමුප්පාද ක්‍රියාවලිය.

ආනාපාන සති භාවනාවේදී වායුවට හිත බඳින්නේ නැතුව, ලෝකය තුළ මට හිත බඳින්න වටිනා දෙයක් නෑ කියන අදහස ගත්තම එක්තරා නිමිත්තක් ඇතිවෙනවා. ඒ තමයි මුඛය නිමිත්ත හෙවත් මුඛ නිමිත්ත. මුඛය නිමිත්ත කිව්වේ මූලික බලාපොරොත්තුව. අසාර වූ මේ ලෝකය තුළ අත්හැරීම හැර, නොඇල්ම හැර, මිදීම හැර, අල්ලන්න තරම් වටිනා දෙයක් නෑ, සැනසුමක් නෑ කියල නිවන මුල් කරගැනීමයි මුඛය නිමිත්ත කියන්නේ. “පරිමුඛං සතිං උපට්ඨපෙත්වා සෝ සතෝව අස්සසති සතෝ පස්සසති” කියන කොට, පරිමුඛං කියන්නේ මුඛ පරිමණ්ඩලය හෙවත් උඩු තොල මත හුස්ම ගැවෙන තැන කියලයි සමහර අය විස්තර කරන්නේ. හුස්ම උඩට ගන්න කොටත්, පහතට හෙළන කොටත් උඩු තොලේ හුස්ම වදින තැනට හිත තියාගන්න කියලයි ඒ අය පෙන්වා දෙන්නේ. නමුත් පරිමුඛං කියන වචනය අටුවාවල විග්‍රහ කරල තියෙන්නේ “නිවන” කියල. එහෙනම් භාවනා වඩන කොට නිවනට හිත පිහිටුවා ගන්නයි ඕන. හුස්ම වදින තැන හිත තියා ගැනීමයි, නිවනට හිත පිහිටුවා ගැනීමයි කියන්නේ කාරණා දෙකක්. අපි බලන්න ඕන නිවනට උපනිශ්‍රය වෙන්වන මෙයින් මොකක්ද කියන එක.

මූලික ධර්මය ශ්‍රවණය කරල නිවන මොකක්ද කියල අවබෝධ කරගෙන, නිවනට හිත පිහිටුවා ගැනීමයි මුඛය පරමාර්ථය විය යුත්තේ. ලෝකයේ තියෙන දේවල් අනිච්ච නිසාත්, දුක්ඛ නිසාත්, අනත්ත නිසාත් ඒවා ගිනි ගොඩවල්

විදිහට දකිනවා. මේ ලක්ෂණයන්ගෙන් තොර දෙයක් ලෝකයේ නෑ කියලත් දකිනවා. මේ තමයි දුටු නිවන. මෙහෙම දැක්කමයි දුටු නිවනට හිත පිහිටුවා ගන්න පුළුවන් වෙන්නේ. එතැනට පත් වෙන්න යමක් ඇසුරු කළ යුතුද, ඒවා ආස්වාස කළ යුතුයි. එතැනට පත්වෙන්න හේතු නොවන යමක් ඇත්නම් ඒවා ප්‍රාස්වාස කළ යුතුයි. මෙහෙම කරගෙන යන කොට තමන්ටම පේනවා, යමක් යමක් නිසා රාගයට ද්වේශයට මෝහයට හේතු වෙනව නම් ඒක දුකට හේතු වෙනවා, ගින්නට හේතු වෙනවා කියන කාරණය. කායික වේවා මානසික වේවා, ගින්නට හේතුවන යමක් ඇත්නම් ඒවා පහ කළ යුතුයි. එයින් මිඳෙන යමක් ඇත්ද, කායික වේවා මානසික වේවා ඒවා ඇසුරු කළ යුතුයි.

යමක් යමක් හේතු කොටගෙන ජරා, ව්‍යාධි, මරණ, ශෝක, පරිදේව, දුක්ඛ, දෝමනස්ස, උපායාස පහළ වෙනවද ඒවා පහ කළ යුතුයි. යමක් යමක් නිසා ජරාවක් නැති, ව්‍යාධියක් නැති, මරණයක් නැති, ශෝක, පරිදේව, දුක්ඛ, දෝමනස්ස, උපායාස නැති නිවන දකිනවද ඒවා ඇසුරු කළ යුතුයි. මේ ටික කරගත්තොත් නිවන් දකින්න බැරිද?

හුස්ම උඩට ගැනීමයි පහතට දැමීමයි කියල ක්‍රියාවලියක් තියෙනවා. ඒ වගේම ලෝකයේ රාගයට ද්වේශයට මෝහයට හේතුවන යමක් ඇත්නම් ඒවා පහකර දැමීමයි, රාගක්‍ෂයට, ද්වේශක්‍ෂයට, මෝහක්‍ෂයට හේතුවන යමක් ඇත්නම් ඒවා ඇසුරු කිරීමයි කියල ක්‍රියාවලියක් තියෙනවා. මේ දෙකෙන් මොකකින් යමෙක් නිවන් දකිසිද කියල ඇහුවොත් අපිට දෙන්න පුළුවන් උත්තරය මොකක්ද?

නිවනට බාධක වන දේ පහ කරන්න කොහොමද? හුස්ම

ගැනීමේ පහකිරීමේ අවශ්‍යතාවයක් තියෙනවා. කස කුණු ගඳ ගහනව නම්, අපිරිසිදු වෙලා නම්, ජරාවට පත්වෙලා මරණයට හේතු වෙන්නත් පුළුවන්. එතකොට නිදහසේ භාවනා කරන්නත්, විදර්ශනා වඩන්නත් බෑ. එතකොට ඇඟ හෝදගෙන නාගෙන පිරිසිදු විය යුතුයි. කසට ගන්න ඒවායෙන්, කසෙන් පරිහරණය කරන ඒවායෙන් දෙපැත්තක් තියෙනවා. කසේ පරිහරණයට අවශ්‍ය, නිවනට උපනිශ්‍රය වන යමක් ඇත්නම් ඒවා ඇසුරු කරන්න ඕන. ඒකට බාධා වන දෙයක් තියෙනව නම් ඒවා අත්හරින්න ඕන. මේක කාටවත් කියල දෙන්න බෑ. සමහර කෙනෙකුට බඩේ අපිරිණයක් තියෙන වෙලාවක අන්තාසි කෑවම අපිරිණය පහවෙලා යනවා. තව කෙනෙකුට අන්තාසි කෑවම පලු මතු වෙනවා. මේ අනුව අපිරිණයට සියලු දෙනාටම අන්තාසි කන්න කියල පොත්වල ලියන්නෙ කොහොමද?

බුදු පියාණන් වහන්සේ දේශනා කළේ, තමන්ට අවශ්‍ය දේ තමන් දැනගන්න ඕන කියල. අංගුත්තර නිකාය (5) 390 පිටුවේ එන සේවිතබ්බාසේවිතබ්බ කියන සූත්‍රයේ බුදු පියාණන් වහන්සේ දේශනා කරල තියෙනවා, සේවනය කළ යුතු දේ මොනවද, සේවනය නොකළ යුතු දේ මොනවද කියල. විවර, පිණ්ඩපාත, සේනාසන, ගිලානප්‍රාස කියන සිවුපසය විතරක් නෙවෙයි, ගම රට ප්‍රදේශය පවා සුදුසු නැත්නම් අත්හැරල යන්න කියලයි උන්වහන්සේ දේශනා කළේ. රාගයට, ද්වේශයට හේතුවන යමක් තියෙනව නම් ඒ පළාතෙවත් ඉන්න එපා කියලයි දේශනා කළේ. කුටියක් හදාගෙන හෝ කුටියක් තියෙන තැනකට ගිහින් හෝ ඉන්න වෙලාවක, ඒ ආසන්නයේ කාන්තාවන් දිය නාන්න එන තොටුපලක් එහෙම තියෙනව පේනව නම්, එතැන අත්හැරල යන්න කියලත් දේශනා කරල තියෙනවා. එතැන හික්ෂුවකට ගැලපෙන්නෙ නෑ. හික්ෂු හික්ෂුණි දෙපාර්ශවයම ඒ වගේ දේවල් ගැන සැලකිලිමත් වෙන්න ඕන. පහ කළ යුතු දේ දැනගෙන පහකරන්නෙ එහෙමයි. කාසික වශයෙන් හෝ වේවා මානසික වශයෙන් හෝ වේවා නිවනට යමක් බාධකද ඒවා පහ කළ යුතුයි.

එහෙනම් පහ කළ යුතු දේ අපි දැකින්න ඕන. යම් තැනැත්තෙක් දුවල වෙහෙසට පත්වුනාම ගහක් මුල හෝ ගලක් උඩ හෝ වාඩිවෙලා වේගයෙන් හුස්ම ගන්නත් පිටකරන්නත් පටන් ගන්නවා. දුවගෙන යාම නිසා වෙහෙසට පත්වීමෙන් ගෙවී ගිය ශරීරයේ සෛල කොටස් කාබන්ඩයොක්සයිඩ් වශයෙන්

ලේවලට එකතු වෙලා පෙනහලුවලට ගෙනත් වාතයට මුදා හරිනවා. මේ අපද්‍රව්‍ය ඇඟ ඇතුලෙ තියාගන්න බෑ. පහකරල දාන්න වෙනවා. ඇඟ ඇතුලෙ තිබුණ ගෙවී ගිය සෛල කොටස් ප්‍රාස්වාස වාතයෙන් ඉවත් වුනාම සමනයට පත්වෙනවා. මේ වෙලාවෙ හුස්ම ගන්නෙ පහකරන්නෙ හිතාමතාම. වෙනත් ක්‍රියාවකට හිත යොමු වුන ගමන් මේ ආස්වාස ප්‍රාස්වාසය අමතක වෙනවා. කිසියම් තැනැත්තෙක් රාගයෙන් මත් වෙලා, රාග අරමුණකට හිත යොමු වෙලා ඒ දිහා බලාගෙන ඉන්නවා. නැත්නම් ද්වේශයෙන් දැවී දැවී ඊට අනුකූල දෙයක් කර කර ඉන්නවා. එතකොට ශරීරයේ අපද්‍රව්‍ය ලේවලට වේගයෙන් එකතු වෙනවා. එතකොට සාමාන්‍ය හුස්ම ගැනීමේ පිටකිරීමේ ක්‍රමය මදි වෙනවා. ඒක වේගවත් කළ යුතු වෙනවා.

ධර්මය ශ්‍රවණය කරල, ලෝකයේ ඇලෙන්න ගැටෙන්න මූලාවෙන්න දෙයක් නෑ කියල දැක්කට පස්සෙ, ඇලීම් ගැටීම් සඳහා හිතන්න කියන්න කරන්න යන්නෙ නෑ. ඒ වුනත් මේ කසේ හටගන්න අපද්‍රව්‍ය පහකරල දාන්න මේ හුස්ම ගැනීම, පහකර දැමීම කරන්න ඕන වෙනවා. හිත ඇසුරු කරගෙන තියෙන ශරීරයේ, හිතෙහුත් නිපදවෙන කුණක් තියෙනවා. කෙනෙක් හදිසියේ බය කරපු අවස්ථාවක “මගේ පපුව ඩග් ඩග් ගාල ගැහෙන්න පටන් ගත්ත” කියල කියනවා. මෙතැනදි බය වුනේ ගතද හිතද? හිත බය වෙන කොට පපුවේ වේගය වැඩි වෙනවා. ලෝකය ඇසුරු කරන කොට වැඩියෙන්ම තියෙන්නෙ මේ ආකාරයෙන් බය ගෙන දෙන දේවල්. කිසියම් දෙයක් නිසා මානසික දූෂ්‍යතාවයක් ඇති වුනාම ගතට අපද්‍රව්‍ය එකතු කිරීමේ ස්වභාවයක් තියෙනවා. ඒ විදිහට හිත දූෂ්‍ය වෙන්නෙ මොනවයිනද කියල මනා සිහියෙන් බලන්න ඕන. දස අකුසලයට අයිති දේ කරනව නම්, කරවනව නම්, අනුබල දෙනව නම්, වර්ණනා කරනව නම්, මේ ටික කරන තාක් මනස දූෂ්‍ය වෙනවා. දූෂ්‍ය මනස හැම තිස්සෙම ගතේ අපද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය කරනවා. මේ අපද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය කරන්න කරන්න කසට දාහයක් එනවා. කසට දාහයක් එන කොට හිතට ඒක විදින්න වෙනවා. ඒක මහා දුකක්. සමාධියක ඉන්න බැරි වෙනවා. ඒ වෙලාවට ඒ හිත දූෂ්‍ය කරපු දේ මනා සිහියෙන් දැකල ඉවත් කරන්න ඕන.

ලෝභ, ද්වේශ, මෝහයන්ගේ ආදීනව සහ වෙන් වීමේ ආනිසංස මනා සිහියෙන් දැකල, පාපයන් අත්හැරල පිරිසිදු වෙන්න ඕන. ලේවලට එකතු

වෙලා තිබුණ අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කරගන්න, නිදහස් තැනක වාඩි වෙලා ශරීරය සැහැල්ලුවෙන් තියාගෙන, හුස්ම ඉහළ පහළ යවන ව්‍යායාමය කරල අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කරල පිරිසිදු කරගන්න ඕන.

දස අකුසලයට හේතු කාරක වන කුණු නිෂ්පාදනය කරන දේවල් තමන්ගෙ මනසෙ තියෙනවද කියල මනා සිහියෙන් බලන්න ඕන. කෙනෙක්ගෙ සිහිවිලි, ක්‍රියා, කතාවත් තුළින් මේ ලක්ෂණ තියෙනව නම් ඔප්පු වෙනවා. යමක් යමක් නිසා දස අකුසලය ගොඩ නැගෙනව නම්, ඒවා පහකරල දාල දස අකුසලයෙන් වෙන් වීමට හේතු වන්නා වූ යම් දහමක්, බුද්ධි වචනයක් ඇත්ද ඒක සිහි කරන්න ඕන. ඒ වෙලාවට සිහියෙන් ගන්න දෙයක් වගේම පහකරන දෙයක් තියෙනවා. සතෝච අස්සසති සතෝ පස්සසති කිව්වෙ ඒකයි.

මේ තමයි නිවන් මගක් හැදෙන ආකාරය. මේ ටික කරගෙන යනකොට, දස අකුසලයට හේතු කාරක වන්නා වූ යම් දෙයක් ඇත්ද, ඒවා පහාණ සීලං, චේරමණී සීලං, චේතනා සීලං, සංවර සීලං, අවිනික්කම සීලං කියන සිල් පහකින් යුක්තව, දස අකුසලය පනස් ආකාරයකින් පහ වෙනවා. දස අකුසලය මුල් කරගෙන සිද්ධවෙන මේ ක්‍රියාවලිය යම් දවසක ඉවත් වෙලා ගියා නම් ඒ තැනැත්තාට තමන් ලබපු ඵලයට අනුව නිත්‍ය පංච සීලයක් පිහිටනවා. සෝතාපන්න ආර්ය ශ්‍රාවකයෙක් නම්, මේ සීලයේ පිහිටල ඉන්න කොට ඔහු අතින් ප්‍රාණ ඝාත කරන, කරවන, අනුබල දෙන, වර්ණනා කරන කිසිවක් සතර අපාගත වන මට්ටමින් සිද්ධ වෙන්නෙ නෑ. ඒ කියන්නෙ ඒ දේවල් හොඳයි, සාරයි කියන දෘෂ්ටියෙන් සිද්ධ වෙන්නෙ නෑ. භොරකම සම්බන්ධවත් කරන, කරවන, අනුබල දෙන, වර්ණනා කරන කිසිවක් සතර අපාගත වන මට්ටමින් සිද්ධ වෙන්නෙ නෑ. මේ විදිහට දස අකුසලය පිළිබඳවම කරන, කරවන, අනුබල දෙන, වර්ණනා කරන කිසිවක් සතර අපාගත වන මට්ටමින් සිද්ධ වෙන්නෙ නෑ.

අධි සීල සික්ෂා - මෙතැනට පත් වුනාම දස අකුසලයෙන් වෙන්වීමේ පහාණ සීලං, චේරමණී සීලං, චේතනා සීලං, සංවර සීලං, අවිනික්කම සීලං කියන පංච සීලයෙන්ම යුක්ත වෙනවා. මේ පංච සීලය පිහිටන කොට ඒ තැනැත්තාට අධි සීලයක් ලැබෙනවා. ඒ තමයි අධි සීල සික්ෂාව.

අධි චිත්ත සික්ෂා - මෙතැනට පත් වුනාම ඒ තැනැත්තා තුළ යම් වික්ෂිප්ත භාවයක්, අසංවර භාවයක්

අවිද්‍යාවේ විද්‍යාව...

බුදු පියාණන් වහන්සේ දේශනා කළ දහමේ නිතර අන්තර් ලැබෙන ධර්ම කාරණාවක් තමයි අවිද්‍යාව. පැවැත්ම අවිද්‍යාව විදිහටත්, එයින් මිදීම විද්‍යාව හෙවත් සම්මා දිට්ඨිය විදිහටත් වෙන්කර ගන්න පුළුවන්. අවිද්‍යාව කියන්නේ මොකක්ද කියලා ඇහුවොත්, දහම ඇසුරු කරන බොහෝ දෙනෙක්ගේ පිළිතුර වන්නේ වතුරාර්ය සත්‍යය නොදැනීම අවිද්‍යාව කියලා. එහෙම කිව්වේ ඇත්ත වශයෙන්ම අවිද්‍යාව වැටහිලාද? නොදන්න දෙයකින් සත්‍යය දකින්න පුළුවන්ද? අවිද්‍යාව මොකක්ද කියලා වැටහෙන්න නම් විද්‍යාව අවබෝධ විය යුතුයි. සත්වයා දුකට පත් වෙන්නේ දුක වටහා නොගත්ත නිසා. ලෝක දුක එකක්,

දුකේ සත්‍යය හෙවත් දුක්ඛ සත්‍යය තව එකක්. පංච කාමයන් විදින්න යනකොට දුකට පත්වෙන බව වැටහුණොත් ඒක දුක්ඛ සත්‍යය. ලෝකයාගේ අදහස පංච කාමය සැපයී කියන එක. දුක්ඛ සත්‍යය වැටහුණ ආර්ය ශ්‍රාවකයාට කාමයන්ගෙන් වෙන් වීම සැපයී කියලා වැටහෙනවා.

මාළුවා නහින්නේ කට නිසා. උග ඇමට තණ්හා වෙලා ඇම ගිලිනවා. ඇම ඇතුලේ කොක්කක් තියෙනවා කියලා නොදන්න නිසා මැරෙන්න සිද්ධ වෙනවා. ඇම ඇතුලේ කොක්කක් තියෙන බව දැක්ක නම් සත්‍යය දැක්කා වෙනවා. මේ විදිහට පංච කාමය හෙවත් ඉන්ද්‍රියන් පිනවන වැඩපිළිවෙල ඇතුලේ

දුකට පත් කරවන මර උගුලක් තියෙන බව වැටහුණා නම්, දුක්ඛ සත්‍යය හෙවත් විද්‍යාව අවබෝධ කළ (දර්ශනය කළ) කෙනෙක් වෙනවා. කොක්කක් විතරක් තිබුණ නම් කිසිම මාළුවෙක් මරණයට පත් වෙන්නේ නෑ. රසවත් ඇම නිසා රැවටෙනවා වගේම, ලෝක සත්වයා පංච කාමය විදින්න ගිහින් දුකට පත්වෙන බව අවබෝධ නොවුන නිසා වතුරාර්ය සත්‍යය නොදැනීම අවිද්‍යාව වෙනවා. දුකේ ඇත්ත හෙවත් දුක්ඛ සත්‍යය වැටහෙන කල් විද්‍යාව පහළ වෙන්නේ නෑ. විද්‍යාව පහළ විමෙන් විතරක් අවිද්‍යාව කියන්නේ මොකක්ද කියලා වටහා ගන්න පුළුවන්.

තිබුණ නම් ඒක දුරුවෙලා ගිහින් පහාණ සීලං, චේරමණී සීලං, චේතනා සීලං, සංවර සීලං, අවිනික්කම සීලං කියන ගුණාංගයන්ගෙන් යුක්ත වෙලා දස අකුසලය කරන, කරවන, අනුබල දෙන, වර්ණනා කරන සියලු කරුණු දුරුවෙලා ගියාම ඇතිවන නොකැලඹෙන ස්වභාවය අධි විත්ත සික්ෂාව වෙනවා.

අධි ප්‍රඥා සික්ෂාව - යම් තැනැත්තෙක් දස අකුසලය කරන, කරවන, අනුබල දෙන, වර්ණනා කරන මේ සියල්ලෙන් ඇත් වෙලා පහාණ සීලං, චේරමණී සීලං, චේතනා සීලං, සංවර සීලං, අවිනික්කම සීලං කියන සීල ගුණයන්ගෙන් පරිපූර්ණ වෙලා යම් ශාන්තියකට පත් වුනා නම්, ඒ විදිහට පත් වුනේ වතුරාර්ය සත්‍යය ප්‍රඥාවෙන්ම දැකල. මේ තමයි අධි ප්‍රඥා සික්ෂාව.

මේ ත්‍රිසික්ෂාව තුළ යම් කෙනෙක් ගත කළොත් ඔහුට සීල, සමාධි, ප්‍රඥා තුනම තියෙනවා. ප්‍රඥාව මුල් කරගෙන

ධර්මය නැගෙන්නේ මෙහෙමයි. දහම ඇස පහළ වෙලා පරපුත්‍ය රහිත කෙනාට ඒ විදිහට දහම නැගෙනවා. දැන් ඔහුට දහම ජේන්න පටන් ගන්නවා. නිවන් දකින්න යමක් කළ යුතුද ඒ දහම ඔහුට ජේනවා. “කරුණිය මත්ථ කුසලේන යං තං සංතං පදං අභිසමෙච්ච” කියලා කරුණිය මත්ථ සුත්‍රයේ දේශනා කළ ආකාරයෙන්, ශාන්ත පද නම් වූ (ශාන්ත වූ පෙදෙසට) නිවනට පත්වෙන්න කුමක් කළ යුතුද කියලා දකිනවා. නිවනට පත්වෙන්න කළ යුතු දේ තමයි දස අකුසලයෙන් ඇත්වීම. “සක්කෝ උජ්ජුච සුජ්ජුච සුචචෝ වස්ස මුදු අනතිමානි” කියලා පෙන්වල තියෙන්නේ ඒකයි. මේ දස අකුසලය පහ කරගෙන යනකොටයි “බ්‍රහ්ම මේතං විහාරං ඉධමාහු” කියන තැනට පත්වෙන්නේ.

ආර්ය විනයේ ආනාපාන සතියට අරිය විහාරය කියලත්, බ්‍රහ්ම විහාරය කියලත්, තථාගත විහාරය කියලත්

කියන්නේ මේ නිසා. යම් කෙනෙක් මේ විදිහට දස අකුසලයෙන් ඇත්වෙලා ලබන ශාන්තිය, ලෝක සත්වයාටත් ලැබේවා, දුක්ඛ ආර්ය සත්‍යය වැටහේවා, දුක්ඛ සමුදය ආර්ය සත්‍යය වැටහේවා, දුක්ඛ නිරෝධ ආර්ය සත්‍යය වැටහේවා, දුක්ඛ නිරෝධ ගාමිණී පටිපදා ආර්ය සත්‍යය වැටහේවා කියන අධිස්ඨානයෙන් ක්‍රියා කරන්න පටන් ගන්න ආකාරය තමයි කරුණිය මත්ථ සුත්‍රයෙන් පෙන්වා දීල තියෙන්නේ. මෙතැනට පත්වෙලා මෙත්තා සහගතව හිනිත්, කසිත්, වචනයෙන් හිතන, කියන, කරන කොට වැඩෙන්නේ ආනාපාන සතිය.

(ඉතිරි කොටස ලබන කලාපයෙන්)
 පුජ්‍ය ජානුක ජානාසරණාලංකාර නෙරන්
 වහන්සේ විසින් යළි ඔහු කළ සැඟවුණු දැනුම් කරුණු
 ඇරඹීමට අමරසිංහ (විශ්‍රාමික ලංකා බැංකු ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරු) පිළියන්දල - 0714686242

අවිද්‍යාවෙන් විද්‍යාවට...

අවිද්‍යාව කියන්නේ මොකක්ද කියල තවත් ආකාරයකට විමසල බලමු. ලෝක සත්වයාගේ සසර පැවැත්ම අවිද්‍යාව නිසයි කියන කාරණය නිතර අහන්න ලැබෙන කියමනක්. සසර දුකයි කියමින් ලෝක සත්වයා මේ ගමනක යන්නේ ඇයි? ඉන්ද්‍රියන්ගෙන් ලබන ආස්වාදයට තියෙන කැමැත්ත නිසා නේද? ලෝකය ගැන දැනගන්න තියෙන කැමැත්ත, වින්දන ලැබීමේ කැමැත්ත, රැස්කර ගන්න තියෙන කැමැත්ත, මතු වටත් භුක්ති විදින්න තියෙන කැමැත්ත... ආදී වශයෙන් කැමති දේවල් බලාපොරොත්තු වෙනවා. එහෙනම් මේ ආස්වාදයේ අවිද්‍යාව මොකක්ද කියල නුවණින් විමසිය යුතුයි.

අපි පෙරහරක් බලන්න, ගීතයක් අහන්න, නැටුමක් නටන්න... ආදී වශයෙන් ඇස, කන, නාසය, දිව, කය කියන්නා වූ ඉන්ද්‍රියන් තුළින් බලාපොරොත්තු වෙනවා. සියලු සත්වයෝම සැපට කැමතියි, දුකට අකමැතියි. එහෙනම් කැමැත්ත සැපයි, අකමැත්ත දුකයි. මේ කාරණාව ධර්ම සිද්ධාන්තයක්. සත්වයා සැපක් ලබන්න කැමති දෙයකින්, දුකක් ලබන්න අකමැති දෙයකින්. මේ ඇති කරගන්නා වූ කැමැත්ත තණ්හාව නම්, ඒ සමගම තියෙන අවිද්‍යාවේ කොටස මොකක්ද? අවිද්‍යාව කොතැනද තණ්හාව එතැන, තණ්හාව කොතැනද අවිද්‍යාව එතැන. මේක ධර්ම නියමයක්. මේ ධර්ම කාරණා දෙක නිවුන් සොහොයුරන් වගේ දුකේදී හෝ සැපේදීත්, කැමැත්තේ හෝ අකමැත්තේත්, ඇලෙන ගැටෙන සියලු තැන්වල සැඟවලා තියෙනවා.

එහෙනම් ප්‍රිය රූපයක් බලන්න, මිහිරි ශබ්දයක් අහන්න, ප්‍රණීත රසයක් විදින්න හෝ මොන අරමුණක් ගත්තත් කැමැත්තක් ඇතිකර ගන්න පෙර හිතේ පූර්ව නිගමනයක් තියෙනවා, ඒ ආස්වාදය හොඳයි, වටිනවා, සාරයි කියල. එහෙම නොවුන නම් කැමැත්තක් ඇතිකර ගන්න නෑ. නාට්‍යයක් බලන්න යන්නේ ඒක හොඳයි කියන නිගමනයේ ඉන්න කෙනා. අයිස්ක්‍රීම් කන්න කැමති වෙන්නේ අයිස්ක්‍රීම් හොඳයි කියන නිගමනයක ඉන්න නිසා. මොනම හෝ අරමුණකට හොඳයි, සාරයි, වටිනවා කියල නිගමනයක් නොතිබුණා නම්, ආස්වාදයට කැමැත්තක් හදා ගන්න නෑ. හොඳයි, සුවයි, මිහිරියි, සැපයි... ආදී වශයෙන් ගන්නා වූ පූර්ව නිගමනය තමයි අවිද්‍යාව. ඊට ඇතිකර ගන්නා වූ කැමැත්ත තමයි තණ්හාව. අවිද්‍යාව, තණ්හාව නිසා සසර ගමනක් හැදෙනවා. මේ අවිද්‍යාවෙන් මූලා වෙලා පංච

කාමයට තණ්හාවෙන් විදින්නා වූ ආස්වාදය මතු මතු බලාපොරොත්තු වීම නිසාම ඇස, කන, නාසය, දිව, කය කියන ඉන්ද්‍රියන් පහක් ලැබෙනවා. මේ ඉන්ද්‍රියන් පිනවමින් මතු වට කයක් සකස් කරනවා. සත්ව කියන්නේ මේ පංච කාම ආස්වාදයන් සත් බවින් ගැනීම. මේ තුළින් අපිට හොඳින්ම වැටහෙනවා සත්වයා තමන් විසින්ම හදාගන්නා තත්වයේ යථා ස්වභාවය.

මේ වගේ හවක් ගොඩනගන්න තමන්මයි. මිදිය යුත්තෙන් තමන්මයි. තමන්මයි කිව්වේ ලෝක සම්මතය අනුව. මේ කාරණය තමයි, අවිද්‍යාවෙන් සංඛාර, එයින් විඤ්ඤාණ, එයින් නාම රූප, එයින් සලායනන... ආදී වශයෙන් හේතු ඵල ක්‍රියාදාමය සිද්ධ වෙලා උපාදානයෙන් හව වීම සහ ලෝක සම්මතය අනුව හවය ගොඩනගන්න තමන්මයි කියල කිව්වේ. ඒ වගේම හේතු නිරෝධයෙන් ඵල නිරෝධ වීමයි, මිදිය යුත්තෙන් තමන්මයි කියල කිව්වේ. මමෙක් ගොඩනගනවා, මමෙක් මිදෙනවා කියන කීම අනුව “මම” කියන දෘෂ්ටිය නොගත යුතුයි. නැත්නම් සාස්වත දෘෂ්ටියට වැටෙන්න පුළුවන්.

එහෙනම් කුසල් වඩනවා කියල අපි කරන්නේ, අවිද්‍යාවයි තණ්හාවයි ක්‍ෂය කිරීම. මජ්ඣිම නිකාය (1) 110 පිටුවේ එන සම්මා දිට්ඨි සූත්‍රයේ මේ විදිහට සඳහන් වෙනවා. “අකුසලය දැනිද, අකුසල මූලය දැනිද, කුසලය දැනිද, කුසල මූලය දැනිද, එහෙයින් සම්මා දිට්ඨියට පැමිණේ”. අකුසලය මොකක්ද? සිත, කය, වචනය මෙහෙයවල කරන දස අකුසලය. අකුසල මූලය මොකක්ද? රාගය, ද්වේශය, මෝහය. කුසලය මොකක්ද? දස අකුසලයෙන් වෙන් වීම. කුසල මූලය මොකක්ද? අලෝභය, අද්වේශය, අමෝහය. “කු” කියන පහත් දේවල් සලා හැරීමයි කුසල කියන්නේ. අකුසල් සාරයි, හොඳයි කියන අදහස අවිද්‍යාවේ නිගමනය. ඒකට කැමැත්තක් ඇතිකර ගැනීම තමයි තණ්හාව. එහෙනම් චතුරාර්ය සත්‍යය දැකල අකුසලයෙන් වෙන් වීම කියන්නේ අවිද්‍යා, තෘෂ්ණා ක්‍ෂය කිරීම.

ඒ වගේම දස සංයෝජන ධර්ම ප්‍රතීණ කරනවා කියල කරන්නේ, අපි ලෝකයට බැඳිල තියෙන සංයෝජනවල අවිද්‍යාව ප්‍රතීණ කිරීම. සත්කාය දිට්ඨියේ අවිද්‍යාව ප්‍රතීණ කිරීම කියන්නේ සත්කාය දෘෂ්ටිය ප්‍රතීණ කිරීම. විචිකිච්ඡාවේ අවිද්‍යාව ප්‍රතීණ කිරීම කියන්නේ විචිකිච්ඡාව ප්‍රතීණ කිරීම. මේ විදිහට සියලුම සංයෝජන ධර්මයන්ගේ අවිද්‍යාව ප්‍රතීණ කළොත් අවසානයේ ප්‍රතීණ කරන්න අවිද්‍යාවක් නෑ.

මෙතැනදීත් සංයෝජන ධර්මයන්ගේ සාරයි, වටිනවා කියන නිගමනය ක්‍ෂය කිරීමයි සිද්ධ වෙන්නේ. ඒ වගේම මේ පැවැත්ම තුළ නව සොයාගැනීම් කරන්නා වූ, ලෝකයාට යහපත කරන්නා වූ බුද්ධිවන්ත පිරිසක් ඉන්නවා. නවීන පන්තයේ වාහන නිපදවන, නව යන්ත්‍ර සූත්‍ර, කාර්මික උපකරණ සකස් කරන, වෛද්‍ය ක්‍ෂේත්‍රයේ උපකරණ, එන්නත්, බෙහෙත්... ආදිය සොයාගන්නා වූ මෙවැනි ක්‍රියා දැකීමෙන් ලෝකයා හිතනවා අද විද්‍යාව දියුණුයි කියල. නමුත් ඔවුන් මොන සොයා ගැනීමක් කළත්, චතුරාර්ය සත්‍යය අවබෝධ කර ගන්න නැත්නම් ඉන්නේ අවිද්‍යාවෙමයි. මේ විදිහට බලනකොට ලෝකයේ පැවැත්මට ලබා දෙන්නා වූ ශක්තිය අවිද්‍යාව මුල් වූ නිපැයුමක්මයි.

බුදු පියාණන් වහන්සේ අවිද්‍යාවන් මෝහයන් අවස්ථා 23 කට බෙදල විග්‍රහ කරල තියෙනවා. ආර්ය සාසනයට ඇතුලත් වූන සෝතාපන්න ආර්ය ශ්‍රාවකයාගේ පටන් අරිහත් බවට පත්වෙන කල්ම මේ අවිද්‍යා ක්ලේෂයන් තියෙනවා. ඒ වගේම පුණ්‍ය ක්‍රියාවලත් අවිද්‍යා පව්වයා පුණ්‍යාහි සංඛාරා කියල අවිද්‍යාව තියෙනවා. සතර අපා ගතවන පාප ක්‍රියාවලත් අවිද්‍යාව තියෙනවා. මේ විදිහට විවිධ මානසික මට්ටම් අනුව, ලෝකය හොඳයි වටිනවා කියල ගන්නා වූ නිගමනය අනුව, 23 ආකාරයකින් අවිද්‍යාව පෙන්වා දිල තියෙනවා. උදාහරණයක් විදිහට අජාසත්ත රජු තමන්ගේ පියා මරන්න පෙළඹුනේ, පියාට වඩා රජකම වටිනවයි කියල නිගමනය කළ නිසා. අපි හිතමු තව කෙනෙක් ඉන්නවා, පියා මරන්න තරම් රජකම වටින්නේ නෑ කියන අදහසේ. හැබැයි ඔහු පියාට පහර දෙන්න හිරිහැර කරන්න පුළුවන් මට්ටමේ ඉන්නවා. තවත් කෙනෙක් ඉන්නවා, පියා මරන්නේ නෑ, හිරිහැර කරන්නේ නෑ, හැබැයි රජකම ඉල්ලල පරුෂ වචනයෙන් බනින්න පුළුවන්. මේ විදිහට රජකම වටිනවා කියල ගන්නා වූ නිගමනයේ ප්‍රමාණය අනුව ඒ කෙනාගේ හැසිරීම වෙනස් වෙනවා.

කෙනෙක් කලාණ මිත්‍රයෙක්ගෙන් ධර්මය අහල සම්මා දිට්ඨිය තුළින් විද්‍යාව අවබෝධ වෙනකොට රැවටිල්ල, අවිද්‍යාව හඳුනා ගන්න පුළුවන්. ඒ අනුව අපිත් මේ සසර ගමන තුළ එකොළොස් ගින්නකින් පෙළෙන බව වටහා ගෙන අවිද්‍යාව තණ්හාව ක්‍ෂය කිරීමෙන් සසර ගමන අවසන් කරන්න විර්ය වඩමු.

සටහන
පූජ්‍ය පිටිපන යසරතන හිමි

සමාධිමය අත් ලේහෙත්...

වහරක අභයරතනාලංකාර තෙරුන් වහන්සේ ගිහි වතක සිටියදීත්, සමහර අවස්ථාවල ඉන් පසුවත්, ලෝක සත්වයා කෙරෙහි දයානුකම්පාවෙන් ගිලාන ප්‍රත්‍ය කටයුත්තක් වශයෙන් සලකා, බෙහෙත් සමාධියෙන් මතුකර දුන් තවත් වටිනා ප්‍රත්‍යක්ෂ බෙහෙත් වර්ග කිහිපයක් පහතින් සටහන් කරනවා.

මේ බෙහෙත් වර්ගවලට යොදා ගන්නා අමුද්‍රව්‍යයන් එක්තරා අනුපාතයකට සටහන් කරල තියෙන නිසා, තමන්ට අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට ඒ අනුපාතයම එන විදිහට අමුද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණයන් අඩු වැඩි කරගන්න පුළුවන්. වෙළඳ සැල්වලින් මිලදී ගන්න පුළුවන් අමුද්‍රව්‍ය ඒ විදිහට මිලදී ගත්තම කාලය, ශ්‍රමය ඉතිරි කරගන්න පුළුවන්.

ඒ වගේම මේ රෝගවලට කර්මයක් මුල් වන නිසා, මේ බෙහෙත් වර්ග පාවිච්චි කරන්න පෙර, විශේෂයෙන් හෙළ බොදු පියුම 27, 28, 29, 39, 55, 83, 86, 88 කලාපවල සඳහන් කරල තියෙන සාසනික ප්‍රතිකර්මත් තම තමන්ට පුළුවන් මට්ටමින් අනුගමනය කරල කර්මවේග ගෙවා ගන්න කටයුතු කරගන්න. ඒ මගින් මේ බෙහෙත් වර්ග වඩාත් හොඳින් ප්‍රත්‍ය වෙනවා. විශේෂයෙන් ප්‍රභල රෝග සඳහා මේ බෙහෙත් වර්ග පාවිච්චි කරන්න පෙර ඒ වගේ සාසනික ප්‍රතිකර්ම අනුගමනය

කිරීම අත්‍යවශ්‍යයි. ඒ නිසා මේ සියලු බෙහෙත් ඒ ඒ පුද්ගලයන්ගේ කර්ම ශක්තීන්ට යටත්ව ප්‍රත්‍ය වෙන බවත් සලකන්න.

ඒ වගේම මේ බෙහෙත් වර්ග හදාගන්න කොටත්, ඉදිරි කලාපවල දැනටමත් සඳහන් කරල තියෙන දැහැම් ක්‍රමවේද පුළුවන් තරම් අනුගමනය කරන්න වග බලාගන්න (88, 89 කලාපවලත් මේ පිළිබඳ විශේෂ විග්‍රහයක් ඉදිරිපත් කරල තියෙනවා). විශේෂයෙන් සත්ව කොටස් ගන්න කොට, අසාධාරණ ක්‍රම සම්බන්ධ නොවෙච්ච පවත්න / පාංශුකුල කොටස් ගන්න වග බලාගත යුතුයි. උදාහරණ විදිහට ස්වභාවිකව මියගිය සතෙක්ගෙ හෝ හදිසි අනතුරකින් මියගිය සතෙක්ගෙ හෝ වෙනත් සතෙක් විසින් කා දමන ලද සතෙක්ගෙ හෝ කොටස් කිසිම අසාධාරණයක් හා සම්බන්ධ නැති පාංශුකුල කොටස් නිසා ඒවා කිසි ගැටළුවක් නැතිව ගන්න පුළුවන්. ඒ වගේම මස් පිණිස මරන ලද සතෙක්ගෙ වුණත් මස් හැර ඉතිරි කොටස් පාංශුකුල කොටස්වලට අයිතිවෙන නිසා ඒවත් බෙහෙතකට යොදා ගන්න පුළුවන්. මොකද ඒ ඉවත් කරන කොටස් බෙහෙතකට ගත්ත කියල ඒ හේතුවෙන් තවත් සත්තු මරන්නෙ නෑ. මේ කාරණය තවත් කෙටියෙන් කියනව නම්, බෙහෙත්

මුල් කරගෙන නොමරන ලද, වෙනත් කෙනෙකු විසින් වෙනත් කාරණයක් මුල් කරගෙන මරන ලද සතෙක්ගෙ කොටස් බෙහෙත් සඳහා යොදා ගැනීමෙන් අසාධාරණයක් වෙන්නෙ නෑ. මොකද ඒ වගේ කොටස් බෙහෙත්වලට ගත්ත කියල ඒ හේතුවෙන් තවත් සත්තු මරන්නෙ නැති නිසා. නමුත් යම්කිසි විදිහකින් බෙහෙතකට අවශ්‍ය කොටස් ගන්නව කියල දැනගෙන, මසට අමතරව ඒ හේතුවත් මුල් කරගෙන ඒ අය සත්තු මරනව කියල මොන ක්‍රමයකින් හරි දැන ගන්න ලැබුනොත්, ඒ වගේ කොටස් ගැනීමෙන් සම්පූර්ණයෙන්ම වැළකිය යුතුයි.

ඒ නිසා හැමතිස්සෙම, වෙළඳ සැලකින් වගේ ස්ථානයකින් ඒ කොටස් ලබාගන්නව නම් ඒ කාරණය ගැනත් විශේෂයෙන් සැලකිලිමත් විය යුතුයි. ඒ වගේ අවස්ථාවක, පෙර දැනුම් දීමකින් තොරව ගිහින් ඒ කොටස් ලබාගත්තම ඒ ගැටළුව එන්නෙ නෑ. එතකොට අසාධාරණයක් වෙන්නෙ නෑ. ඒ වගේම හැමතිස්සෙම එකම තැනකින් ගන්නෙ නැතිව අහඹු ලෙස විවිධ තැන්වලින් ඒ කොටස් ලබාගත්තමත් ඒ වගේ අසාධාරණ ක්‍රම මග හැරෙනවා. ඒ හැර තමන් දැනුවත්වම අසාධාරණ නොදැහැම් ක්‍රමවලින් ලබාගත්ත

සත්ව කොටස්වලින් හදන බෙහෙත් කිසිසේත්ම ප්‍රත්‍ය නොවන බවත් විශේෂයෙන් දැනගත යුතුයි. විශේෂයෙන් තමන්ට තියෙන රෝගයක් මුල් කරගෙන ඊට අවශ්‍ය බෙහෙත් හදාගන්න ඒ වගේ අසාධාරණ නොදැහැමි ක්‍රමවලින් සත්ව කොටස් ලබාගන්න ගියොත්, කර්මවේගය තවත් වැඩි වෙලා ඒ රෝගී තත්වය සුව නොවෙන්න හෝ වැඩි වෙන්න හෝ පුළුවන් බවත් සිහි තබාගත යුතුයි. ඒ නිසා යම්කිසි විදිහකින් මේ කියන සත්ව කොටස් ඒ ආකාරයේ දැහැමි ක්‍රමයකට හොයාගන්න බැරි නම්, ඒ බෙහෙත අත්හැරල මේ සගරාවේ පල කරල තියෙන වෙනත් සුදුසු බෙහෙතක් හදාගෙන පාවිච්චි කරන්න. පවත්න/ පාංශුකුල සත්ව කොටස් පිළිබඳ වැඩි විස්තර හෙළ බොදු පියුම 9, 10, 11 කලාපවල සඳහන් කරල තියෙනවා.

මේ කාරණාවලට අමතරව, මේ බෙහෙත් පරිහරණය කරනකොට ප්‍රත්‍යවේක්ෂා කරන්න පුළුවන්නම් ඒ කාරණයත් බොහොම වැදගත්. ඒ පිළිබඳ විස්තර හෙළ බොදු පියුම 53 කලාපයේ සඳහන් කරල තියෙනවා. ඒ විස්තර කියවල බලල තේරුම් අරගෙන ඒ අනුව කටයුතු කිරීමෙන් මෙලොව පරලොවට විතරක් නෙවෙයි නිවනටත් වැඩ සලස ගන්න පුළුවන්.

ඒ වගේම මේ සඳහන් කරන සමහර තෙල් බෙහෙත් වර්ගවලට යොදාගන්නා අමුද්‍රව්‍ය සොයා ගැනීමේ දුෂ්කරතා නිසා, මේවා ප්‍රායෝගිකව හදා ගැනීම ඉතා අපහසු බව කෙනෙකුට හැඟෙන්න පුළුවන්. නමුත් මේ වෙනකොට කිසිම පුස්තකාල පොතකින්වත් හොයාගන්න බැරි, වර්තමානයට ගැලපෙන විදිහට වහරක භාමුදුරුවන්ගේ බෙහෙත් සමාධියට නැගුන මේ බෙහෙත් වර්ගවල තියෙන ප්‍රත්‍යක්ෂභාවය සහ වටිනාකම ඉතා ඉහළයි. ඒ නිසාම, කාලයාගේ ඇවෑමෙන් නැවතත් යටපත් වෙන්න පෙර, කවුරුහරි හැකියාවක් තියෙන අයට කවදහරි මේවා වැදගත් වෙයි කියල හිතලයි මේ විදිහට කිසිදු සැගවීමකින් තොරව සටහන් කරන්න.

1. පෝෂණ ගුලි

මුලින් සඳහන් කළ ආකාරයේ දැහැමි ක්‍රමයකට ලබාගත් එළ පිකුදු කිලෝ 1 යි, ඉතා පිරිසිදු වියළි නෙල්ලි කිලෝ 1 යි ග්‍රෑම් 600 යි (නෙල්ලි ටික සියුම් වෙන් කුඩු කරගෙන පෙතේරයකින් හලාගන්න පුළුවන්නම් වඩා හොඳයි), පිරිසිදු එළඟි තෙල් මිලි ලීටර් 400 යි, පිරිසිදු මී පැණි

මිලි ලීටර් 400 යි, කෝමාරිකා පිනි ග්‍රෑම් 250 යි.

මැටි මුට්ටියකට වතුර ලීටර 1 ½ ක් විතර එකතු කරල ලිපේ තියල උතුරන කොට නෙල්ලි ටික එකතු කරන්න. සුදු රෙදි කඩකින් වණ්ඩුව බැඳල ඒ මත අළු කෙසෙල් කොළයක හිරු එළියට නිරාවරණය නොවුන පැත්ත උඩට හිටින විදිහට තියල කෙසෙල් කොළය උඩින් එළ පිකුදු ටික තියල වණ්ඩුවේ විනාඩි 30 - 45 ක් විතර තම්බ ගන්න. සාමාන්‍යයෙන් අතින් පොඩි කරන කොට ලිහෙන/ විසිරෙන මට්ටමට තම්බා ගැනීම අවශ්‍යයි.

ඉන් පසුව නෙල්ලි ටික, කෝමාරිකා මද (පිත්ත ඉවත් කර), පිකුදු, එළඟි තෙල් සියල්ල හොඳින් අඹර ගන්න. පිකුදු ටික මිශ්‍රණ යන්ත්‍රයකින් හෝ ඇඹරුම් ගලකින් හෝ සියුම් වෙන්න අඹරගෙන එකතු කරන්න පුළුවන්නම් වඩා හොඳයි. මිශ්‍රණය ගුලි කරන්න බැරි තරමට දියාඊ වැඩි නම් ලිපේ තියල ඉතා මද ගින්නෙන් ඉස්ම හිඳගෙන සම්පූර්ණයෙන්ම නිවුනට පසු මී පැණි එකතු කරල කෝපි ගෙඩි තරමට ගුලි කරල හෝ ඒ ප්‍රමාණයම පෙනි විදිහට හෝ හදාගෙන වේල ගන්න.

කැමට පසු 2 බැගින් දවසට 3 වරක් ගන්න.

මේ මගින් හෘදයාබාධ, රුධිර නාල, පපුව සම්බන්ධ සියලු ඉන්ද්‍රිය දුර්වලතා දුරු වෙනවා. හදවත් පෝෂණය වෙලා ලේ ධාතුව වැඩෙනවා. අවුරුදු 2 ක් විතර ගත්තම හිමොග්ලියාවත් සුව වෙනවා. රුධිරය දියවන රක්තහීනතා ආබාධයට හෝ කය ඉතා දුර්වල නම් හෝ එළ කිරි හෝ එළ කිරි සමග පෝෂණ ගුලි ගැනීම වඩාත් ප්‍රතිඵල දායකයි. රාත්‍රී කාලයට විතරක් කිරි නැතිව පෝෂණ ගුලි විතරක් ගන්න. රක්තහීනතාවයට අවුරුදු 1 - 1½ දක්වා ගැනීම ප්‍රමාණවත්.

2. හස්තිරාජ තෙල

අමු අලි බෙට් කිලෝ 1 කට අලි මුත්‍රා ලීටර් 2 ක් එකතු කරල විනාඩි 30 ක් තම්බගෙන මිරික ගන්න (අලි බෙට්/ මුත්‍රා ලබාගන්න කොට බීමට වැටෙන්න පෙර ලබාගත යුතුයි. ලබාගත් පසු පැය 24 ක් ඇතුළත පාවිච්චි කරන්න. නැත්නම් ශීතකරණයක තැන්පත් කරල දින 3 ක් ඇතුළත පාවිච්චි කරන්න). මිරික ගන්න ද්‍රාවණය බෝතල් 1 කට මී ඇට තෙල් බෝතල් 2 ½ යි, තල තෙල් බෝතල් 2 ½ යි එකතු කරල ඒත් එක්කම නික මුල්, හීන් අරත්ත, සුදුරු, මහදුරු, කළුරු, කෝපි ඇට, වෙනිවැල්ගැට, සියඹලා කොළ, නෙල්ලි, රසකිඳ, පාවට්ට මුල්, බෙලි මුල්,

දම් මුල්, මාදම් පොතු, අළු කෙසෙල් අල, පෙනි පුවක්, සහිඳ ලුණු, දැහැමි ක්‍රමයකට ලබාගත් උරුලෑ තට්ටම් (සමහර බෙහෙත් බඩු වෙළඳ සැල්වලින් මිලදී ගන්න පුළුවන්. උරුලෑ තට්ටම් යන වචනය උරුලෑවාගේ ශරීරයේ එක්තරා කොටසක් හැඳින්වීමට භාවිතා කරන නාමයක් නිසා ඒ ගැන සොයා බලා දැනුවත් වීමෙන් පසු ලබාගන්න), රත් හඳුන්, සුදු හඳුන්, කුඩා ගොඩ මානෙල් අල, සැවැන්දරා මුල්, ඉරිවේරිය, හීන් නාරං මුල් යන මේවා වේලාගෙන (උරුලෑ තට්ටම් සහ සහිඳ ලුණු වේලීම අනවශ්‍යයි) වියළි බරින් කළං 3 බැගින් අරගෙන බැඳගෙන කුඩු කරගෙන පෙතේරයකින් හලාගෙන ඒ කුඩුත් තෙලට එකතු කරල අමු ඉගුරු (බේත් ඉගුරු)කළං 3 ක් අඹරා දමන්න.

එක දිනට දින 3 කට වඩා මී හරකෙක් ලැග්ග තැනක කුර වැදුන තැන්වල මැටි පස්වේලගෙන පෙතේරයකින් හලාගෙන ග්‍රෑම් 500 ක් ඒ තෙලට දමන්න.

තෙල ලිපේ තියල අංශක 90 - 100 අතර උෂ්ණත්වයෙන් හිඳගෙන කර පාකයට ආවම ඉරටුවකින් තෙල අරගෙන සුදු පිරිසියකට තැවරුවාම ඒ තැන වැහෙන / නොපෙනෙන පදමෙදි බාගන්න. (පාක අවස්ථාවන් ගැන දැන ගැනීමට හෙළ බොදු පියුම 17 කලාපයේ රක්තවාත තෙල් සම්බන්ධ ලිපිය බලන්න)

කොඳු ඇට පෙලේ හෝ අනපයවල ස්නායු කැඩුණු තැනට රාත්‍රී 9 ට මේ තෙල් පැලැස්තරයක් (ප්ලාස්ටරයක්) ආකාරයට තියල උදේ 6 ට ඉවත් කරල උණු දියෙන් හෝදන්න. උදේ 9 ටත් අලුතින් පැලැස්තරය තියල හවස 6 ට සේදීම කළොත් වඩා හොඳයි. නැත්නම් රාත්‍රී කාලයේ විතරක් කරන්න. මාස 3 යි. බිබිලි මතු වුණොත් පැලැස්තරය තාවකාලිකව නවත්වල වියලි කහ කුඩු කළං 3 ක් තල තෙල් අවුන්ස 4 ක් සමග රත් කරල තියාගෙන සුව වෙනකල් උදේ හවස ආලේප කරල, සුව වුණාට පසු නැවතත් පැලැස්තරය පෙර සඳහන් කළ ආකාරයටම දමන්න.

මේ මගින්, කැපුණු / කැඩුණු ස්නායු නැවත සම්බන්ධ වෙනවා. ස්නායු කැඩීම, තැලීම නිසා ඇතිවන ආබාධ සුව වෙනවා. යම් ස්නායුක කොටසක් කැඩිල ඉවත් වෙලා ලංකරන්න බැරි නම් සම්බන්ධ වෙන්නෙ නෑ. නැත්නම් මාස 3 ක් යනකොට සම්බන්ධ වෙලා ක්‍රියාත්මක වෙනවා. මේ පැලැස්තරය දමනකොට මිළඟට සඳහන් කරන හස්තිරාජ ගුලින් උදේ රාත්‍රී ආහාරයට පසු 1 බැගින් දිය යුතුයි.

3. හස්තිරාජ ගුලි

88 කලාපයේ සඳහන් කළ ස්නායු තෙල සහ ඉහත හස්තිරාජ තෙල සමච අරගෙන මිශ්‍ර කරල පොල් කුඩු පුච්චාගත් අඵවලින් අනාගෙන කෝපි ඇට පමණට ගුලි කරගන්න. එහෙම නැත්නම් ඒ ප්‍රමාණයම පෙනි විදිහට හදා ගන්න. උදේ රාත්‍රී ආහාරයට පෙර හෝ පසු ගුලි එක බැගින් ගන්න. ලොකු ආබාධවලට නම් මාස 3 යි. මේ මගින් ස්නායු ආබාධ, මීමැස්මොරය (රිටි එක) ආදිය සුව වෙනවා.

4. පිටගැස්ම සමනයට

ඉහත සඳහන් හස්තිරාජ ගුලි 2 බැගින් පැය 6 න් 6 ට දින 3 ක් දෙන්න. ඊට අමතරව නික කොළ, පාවට්ට කොළ, බෙලි කොළ, වැට එඬරු කොළ, බුලත් ගිරිඳ කොළ, කංසා හෝ අත්තන කොළ (කංසා ගන්නව නම්, රටේ පවතින විශේෂ නීතිමය ප්‍රතිපාදනයන්ට යටත්ව සුදුසු ආකාරයකට අවසර ඇතිව ලබාගන්න) යන මේවා අමුචෙන් මිටවල් 2 බැගින් අරගෙන වතුර බෝතල් 2 ක් එකතු කරල තම්බගෙන, තවත්ත පුළුවන් මට්ටම නිවුනට පසු උණුවෙන්ම තැම්බිව්ව කොළවලින් හිස මුදුන, හිස පිටුපස, බෙල්ල, පිට කොන්ද, තුනටිය, පාද සහ අත් දෙක තවන්න. බඩ, පපුව... ආදී ඉදිරි පස තැවීමෙන් වළකින්න. එක කොළ හැලියක් පැය 6 න් 6 ට තුන් වතාවක් පාවිච්චි කරන්න පුළුවන්. තවපු කොළ නැවත හැලියටම දමන්න. නැවත රත් කරන කොට අවශ්‍ය නම් වතුර එකතු කරන්න. හතරවෙනි වතාවට තවත්ත තවත් අලුත් කොළ හැලියක් හදාගන්න.

මේ අතර 17, 71, 97 කලාපවලින් හඳුන්වා දුන් කහ නිල් ප්‍රබල උණ පැණිය (97 කලාපයේ සමාධිමය අත් බෙහෙත් ලිපියේ, ජල භීතිකා සුවය යටතේ පල කර ඇති) පැය 6 න් 6 ට පස් වතාවක් දෙන්න. මේ මගින් පිටගැස්ම සුව වෙනවා. අතුරු ආබාධ ඇති වෙන්නෙ නෑ.

5. අට්ඨි බද්ධ ආලේප තෙල

අමු ගස්ලබු ගෙඩිවල පිට පොතු ගුරුම් 25 යි, අමු හීන් උඳු පියලි ගුරුම් 25 යි, දිය නිප්පිලි ගුරුම් 25 යි, අමු මුරුගො පස් පංගුව (කොළ, දළ, මල් හෝ ළපටි කරල්, මුල්, පොතු) එකකින් ගුරුම් 20 බැගින්.

මේවා අඹරගෙන පිරිසිදු සුදු හඳුන් තෙල්, තල තෙල්, මී තෙල්, කොහොඹ තෙල් බෝතල් කාල (¼) බැගින්, පසුගිය කලාපයෙන් විස්තර කළ ආකාරයට දැහැම් ක්‍රමයකට ලබාගත් හෝ හදාගත් පිඹුරු තෙල් බෝතල් ½ ක්, දොඹ තෙල් බෝතල් 2 ක් සමග මිශ්‍ර කරල ලිපේතියල අංශක 80 උෂ්ණත්වයෙන් බස්සවා ගෙන තෙල හදාගන්න.

කොඳු ඇට පෙලේ හෝ අනපය හන්දිපත්වල පිටින් තෙල් පැලැස්තරයක් දැමීමෙන් පුපුරා ගිය ඇට (අස්ටී) කැබලි නැවත ළං වෙලා සම්බන්ධ වෙනවා. දුරස්ථ වෙලා තියෙන ඇට කැබලි නියම විදිහට සම්බන්ධ වෙනවා.

ආබාධය වැඩි නම් උදේ 9 ට තෙල් පැලැස්තරය අලවල හවස 6 ට ඉවත් කරල රාත්‍රී 9 ට නැවතත් අලුත් තෙල් පැලැස්තරයක් අලවල උදේ 6 ට ඉවත් කළ යුතුයි. මේ විදිහට දින 7 - 28 දක්වා කරන්න පුළුවන්. අස්ටී (ඇට) ප්‍රකෘතිමත් වෙලා ඇතුලත තුවාල සුව වෙනවා. ස්නායු කැඩිල තියේ නම් ඉහත සඳහන් හස්තිරාජ තෙලත් සම අනුපාතයෙන් මිශ්‍ර කරල පැලැස්තරය දමන්න.

6. අට්ඨි පූර්ණ ආලේපය

එළ කරපු සියඹලා ඇට ගුරුම් 250 යි, පදම් කරපු රට ඉදි ඇට ගුරුම් 250 යි. මේ සියල්ල කබලේ කර වෙන්ත බැඳ ගෙන කුඩු කරගෙන එන මිශ්‍රණයෙන් සියුම් කුඩු ගුරුම් 500 යි. ඉහත සඳහන් අට්ඨි බද්ධ ආලේප තෙල් බෝතල් 1 යි.

(එළ කරපු සියඹලා ඇට කියන්නෙ, සියඹලා ඇටයේ පිට තියෙන දුඹුරු පාට පොත්ත ඉවත් කිරීමෙන් පසු ඉතිරිවන සුදු පාට මද කොටස. සියඹලා ඇට කබලෙ බැඳගෙන වංගෙඩියෙන් කොටාගෙන කුල්ලකින් පොලා ගත්තම මේ මද කොටස් වෙන් කරගන්න පුළුවන්. එහෙම නැත්නම්, සියඹලා ඇට පොට්ටනියක් විදිහට හදල මිටියකින් දෙතුන් වතාවක් යම්තමට තලාගෙන පැය කිහිපයක් ඇල් වතුරේ දැමීමෙන් ඇටවල පළඳු වුන කොටස්වලට වතුර ගිහින් මද කොටස වෙන් කරගන්න පුළුවන්. නමුත් පළමු ක්‍රමය ඊට වඩා පහසුයි. රට ඉදි ඇට පදම් කර ගැනීම සඳහා ඇට කිලෝ 10 කට වතුර බෝතල් 12 ක් සහ එළකිරි

බෝතලයක් එකතු කරල ලිපේතියල අංශක 75 - 80 අතර උෂ්ණත්වයෙන් දින 2 ක් තියෙන්න ඇරල ඇට වික වෙන් කරගන්න. රට ඉදි ඇට මේ විදිහට විස මරාගෙන පාවිච්චි කළ යුතුයි. නැත්නම් ස්නායුවලට බලපාන්න පුළුවන්).

මේ සියල්ල මිශ්‍ර කරල අංශක 80 උෂ්ණත්වයෙන් විනාඩි 45 ක් පමණ වූර්ණ වෙනකල් නිතර කුරු ගාමින් රත් කළ යුතුයි. වූර්ණ පදම ආවම බාගන්න.

කොන්ද, තුනටිය, හන්දිපත් පලාගෙන ඇට දිරල ගෙවිල ගිහින් තියේ නම්, මේ වූර්ණය පැලැස්තරයක් විදිහට මාස 3 ක් උදේ රාත්‍රී ඒ ස්ථානවලට දමන්න. දිරා ගිය ඇට වැඩෙනවා, පෝෂණය වෙනවා. උදේ රාත්‍රී දෙකටම මේ ප්‍රතිකාරය කරන්න බැරි අය දිනකට එක වෙලක් කරන්න. එතකොට ප්‍රතිකාර කළ යුතු කාලය දෙගුණ වෙනවා.

ස්නායු කැඩිල ඇට කැබලි ඉවත් වෙලා තියෙන තැන්වලට ප්‍රතිකර්ම කරන කොට, ඉහත සඳහන් හස්තිරාජ තෙල් සහ අට්ඨි බද්ධ ආලේප තෙල් බෝතල් ½ බැගින් සමච අරගෙන ඉහත කුඩු වූර්ණය හදාගෙන පාවිච්චි කරන්න. අස්ටී අලුතින් වැඩෙනවා.

7. සුදු සමන පැණිය

අමු නිරමුල්ලි කිලෝ 1 ක ඉස්ම, පැලපි (පැල පොල්වල මදය) ඉස්ම බෝතල් 4 යි, පිරිසිදු එළඹ තෙල් බෝතල් 1 යි, බටර් ගුරුම් 500 යි, පිරිසිදු කිතුල් පැණි බෝතල් 1 යි, තල් සුකිරි ගුරුම් 800 යි.

මේ සියල්ල උකු වෙනකල් ලිපේතියල බස්සවාගෙන සම්පූර්ණයෙන් නිවුනට පසු පිරිසිදු මී පැණි බෝතල් ½ ක් මිශ්‍ර කරගන්න. උදේ දවල් රාත්‍රී ආහාරයට පසු තේ හැඳි දෙක බැගින් දින 15 ක් ගන්න. අවශ්‍ය නම් තව වික දවසක් ගන්න.

මේ මගින් කාන්තාවන්ගේ ඇඟ උණු කරවා යෑම නවතිනවා. අප්පර්ණ සහ රක්ත උෂ්ණ ආබාධ සමනය වෙනවා. ඇඟ උණු කරවා යන අයට දින 15 ක් හෝ 21 ක් හෝ 88 සගරාවෙන් හඳුන්වා දුන් කෘමි සමන පෙනි / ගුලි සමග දෙන්න.

සටහන
හිනිඤ වන්දන සිරවර්ධන

මේ සඳහන් කරන සමහර බෙහෙත් වර්ග වහරක අරිය චින්තාශ්‍රම බෞද්ධ විහාරස්ථානය මුල් කරගෙන පැවැත්වෙන අරි සිතුම් සුව සෙත වෛද්‍ය සායනවලින් ලබා ගන්න පුළුවන්.

විමසීම් - 0717122001, 0773108516, 0771620072

වටිනා දහම් කොටස්...

වහරක අභයරතනාලංකාර තෙරුන් වහන්සේ ගිහි වක සිටියදීත් ඉන් පසුවත්, පෙළ දහම් පොත්, අටුවා ඇතුළු විවිධ දහම් පොත්පත් ගැඹුරින් පරිශීලනය කරල, ඒ ඇසුරෙන් තමන්ගේ නැණ නුවණට ගෝචර වෙන විදිහට පොත් කිහිපයක සටහන් කරල තිබුන වටිනා දහම් කොටස් කිහිපයක් පින්වතුන්ගේ යහපත පිණිස මේ ආකාරයට සටහන් කරනවා.

දීඝ නිකාය 2 - 158 පිටුව - මහා පරිනිබ්බාන සූත්‍රය / සංයුක්ත නිකාය - 5 (1) - 278 පිටුව - ගිලාන සූත්‍රය

අත්ත දීපව ධම්ම දීපව වසන භික්ෂුව (සතර සතිපට්ඨානය වඩන භික්ෂුව) “තමන්ගේ මේ තේ ආනන්ද භික්ෂු හවිස්සන්ති යේ කේවි සික්ඛාකාමා’ ති” යනුවෙන් තමන්ගේ යන අඳුර කෙළවර කරන බව දක්වා ඇත.

අත්ත දීපා විහරථ අත්ත සරණා අනඤ්ඤ සරණා යන වාක්‍ය මෙහි ඇත. මේ සම්බන්ධයෙන් දිනක් එක්තරා භික්ෂුන් වහන්සේ නමක් දේශනාවකදී, සැඟවුණු බොදු මග කල ඵලි දකී යන පොතේ ඇති, අත්ත දීපා යන තැන තමා ආලෝකයක් කර ගන්න යන්න වැරදි බවද, ඒ තැන දීපා යනු භූමියක් යන අරුත දෙන තැනක් බවද කියා, ඒ පොතේ ධර්මය විකෘති කර ඇති බව කියා ඇත.

ඉහත කී බුද්ධ දේශනා වාක්‍ය කාණ්ඩය අවසානයේ තමන්ගේ යන පදයට පෙළ දහමේ සිංහල පරිවර්තනයේද අග්‍රතම යන අදහස දුන්නත් (යම් භික්ෂුවක් සතර

සතිපට්ඨානයේ භික්ෂේ නම් භික්ෂුණ් අතරින් ඒ භික්ෂුව අග්‍රයි යන්න) තමන්ගේ යනු අඳුර කෙළවර කිරීම යන අරුත් දේ. (එනම්, භික්ෂුවක් සතර සතිපට්ඨානයේ භික්ෂේ නම් ඒ භික්ෂුව අඳුර කෙළවර කරන බව) විමසිය යුතුය.

තමෝකායස්ස යන වදන සං.නි. 5(1) 398 - 399 පිටුවල එන ආපණ සූත්‍රයේද ඇත. අඳුරු කඳ යන අර්ථ එහි ඇති බව පෙනේ.

තෙත්තිපුකරණය - යුක්තිහාර විභංගය - 41 - 43 පිටු

ඉච්ඡා - තණ්හා එකම අර්ථය බවත්, සල්ලෝ - ධූපයානා - සරිතා - විසත්තිකා සිනේහෝ - කිලමථෝ - ලතා - මඤ්ඤනා - බන්ධෝ - ආසා - පිපාසා - අභිනන්දනා ආදිය තෘෂ්ණාවට සමාන නම් ලෙසත් පෙන්වා ඇත. එම පොතෙහිම වතුහ්‍යහාර විභංගයේ 55 පිටුවේ නිරුක්ති ඥානය පිළිබඳව විග්‍රහ කර ඇත.

සංයුක්ත නිකාය 3 - 292 පිටුව - උපාදානීය සූත්‍රය

රූප, වේදනා, සඤ්ඤා, සංඛාර, විඤ්ඤාණ උපාදානීය දහමය (උපාදානයට හිතකර). ඒ ඒ උපාදානීය දහමිහි යෙදෙන ඡන්දරාගය (කැමැත්තෙන් අග්‍ර කරගෙන සැරි සැරීම) උපාදානයයි.

සංයුක්ත නිකාය 3 - 102 පිටුව - උපාදාන පරිවර්තන සූත්‍රය

උපාදාන ස්කන්ධ පහ මෙසේය. රූප උපාදානස්කන්ධය, වේදනා

උපාදානස්කන්ධය, සඤ්ඤා උපාදානස්කන්ධය, සංඛාර උපාදානස්කන්ධය, විඤ්ඤාණ උපාදානස්කන්ධය (සත්කාය කියන්නෙන් මේ පසයි). මේ උපාදානස්කන්ධ පහ වතුෂ් පරිවර්තන වශයෙන් ඇති සැටි අවබෝධ කළ විට අර්හත්වයයි (රූපය අවබෝධ කරගනී, රූප සමුදය අවබෝධ කරගනී, රූප නිරෝධය අවබෝධ කරගනී, රූප නිරෝධ ගාමිණී පටිපදා මාර්ගය අවබෝධ කර ගනී... යනාදී වශයෙනි). එනම්,

සතර මහා භූත සහ සතර මහා භූතයන් නිසා පවත්නා රූප රූපයයි කියනු ලැබේ. ආහාර සමුදයෙන් රූප සමුදය වේ. ආහාර නිරෝධයෙන් රූප නිරෝධ වේ. මේ අර් අට්ඨි මග රූප නිරෝධ ගාමිණී පටිපදාවයි.

යම් මහණ බමුණු කෙනෙක් මෙසේ රූපය දැන, රූප සමුදය දැන, රූප නිරෝධය දැන, රූප නිරෝධ ගාමිණී පටිපදාව දැන, රූපයාගේ නිර්වේදය පිණිස, විරාගය පිණිස, නිරෝධය පිණිස පිළිපන්නාහුද හේ සුභටි පන්නයි. මේ ධර්ම විනයේ පිහිටි අයයි (සෝතාපන්නයි, සේඛයි). රූපයාගේ නිර්වේදයෙන්, විරාගයෙන්, නිරෝධයෙන් උපාදාන නොකොට මිදුනාහුද ඔවුහු සුවිමුක්තයි. (අසේඛයි, අර්හත්ය)

වේදනාව මෙසේය. වේදනා කොටස් සයකි. වක්ඛු සම්පස්සඡා වේදනා, සෝත සම්පස්සඡා වේදනා, සාන

සම්පස්සඡා වේදනා, ජීවනා සම්පස්සඡා වේදනා, කාය සම්පස්සඡා වේදනා, මනෝ සම්පස්සඡා වේදනා වශයෙනි.

ස්පර්ශ සමුදයෙන් වේදනා සමුදය වේ. ස්පර්ශ නිරෝධයෙන් වේදනා නිරෝධ වේ. මේ අර් අට්ඨි මග වේදනා නිරෝධ ගාමිණී පටිපදා මාර්ගයයි. යම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් මෙසේ වේදනාව දැන, වේදනා සමුදය දැන, වේදනා නිරෝධය දැන, වේදනා නිරෝධ ගාමිණී පටිපදාව දැන, වේදනාව පිළිබඳව නිර්වේදය පිණිස, විරාගය පිණිස, නිරෝධය පිණිස පිළිපත්නාහුද ඒ තෙම සුපටිපත්තිය (සෝතාපත්තිය, සේඛ්ඛිය), මෙසේ දැන වේදනාව පිළිබඳව නිර්වේදයෙන්, විරාගයෙන්, නිරෝධයෙන්, උපාදාන විසින් ග්‍රහණය නොකොට විමුක්ත වූවාහුද ඔවුහු සුවිමුක්තයි (අසේඛිය අර්හත්ය).

සඤ්ඤා නම් කවර. රූප සඤ්ඤා, ශබ්ද සඤ්ඤා, ගන්ධ සඤ්ඤා, රස සඤ්ඤා, පොට්ඨබ්බ සඤ්ඤා, ධර්ම සඤ්ඤා යනුවෙන් 6 කි.

ස්පර්ශ සමුදයෙන් සඤ්ඤා සමුදය වේ. ස්පර්ශ නිරෝධයෙන් සඤ්ඤා නිරෝධ වේ. මේ අර් අට්ඨි මග සඤ්ඤා නිරෝධ ගාමිණී පටිපදා මාර්ගයයි. යම් මහණ බමුණු කෙනෙක් මෙසේ සඤ්ඤා දැන, සඤ්ඤා සමුදය දැන, සඤ්ඤා නිරෝධය දැන, සඤ්ඤා නිරෝධ ගාමිණී පටිපදාව දැන, සඤ්ඤාවන්ගේ නිර්වේදය පිණිස, විරාගය පිණිස, නිරෝධය පිණිස පිළිපත්නාහුද ඒ තෙම සුපටිපත්තිය (සෝතාපත්තිය, සේඛ්ඛිය), මෙසේ දැන සඤ්ඤාව පිළිබඳ නිර්වේදයෙන්, විරාගයෙන්, නිරෝධයෙන්, උපාදාන විසින් ග්‍රහණය නොකොට මිදුනාහුද ඔවුහු සුවිමුක්තයි (අසේඛිය අර්හත්ය).

සංඛාර මෙසේය. රූප සංවේකනා, ශබ්ද සංවේකනා, ගන්ධ සංවේකනා, රස සංවේකනා, පොට්ඨබ්බ සංවේකනා, ධර්ම සංවේකනා යන මේ සංඛාරයෝය.

ස්පර්ශ සමුදයෙන් සංඛාර සමුදය වේ. ස්පර්ශ නිරෝධයෙන් සංඛාර නිරෝධ වේ. මේ අර් අට්ඨි මග සංඛාර නිරෝධ ගාමිණී පටිපදාවයි. මෙසේ සංඛාර දැන, සංඛාර සමුදය දැන, සංඛාර නිරෝධය දැන, සංඛාර නිරෝධ ගාමිණී පටිපදාව දැන, සංඛාරයන්ගේ නිර්වේදය පිණිස, විරාගය පිණිස, නිරෝධය පිණිස පිළිපත්නාහුද ඔවුහු සුපටිපත්තියෝය (සෝතාපත්තිය, සේඛ්ඛිය). මෙසේ

දැන සංඛාර පිළිබඳව නිර්වේදයෙන්, විරාගයෙන්, නිරෝධයෙන්, උපාදාන විසින් ග්‍රහණය නොකොට විමුක්ත වූවාහුද ඔවුහු සුවිමුක්තය (අසේඛිය අර්හත්ය).

විඤ්ඤාණ මෙසේය. වක්ඛු විඤ්ඤාණ, සෝත විඤ්ඤාණ, ඝාන විඤ්ඤාණ, ජීවනා විඤ්ඤාණ, කාය විඤ්ඤාණ, මනෝ විඤ්ඤාණ යන හය ආකාරයයි.

නාම රූප සමුදයෙන් විඤ්ඤාණ සමුදය වේ. නාම රූප නිරෝධයෙන් විඤ්ඤාණ නිරෝධ වේ. මේ අර් අට්ඨි මගම විඤ්ඤාණ නිරෝධ ගාමිණී පටිපදා මාර්ගය වේ. මෙසේ විඤ්ඤාණ දැන, විඤ්ඤාණ සමුදය දැන, විඤ්ඤාණ නිරෝධය දැන, විඤ්ඤාණ නිරෝධ ගාමිණී පටිපදා මාර්ගය දැන, විඤ්ඤාණයන්ගේ නිර්වේදය පිණිස, විරාගය පිණිස, නිරෝධය පිණිස පිළිපත්නාහුද ඔවුහු සුපටිපත්තියෝය (සෝතාපත්තිය, සේඛ්ඛිය). මෙසේ දැන විඤ්ඤාණ පිළිබඳව නිර්වේදයෙන්, විරාගයෙන්, නිරෝධයෙන්, උපාදාන විසින් ග්‍රහණය නොකොට විමුක්ත වූවාහුද ඔවුහු සුවිමුක්තය (අසේඛිය අර්හත්ය).

ලෝක සම්මත ජාති ජරා මරණ ආදියද දුකද පෙන්වන උපනිශ්‍රය පටිච්ච සමුප්පාදය

සංයුක්ත නිකාය - 2 - 46 පිටුව - උපනිස සූත්‍රය

නිවන් මග ප්‍රත්‍ය සහිත බව, අප්‍රත්‍ය අහේතුක මගක් නොවන බව.

අවිද්‍යා උපනිශ්‍රයෙන් සංඛාර වෙති. සංඛාර උපනිශ්‍රයෙන් විඤ්ඤාණ වෙති. විඤ්ඤාණ උපනිශ්‍රයෙන් නාම රූප වෙති. නාම රූප උපනිශ්‍රයෙන් සළායතන වෙති. සළායතන උපනිශ්‍රයෙන් ස්පර්ශ වෙති. ස්පර්ශ උපනිශ්‍රයෙන් වේදනා වෙති. වේදනා උපනිශ්‍රයෙන් තණ්හා වෙති. තණ්හා උපනිශ්‍රයෙන් උපාදාන වෙති. උපාදාන උපනිශ්‍රයෙන් භවය වෙති. භවය උපනිශ්‍රයෙන් ජාතිය වෙති. ජාතිය උපනිශ්‍රයෙන් දුක්ඛ වෙති. දුක්ඛ උපනිශ්‍රයෙන් සද්ධා වෙති. සද්ධා උපනිශ්‍රයෙන් පාමුප්ප (ප්‍රමෝධය) වෙති. පාමුප්ප උපනිශ්‍රයෙන් ප්‍රීති වෙති. ප්‍රීති උපනිශ්‍රයෙන් පස්සද්දි වෙති. පස්සද්දි උපනිශ්‍රයෙන් සුඛය වෙති. සුඛය උපනිශ්‍රයෙන් සමාධි වෙති. සමාධි උපනිශ්‍රයෙන් යථාභූත ඤාණ

දර්ශන වෙති. යථාභූත ඤාණ දර්ශන උපනිශ්‍රයෙන් නිර්වේදය (නිබ්බේදය හෙවත් නොබැඳීම) වෙති. නිර්වේදය උපනිශ්‍රයෙන් විරාග වෙති. විරාග උපනිශ්‍රයෙන් විමුක්ති වෙති. විමුක්ති උපනිශ්‍රයෙන් ප්‍රත්‍යවේක්ෂා ඤාණය වෙති (ලැබූ අවබෝධය තමන්ටම වැටහේ).

(මෙහි ඇත්තේ දහම් දුටුවෙකුට සිද්ධ වන දෙයකි. එවැන්නෙකුට හිතට දුක් ගෙන දෙන දෙයක් සිදුවී නම්, එසැනින්ම ලෝකයේ හැටි මෙසේ යැයි කියා අනිච්චතාවය/යථා ස්වභාවය වැටහේ. ඒත් සමගම තෙරුවන් කෙරෙහි ශ්‍රද්ධාව උපදී. නිවනට හිත නැමේ. දුක්ඛ උපනිශ්‍රයෙන් සද්ධා වෙති යනුවෙන් සඳහන් කර ඇත්තේ එවැන්නකි.)

මේ උපනිශ්‍ර ප්‍රත්‍ය පටිච්ච සමුප්පාදයට නිදසුනක් මේ සූත්‍රයේ මෙසේ දක්වා ඇත.

මහණෙනි, කඳු මුදුනක මහත් දිය බිඳු ඇති වැස්ස වසිනා කල්හි, ඒ දිය පහත් බිම අනුව පවත්නේ කඳු බෑවුම් පැලී විවර හා කුඩා දිය අගල් යම් සේ පුරවාද, කඳු බෑවුම් පැලී විවර සහ කුඩා දිය අගල් පිරුණාහු කුඩා වළවල් පුරවද්ද, කුඩා වළවල් පිරුණාහු මහා වළවල් පුරවද්ද, මහා වළවල් පිරුණාහු කුඩා ගංගා පුරවද්ද, කුඩා ගංගා පිරුණාහු මහා ගංගා පුරවද්ද, මහා ගංගා පිරුණාහු මහා සමුද්‍රය පුරවද්ද, එසේ අවිද්‍යා උපනිශ්‍රය කොට සංස්කාරයෝ වේ... යනාදී වශයෙනි.

මේ පෙන්වා ඇත්තේ චිත්ත විනිසක පටිච්ච සමුප්පාදයක් නොව විද්‍යාමාන සංඛත මුල් කර පෙන්වන පටිච්ච සමුප්පාදයකි. උපනිශ්‍රය වීමේදී චිත්තක්ෂණයක මෙන් සම්ප්‍රයුක්ත, ප්‍රත්‍ය... ආදිය නොවේ. පෙර කළ කී දෙයක් පසුව කරන එබඳු කුසල අකුසල ආදියටද අපරියාපන්න (ලෝකෝත්තර) මාර්ගයටද ප්‍රත්‍යවේ.

නෙත්තිපුකරණයේ 97 පිටුවේ ඕනරණහාර විභංගයෙහි, ස්කන්ධ, ධාතු, ආයතන, පටිච්ච සමුප්පාද සුක්ෂම ධර්ම විස්තර කර ඇත. නිවනේ පිහිටීම පෙන්වන්නේ, ඒ ධර්ම ධාතුව අනාශ්‍රව වූ නොද හවාංග වූ (හවාංග නොවූ) යම් ආයතනයක් ඇත්ද එය ධර්මායතන පරියාපන්නය යනුවෙනි. සාශ්‍රව වූ හවාංග වූ ධර්මායතනයක්ද ඇත. එය ලෝකිකය.
සටහන
නීතිඥ වන්දන සිරවර්ධන

විඤ්ඤාණය ජීවිතයේ කැඟවුණු දැව... පසුගිය කලාපයෙන්... සෝනාපන්න වීමත් සමග ඇතිවන වෙනස්කම්

සිංඛාර පව්වයා විඤ්ඤාණං වශයෙන් හඳුන්වන ධර්මතාවය පසුගිය කලාපයෙන් විස්තර කළා. මෙතැනදී විපාක විඤ්ඤාණය වශයෙන් හඳුන්වන හඳුනා ගැනීමේ විඤ්ඤාණයත් ඒ විදිහට හඳුනා ගන්නට පස්සෙ, ඒ හඳුනා ගන්න දේට අවිද්‍යාවෙන් තෘෂ්ණාවෙන් බැඳීම ආරම්භ කරනවා. ඒකෙ ප්‍රතිඵලය වෙන්නෙ සසර නැවත උපද්දවන්න තරම් ශක්තිමත්, අභිවිඤ්ඤාණ නමින් හඳුන්වන විඤ්ඤාණයේ ඊළඟ අවස්ථාව ගොඩනැගීම.

සංඛාර හෙවත් සං කිරීමේ මේ ක්‍රියාවලියේදී යම් දෙයක් හඳුනා ගැනීම සඳහා පමණක් වූ විඤ්ඤාණය විපාක විඤ්ඤාණය වශයෙන් හඳුන්වන්නෙ ඇයි? ඇස, කන, නාසය... ආදී අභ්‍යන්තර ආයතන මෙලොවදී අපිට විද්‍යාමාන වෙන්නෙ, පෙර අත්බැවකදී කළ කර්මයන්ගේ විපාක වශයෙන්. ඇස නිරූපදිතව තියෙන තාක් කල් රූප පෙනීම සහ ඒවා හඳුනා ගැනීම වළක්වන්න බැර ක්‍රියාවලියක්. ඒක රහතන් වහන්සේටත් පොදුයි.

විපාක විඤ්ඤාණයට පසුව ඒ රූපය කෙරෙහි හාදවීම හෙවත් රාගයෙන් බැඳීම පටන් ගන්නවා. එයින් අභිවිඤ්ඤාණයක් ගොඩනැගීම පිළිබඳව පහත උදාහරණය දිහා බලන්න. අපි දුම්රියකින් ගමනක් යන අවස්ථාවකදී ඒ ගමන් මගේ,

වෙරළේ ඉන්න නොයෙක් පුද්ගලයින් අපේ දර්ශන පථයට අනුවෙනවා. ඒ සියලු පුද්ගලයින් පිරිමි, ගැහැණු... ආදී ලක්ෂණයන්ගෙන් අපිට හඳුනා ගන්න පුළුවන්. ඒ හඳුනා ගැනීමට ඉවහල් වුනේ විපාක විඤ්ඤාණය. ඒ අතරින් ඉතාමත් රුමත් කාන්තාවක් වෙරළෙ ඉන්නවා දැක්කොත්, ඒ කාන්තාවක් බව හඳුනා ගන්නවට අමතරව, ඒ රූපය කෙරෙහි රාගිකව බැඳීමකුත් හටගන්නව නම්, ඒ තුළින් අපි ගොඩනගල තියෙන්නෙ අභිවිඤ්ඤාණයක්. ස්ත්‍රියක් විසින් පුරුෂයෙක් දැකීම ගැනත් මේ විදිහටම තේරුම් ගත යුතුයි. මේ තමයි භානිකර අවස්ථාව. මේ තමයි අපිව සසරට බැඳ තබන විඤ්ඤාණය, ජාති, ජරා මරණ, සෝක, පරිදේව... ආදී දුක් රැසක් කරා අපව මෙහෙයවන විඤ්ඤාණය. මේ තමයි නිරෝධ කළ යුතු විඤ්ඤාණය. නිරෝධ කියන්නෙ නිර් උදා කිරීම, උදා නොකිරීම.

විපාක විඤ්ඤාණය කියන එක කෙළෙස්වලින් තොරයි. ඒ කියන්නෙ රාග, ද්වේශ, මෝහවලින් තොරයි. රහතන් වහන්සේට තියෙන්නෙ විපාක විඤ්ඤාණ විතරයි. රහත් නොවුන අනෙක් සියල්ලන්ම විපාක විඤ්ඤාණ වගේම අභිවිඤ්ඤාණත් ගොඩනගනවා. මෙතැනදී නිරෝධ කරන්න ඕන අභිවිඤ්ඤාණය. රහතන් වහන්සේ යම්

යම් දේ හඳුනා ගන්නෙ මේ විපාක විඤ්ඤාණයන්ගෙන්. උන්වහන්සේට පහළ වන ජවන සිත්වලට කියන්නෙ ක්‍රියා සිත් කියල. පෘතජ්ජන අයට අභිවිඤ්ඤාණ විදිහට නිපදවුනත්, රහතන් වහන්සේට තියෙන්නෙ විපාක විඤ්ඤාණ.

අභිවිඤ්ඤාණ නිරෝධ කරන්නෙ කොහොමද? සංඛාර නිරෝධ කිරීමෙන් විඤ්ඤාණ නිරෝධ වෙනවා. සංඛාරත් විපාක සංඛාර සහ අභිසංඛාර වශයෙන් වෙන් කරන්න පුළුවන්. ලෝකය අනිච්ච, දුක්ඛ, අනන්ත වශයෙන් දකින ආර්යන් වහන්සේ සංඛාරවලින් වෙන් වෙන හැටි පසුගිය කලාපයෙන් පැහැදිලි කළා.

විඤ්ඤාණ ගොඩනගන්න පසුබිම් වන ඉන්ද්‍රියන් අනුව විඤ්ඤාණ කොටස් හයකට බෙදෙනවා. වක්ඛු විඤ්ඤාණ, සෝත විඤ්ඤාණ, ඝාන විඤ්ඤාණ, ජ්විහා විඤ්ඤාණ, කාය විඤ්ඤාණ, මනෝ විඤ්ඤාණ වශයෙන්. මේ විදිහට ඉන්ද්‍රියන් අනුව හය ආකාරයකින් නම් කළත් සියල්ල මනෝ විඤ්ඤාණම තමයි. මේ හය ආකාර වූ විඤ්ඤාණ අතර පංචද්වාරයේ හටගන්නා විඤ්ඤාණ හැම තිස්සෙම වර්තමාන අරමුණු විතරක් ගන්නවා. මනෝ විඤ්ඤාණය අතීත, වර්තමාන, අනාගත කියන තුන් කාලයම අරමුණු කරනවා. මේ මනෝ විඤ්ඤාණය සමග අතීත, >

වර්තමාන, අනාගත වශයෙන් ගත්තම ඒ සියල්ලම සමග විඤ්ඤාණස්කන්ධය ගොඩනැගෙනවා.

විඤ්ඤාණය මායාකාරයෙන් වශයෙන් හඳුන්වන්නේ ඇයි? විඤ්ඤාණය කියන්නේ විකෘති ඥානයක්. ඥානයක් කියන්නේ දැන ගැනීමක්. ප්‍රකෘතිය දකින දැනීමට කියන්නේ ප්‍රඥාව කියල. ලෝකය විකෘති විදිහට දැනෙන්නේ විඤ්ඤාණයෙන්. චිත්තය කිලිටි විමෙන් අභිවිඤ්ඤාණය ගොඩනැගෙනවයි කිව්වේ මේ නිසා. මේ කාරණය උදාහරණයකින් පැහැදිලි කරගනිමු.

අමුත්තෙක් ගෙදරකට යන කොට මත් පැන් බෝතලයක් තැගි විදිහට අරගෙන ගියා කියල හිතන්න. ඒ බෝතලය දකින බීමට කැමති ස්වාමියා ඒ කෙරෙහි රාගිකව බැඳෙමින් ඒ පිළිබඳව සතුට උපදවනවා. මත් පැන්වලට විරුද්ධ බිරිඳ ඒ බෝතලයම දැකල ද්වේශ සහගත විඤ්ඤාණයක් ගොඩනගනවා. එකම බෝතලය ස්වාමියාට සතුටු සහගත රාග විඤ්ඤාණයක් ගොඩනගන කොට, බිරිඳ ඒ අරමුණම අරගෙන ද්වේශ සහගත විඤ්ඤාණයක් ගොඩනගමින් දුක් වේදනාවට පත්වෙනවා.

එහෙත්ම ඒ සතුට සහ දුක ලැබුණේ බෝතලය හරහා වුණත්, බෝතලය කෙරෙහි තම තමන්ගේ තිබුණ අෂ්ටිය මත ගොඩනැගුන විඤ්ඤාණය අනුවයි ඒක වෙනස් වුණේ. එතකොට කාගෙ විඤ්ඤාණයට ආව අදහසද හරි? ස්වාමියාට දැනුණ ආකාරයද, බිරිඳට දැනුණ ආකාරයද? දෙකම වැරදි බව නිගමනය කරන්න පුළුවන්. රහතන් වහන්සේ නමක් මේ බෝතලය දැක්කොත් එයින් සතුටක් හෝ දුකක් හෝ ගොඩනැගෙන්නේ නෑ. උන්වහන්සේට ඒ කෙරෙහි රාගයක් හෝ ද්වේශයක් හෝ ගොඩනැගෙන්නේ නෑ. අපි රාගයෙන් හෝ ද්වේශයෙන් හෝ ගොඩනගා ගන්න විඤ්ඤාණයන්ගෙන් දැනගන්නා සියලු දේ විකෘති බව මේ ආකාරයෙන් තේරුම් ගන්න ඕන. ඒ නිසයි විඤ්ඤාණයට

මායාකාරයක් කියන නම දැමීමේ. මේ විකෘති ඥානයෙන් ලෝකය දිහා බලන තාක් කල් ලෝකයේ ඇත්ත ඇති සැටියෙන් පේන්නේ නෑ. ලෝකය විකෘති වෙලා පේන්නේ.

රූප, වේදනා, සඤ්ඤා, සංඛාර, විඤ්ඤාණ වශයෙන් දක්වන පංච උපාදානස්කන්ධවල එන විඤ්ඤාණයත්, පටිච්ච සමුප්පාදයේ එන සංඛාර පටිච්චයා විඤ්ඤාණයත් අතර වෙනසක් තියේද? මේ සමහරු නිතර අහන ප්‍රශ්නයක්. ඒ වගේ වෙනසක් නෑ. විඤ්ඤාණ ගොඩනැගීමේ ක්‍රියාවලිය කොයි ආකාරයෙන් විස්තර කළත් ඇතිවෙන්නේ එකම විඤ්ඤාණ පරම්පරාව. ප්‍රත්‍යයන්ගෙන් තොරව විඤ්ඤාණයක් පහළ වෙන්නේ නෑ. විඤ්ඤාණ පටිච්ච සමුප්පන්නව පහළ වෙනවා හැර වෙනත් ප්‍රත්‍යයකින් පහළ නොවන බව මජ්ඣිම නිකායේ (1) 602 පිටුවේ එන මහා කණ්භා සංඛය සුත්‍රයේ දක්වා තියෙනවා.

“අනේක පරියායේන භාවුසෝ සාති පටිච්ච සමුප්පන්නං විඤ්ඤාණං වුත්තං හඟවතා අඤ්ඤානු පටිච්චයා නත්ති විඤ්ඤාණස්ස සම්භවෝති.”

සත්වයාගේ සසර පැවැත්මට හේතු වන ආහාර හතරක් බුදු පියාණන් වහන්සේ දේශනා කරල තියෙනවා. විඤ්ඤාණ ආහාර ඒ ආහාරයන්ගෙන් එකක්. ඒක ආහාරයක් වශයෙන් හැඳින්වුනේ සසර පැවැත්ම පෝෂණය කරන්න හේතුවන නිසා.

රූපයකින් තොරව, වේදනාවකින් තොරව, සඤ්ඤාවකින් තොරව, සංඛාරයකින් තොරව, විඤ්ඤාණයන්ගේ පහළ විමක්, පැවැත්මක් නොපනවන බව තමයි බුද්ධ දේශනාව. භෞතික ලෝකයේ තියෙන ශක්තිය වශයෙන් අපි නම් කරන දේ ආකාර හයකින් විද්‍යාමාන වන බව පේනවා. ඒ කියන්නේ ආපෝ, තේජෝ, වායෝ, පඨවි, ආකාස, විඤ්ඤාණ වශයෙන්. මෙයින් ආපෝ, තේජෝ, වායෝ, පඨවි කියන ගුණාංග පිළිබඳව අපි නිතර අහල තියෙනවා. ඒ

පිළිබඳව අදහසකුත් තියෙනවා. ආකාස සහ විඤ්ඤාණ කියන්නේ මොනවද?

මෙයින් ආකාස කියන වචනය බිඳිල තියෙන්නේ ආකර්ෂණය කියන අරුතෙන්. මේ කාරණය විශ්වයේ තියෙන ආකර්ෂණ රටාව හෙවත් “විද්‍යුත් චුම්බක ක්ෂේත්‍රය” වශයෙන් සැලකෙන ශක්ති ක්ෂේත්‍රය නිරූපණය කරනවා. මේක තමයි නවීන විද්‍යාඥයින් “ඊතර්” වශයෙන් හඳුන්වන්නේ. එහෙත්ම විඤ්ඤාණ වශයෙන් හැඳින්වුණ හය වන ශක්ති තලය මොකක්ද? මේ පිළිබඳව දැන ගන්න දීඝ නිකාය (1) 538 පිටුවේ එන කේවට්ටි සුත්‍රයේ පහත සඳහන් ගාථාව ගැන හිත යොමු කරමු.

විඤ්ඤාණං අනිදස්සනං අනන්තං සබ්බතෝ පහං - එත්ථ ආපෝව පඨවි තේජෝ වායෝ න ගාධති - එත්ථ දීඝංව රස්සංව අණුං ධූලං සුභාසුභං - එත්ථ නාමංව රූපංව අසේසං උපරුප්පති - විඤ්ඤාණස්ස නිරෝධෙන එත්ථේතං උපරුප්පතීති.

මේ ගාථාව දේශනා කරල තියෙන්නේ සතර මහා ධාතු නොදරන හෙවත් නොපවතින යම්කිසි ස්ථානයක් පිළිබඳව විස්තර කරල දෙන්න. ආපෝ, තේජෝ, වායෝ, පඨවි, ආකාස, විඤ්ඤාණ කියන ශක්ති තල හයෙන් විඤ්ඤාණ තලයේ ගුණාංග සමග ඉහත ගාථාවේ විස්තර සැසඳෙන බව පෙනී යනවා.

ආකාසානඤ්චායතනය (ආකාස) ඉක්මවා ගියාම විද්‍යාමාන වන විඤ්ඤාණඤ්චායතනය සමග ඉහත ගුණාංග ගැලපෙන බව පේනවා. නිවන පිළිබඳව දේශනා කරන බුදු පියාණන් වහන්සේ “අත්ථි තදායතනං” කියල මේ සියල්ල ඉක්මවූ ස්වභාවය නිවන බවත්, ඒක ලෝකය සතු කිසිම පැනවීමකින් කියන්න බැරි ප්‍රඥා ගෝචර ස්වභාවයක් බවත් පෙන්වා තියෙනවා.

නුගේගොඩ වින්ලංකා රෝහලේ සභාපති
වෛද්‍ය ආර්.පී. චීරසිංහ
MBBS/DFM/MCGP/MPFAM

ෆෙළ බොදු පිහුම දැමී කඟරාවේ භයවිභ කලාපයේ දෙවන කට්ඨකරණය කඳුකා ශ්‍රමය හා මුල්කමය දායකත්වය කැපයූ පිටවතුන්

ශ්‍රම දායකත්වය

- පූජ්‍ය නුවරගල බුද්ධසිරි හිමි ■ පූජ්‍ය වළල්ලාවිට මුදිතවංශ හිමි ■ පූජ්‍ය දික්බැද්දේ චූලරතනාලංකාර හිමි ■ ධම්මික සේනාධීර මහතා - හසරු ප්‍රින්ටර්ස් - මාලබේ ■ වන්දන සිරිවර්ධන මහතා - අලපලාදෙනිය ■ වතුර හිඳුරංගලගේ මහතා - නුගේගොඩ
- අමීන් සමරනායක මහතා - බෙල්ලන්තර ■ සඳරුවන් පෙරේරා මහතා - මොරටුව ■ ෆික්රි ඉස්මයිල් මහතා - ගොතටුව
- අර්ජුන උඩවත්ත මහතා - කිරුළපන ■ සංඛ කුමාරසිංහ මහතා, ක්‍රිෂානි මධුශංඛා සමරවීර මහත්මිය - බත්තරමුල්ල
- එරන්ද බුද්ධික රත්නායක මහතා - ගෝනපොල ■ සාලින්ද ශ්‍රී ජයවර්ධන මහතා - පිටකෝට්ටේ ■ සුජීවනී ජයවර්ධන මෙනවිය - පාදුකක ■ ඉමාම් මුදුණාලයේ අධිපතිතුමා ඇතුළු කාර්ය මණ්ඩලය ■ නන් අයුරින් දායක වූ පින්වතුන්

මූල්‍යමය දායකත්වය

■ සනත් දයාප්‍රේම මහතා, රේණුකා ජයවර්ධන මහත්මිය, අනුක් දයාප්‍රේම පුතා, සෙලෝමී දයාප්‍රේම දුව, මහේන්ද්‍ර ජයවර්ධන මහතා, සමන්තා සේනානායක මහත්මිය සහ යනික ජයවර්ධන පුතා - ඇමරිකාව - රු. 35,000/- ■ කුසින නාකන්දල මහතා, සරූපා නාකන්දල මහත්මිය, දෙවිත්තා දුව - ගල්කිස්ස - රු. 30,000/- ■ ශානක ද සිල්වා මහතා, වරනි ද සිල්වා මහත්මිය, රහල් ද සිල්වා පුතා, ගනිඳු ද සිල්වා පුතා, දෙවිරූ ද සිල්වා දුව - දෝහා කටාර් - රු. 25,250/- ■ චතුර හිඳුරංගලගේ මහතා, නදීරා අරම්පොල මහත්මිය, තනුරි හිඳුරංගලගේ සහ සනුරි හිඳුරංගලගේ යන දියණියන් - නුගේගොඩ - රු. 20,000/- ■ උදිත බණ්ඩාර මහතා සහ නදීකා පියදාස මහත්මිය - පාදුක්ක - රු. 20,000/- ■ මිනිරි කරුණාතිලක මහත්මිය, රසිකා ගමලන් මහත්මිය, ගයනී පතිරාජ මහත්මිය, තුෂාරි ලොකුගේ මහත්මිය, නිලන්ති දෙල්පවිත්‍ර මහත්මිය, ගිෂානිනි වික්‍රමසිංහ මහත්මිය - ඕස්ට්‍රේලියාව - රු. 17,115/- ■ සමන්ත දියෝගබදු මහතා, ගයනී ජයවර්ධන මහත්මිය, නිමිහාන් දියෝගබදු පුතා, ඩීලාරා දියෝගබදු දුව - ඩුබායි, ඒ. ඩී. කේ. පියසීලි ජයවර්ධන මහත්මිය, ඉනෝකා ජයවර්ධන මහත්මිය, අකිෂා සමරවීර දුව, අශෝක ජයවර්ධන මහතා සහ වමීලා වික්‍රමආරච්චි මහත්මිය, ඒ. ඩී රූපා පෙරේරා මෙනවිය, ජී. ජයවර්ධන මහතා - නුගේගොඩ, ජී. ඩී. බෙනට් මහතා, ජී. එච්. ටී. වන්ද්‍රාවතී මහත්මිය - කළුතර, දයානන්ද වික්‍රමආරච්චි මහතා, පත්මා විජේරත්න මහත්මිය - අත්තනගල්ල - රු. 15,000/- ■ ගයාන් දිසානායක මහතා - ඕස්ට්‍රේලියාව - රු. 12,225/- ■ නිලක්ෂි විරකෝන් මහත්මිය - මාලබේ - රු. 10,000/- ■ සිනිරි නරසිංහ මහතා, අචනා ගුණරත්න මහත්මිය, තරුෂ නරසිංහ පුතා, මිහෙලි නරසිංහ සහ සෙනුලි නරසිංහ යන දියණියන් - පන්නිපිටිය - රු. 10,000/- ■ සමන් සිල්වා මහතා - කළුතර - රු. 10,000/- ■ තිලිණ විජේරත්න මහතා සහ පවිත්‍රා දැදිගම මහත්මිය - ඇමරිකාව - රු. 9,120/- ■ නම සඳහන් නොකළ පින්වතුන් පිරිසක් - ඇමරිකාව - රු. 9,120/- ■ ධම්මික පෙරේරා මහතා, වාමිරිනි විජේසේකර මහත්මිය, ඩියානා පෙරේරා සහ යුනාරා පෙරේරා දියණියන් - ඕස්ට්‍රේලියාව - රු. 6,115/- ■ රවී අමුණුගම මහතා සහ හේමාලි අමුණුගම මහත්මිය - ඇමරිකාව - රු. 5,470/- ■ බුද්ධික බණ්ඩාරනායක මහතා සහ දිස්නා බණ්ඩාරනායක මහත්මිය ඇතුළු පවුලේ සැම - ඇමරිකාව - රු. 5,470/- ■ එරන්ද මලිගස්සේ මහතා, වෛද්‍ය නිලූපා ගස්සේ මහත්මිය, කිවෙන් මලිගස්සේ පුතා, කිවිණි සෙත්මිණි මලිගස්සේ දුව - ඇමරිකාව - රු. 5,000/- ■ ගයාන් පුෂ්පික ඉන්ද්‍රජිත් ලොකුමාන්ත මහතා, හිරෝෂානි ලොකුමාන්ත මහත්මිය, සෙනුන් ලොකුමාන්ත පුතා, කෙනුලි ලොකුමාන්ත දුව - ගල්කිස්ස - රු. 5,000/- ■ සොනාලි සමරදිවාකර මෙනවිය - මහරගම - රු. 5,000/- ■ පරලෝ සැපත් කිරුළපන විසු යූ.ඩී.ජේ ජීනදාස මහතාට පින් පිණිස - රු. 5,000/- ■ සුරංග කස්තුරිආරච්චි මහතා, මයුරි මධුෂිකා නානායකකාර මහත්මිය, සනුජනා කස්තුරිආරච්චි සහ මිහෙලි මෙන්රදි යන දියණියන් - කිරිබත්ගොඩ - රු. 5,000/- ■ කිංකිණි ජයවර්ධන මහත්මිය - සිංගප්පූරුව - රු. 5,000/- ■ ජී. පී. නිශංකා ලක්මාලි මහත්මිය - වැලිගම - රු. 5,000/- ■ ප්‍රදීප් පතිරණ මහතා - ජර්මනිය, අශෝකා පතිරණ මහත්මිය, ප්‍රේමරත්න පතිරණ මහතා - මත්තෙගොඩ - රු. 5,000/- ■ ඩී. ටී. ජයන්ත මහතා, විනිතා සේරම් මහත්මිය - අග්ගොන රුවන්පුර, රාජිණි දික්වැල්ල මහත්මිය - ජර්මනිය - රු. 5,000/- ■ නිශාන්ත ජයවර්ධන මහතා සහ කවින්ද්‍යා සේනානායක මහත්මිය - ඇමරිකාව - රු. 3,650/- ■ අයේෂ් ගුණවර්ධන මහතා සහ නිරාෂා පෙරේරා මහත්මිය - ඇමරිකාව - රු. 3,650/- ■ ඉසුරු ගාල්ලගේ මහතා සහ මේනකා ශාන්තිනී මහත්මිය - කඩවත - රු. 3,000/- ■ ධනුෂ්ක මුණසිංහ මහතා - ඕස්ට්‍රේලියාව - රු. 3,000/- ■ මහරගම සඳහම් වැඩසටහනට සහභාගිවන පින්වතුන් - රු. 3,000/- ■ ජනක හපුආරච්චි මහතා ඇතුළු පවුලේ සැම - ගිනිගත්තේන - රු. 3,000/- ■ කේ. එම්. සමන්ත ප්‍රදීප් මහතා - කඹුරුගමුව, මාතර - රු. 3,000/- ■ නිශාන්ති ද සිල්වා මහත්මිය - මොරටුව - රු. 3,000/- ■ ගුණපාල ඉද්දගොඩ මහතා - විජේරාම - රු. 3,000/- ■ මනෝජ් ජයසූරිය මහතා ඇතුළු පවුලේ සැම - ඇමරිකාව - රු. 3,000/- ■ රංජිත් වික්‍රමසිංහ මහතා, තනුල වික්‍රමසිංහ මහතා, උච්චි වික්‍රමසිංහ මෙනෙවිය, නදීනි වික්‍රමසිංහ මෙනෙවිය, කුමුදුනි වික්‍රමසිංහ මහත්මිය - කඩගමුව, කුමාරි ගොඩවිට මහත්මිය - කුරුණෑගල - රු. 3,000/- ■ වික්‍රමනි සෙනෙවිරත්න මහතා සහ ජයමිණි ජයවර්ධන මහත්මිය - ඇමරිකාව - රු. 2,730/- ■ සුනීතා බුලත්සිංහල මහත්මිය - මීමානස, කපිල දිල්ෂාන් පුතා - ගම්පොළ - රු. 2,500/- ■ තනුජ ද අල්විස් මහතා - නුගේගොඩ - රු. 2,500/- ■ ටී. ටී. පී. සිල්වා මහත්මිය - නාගොඩ, කළුතර - රු. 2,500/- ■ ඩී.ඩී. විතාරණගේ මහතා ඇතුළු පවුලේ සැම - නුගේගොඩ - රු. 2,500/- ■ ඉසුරි වම්පිකා මහත්මිය - බොරැල්ලගමුව - රු. 2,000/- ■ සුදන්ත සූරියබණ්ඩාර මහතා සහ ඉරේෂා සූරියබණ්ඩාර මහත්මිය - ඕස්ට්‍රේලියාව - රු. 2,000/- ■ ජයනාන් සුබසිංහ මහතා, දුලිකා වත්සලා ගුණවර්ධන මහත්මිය - හෝමාගම - රු. 2,000/- ■ Miss Lei Shwe Yee - Myanmar, ඉසුරු සේනාරත්න මහතා - පිටකෝට්ටේ - Rs. 2,000/- ■ යෙනිකා කුමාරි මහත්මිය - එක්සත් රාජධානිය - රු. 2,000/- ■ අසේල බෙන්තර මහතා සහ චතුරිකා කහඳුගොඩ මහත්මිය - ඇමරිකාව - රු. 1,820/- ■ හර්ෂ අමරසේකර මහතා සහ උදුම්බරා රත්නායක මහත්මිය ඇතුළු පවුලේ සැම - ඇමරිකාව - රු. 1,820/- ■ කසුන් ජයකොඩි මහතා - දොඩංගොඩ - රු. 1,500/- ■ ජගත් විජේසිංහ මහතා ඇතුළු පවුලේ සැම - බත්තරමුල්ල - රු. 1,500/- ■ අයිරාංගනී තිලකරත්න මහත්මිය - නාවල - රු. 1,500/- ■ ඩබ්. එම්. විජේසූරිය බණ්ඩාර මහතා සහ දිලීනා දිපිකා කුමාරි බණ්ඩාර මහත්මිය ඇතුළු පවුලේ සැම - හසලක - රු. 1,200/- ■ එස්. ප්‍රසන්න ප්‍රියදර්ශන සිල්වා මහතා සහ මධුෂිකා ලක්මුතු පියදිගම මහත්මිය - ගල්කිස්ස - රු. 1,200/- ■ කෞෂල්‍යා ප්‍රේමවන්ද මහත්මිය - මහනුවර - රු. 1,000/- ■ නැදිමාල සුනන්දාරාම විහාරයේ සඳහම් වැඩසටහනට සහභාගිවන පින්වතුන් - රු. 1,000/- ■ අමීල සල්ගාඳු මහතා, ජයන්ත සල්ගාඳු මහතා සහ කාන්ති ඒකනායක මහත්මිය - බෝමිරිය - රු. 1,000/- ■ උපුල් ජයරත්න මහතා සහ ගිහානි ජයරත්න මහත්මිය - ඕස්ට්‍රේලියාව - රු. 1,000/- ■ ශ්‍රාමල් බණ්ඩාර මහතා - කුරුණෑගල - රු. 1,000/- ■ සී. එම්. පී. සී. ලක්රුවන් මහතා - කළුතර - රු. 1,000/- ■ මෝක්ෂර තිලකසිරි පුතා - බැලුම්මහර - රු. 1,000/- ■ සමෘද්ධි තිලකසිරි පුතා - බැලුම්මහර - රු. 1,000 ■ පද්මිණි සේනානායක මහත්මිය - කළගෙඩිතේන - රු. 1,000/- ■ ඩබ්. වන්දුරත්න මහතා ඇතුළු පවුලේ සැම - පාදුක්ක - රු. 1,000/- ■ වසන්ත කුමාර ජයසේකර මහතා ඇතුළු පවුලේ සැම - නාරාහේන්පිට - රු. 1,000/- ■ නිලන්ති දාබරේ මහත්මිය - පිටකෝට්ටේ - රු. 1,000/- ■ ඒ. දිලාන් නුවන් පුතා - ස්කොට්ලන්තය - රු. 1,000/- ■ එස්.ඩී. සමීර සුමිත් කුමාර මහතා සහ කේ.ඒ. දිලීනා සඳරුවනි මහත්මිය ඇතුළු පවුලේ සැම - කඹුරුපිටිය - රු. 1,000/- ■ උපුල් විජේනායක මහතා ඇතුළු පවුලේ සැම - මාවනැල්ල - රු. 750/- ■ එකතු වූ සියලු මුදල් පරිත්‍යාග - රු. 367,205/- ■ පළමු පිටපත් 8,000 සඳහා මුද්‍රණ වියදම රු. 255,680/- ■ අනෙකුත් වියදම් - 2,320/- ■ සම්පූර්ණ වියදම - රු. 258,000/- ■ එක් පිටපතක නිෂ්පාදනවියදම - රු. 32.25/- ■ ඉතිරි සියලු ආධාර මුදල් නැවත මුද්‍රණ කටයුතු ඇතුළු දහම් කටයුතු සඳහාම යොදවනු ලැබේ.

ඉහත නම් සඳහන් පිටවත් පිරිස ඇතුළු ආධාර උපකාර කළ සියලු දෙනා සිදු කරගත් මේ පුණ්‍ය කුසල ආශීර්වාද හේතු කොටගෙන, අනන්ත සසරේ පටන් මේ දක්වා තම තමන් අතින් අවැඩ, අසාධාරණ, වැරදි, ප්‍රමාද දෝෂවලට ලක් වූ සියලු දෙනාට මෙන්ම උදව් උපකාර කළ සැමටත්, මියගිය සතර වර්ගයක ශ්‍රැති මිත්‍රාදීන්ටත් මේ පුණ්‍ය කුසල ආශීර්වාද විනිදි පැතිරී පිහිටා සුගතිගාමීව සමීදිව ගුණ පහළ කරගෙන තම තමන්ගේ පැතුම් පරිදි නිර්වාණාවබෝධයටද හේතු වාසනා වේවා! එම ආධාර උපකාර කළ පිටවත් පිරිස් ඇතුළු සිය පවුල්වල සැමටත්, නිදක් නිරෝගී සුවය ලැබී, කරන කියන යහපත් රැකී රක්ෂා ව්‍යාපාර ආදියෙන් සියලු ජයග්‍රහණයන් අත් වේවා. ද දැරුවන්ගේ අධ්‍යාපන ආදී කටයුතුවලින් විශිෂ්ට ජයග්‍රහණ අත් වී සුවරත පිරිසක් වී සියලු අභිවෘද්ධිය උදා වේවා!

පින්වත් ඔබ වෙනුවෙන් ඵලි දැක්වූ දහම් ගබඩාවන්...

www.waharaka.com/magazines/ ☎ webmaster@helabodhupiyuma.net

☎ 071 3046895 / 0775003411 / 036 2267111 / 076 8092008 / 076 3639891

සැඟවුණු බොදු මග යළි විවර කරමින් වහරක අරය වින්තාශ්‍රම බොද්ධ විහාරස්ථානයේ සඳහම් වැඩසටහන් පැවැත්වෙන කාල හෝරාවන්:

සෑම පුන් පොහෝ දිනකම සහ සෑම අමාවක පොහොය දිනකම පෙ.ව. 8.00 සිට ප.ව. 5.00 දක්වා - පෙහෙවස් සමාදානය, දහම් සාකච්ඡා සහ විශේෂ පුණ්‍යානුමෝදනාව. සෑම මසකම 1 වන සහ 3 වන සෙනසුරාද පෙ.ව. 8.00 සිට ප.ව. 4.00 දක්වා - ආශීර්වාද පූජාව සහ ධර්ම සාකච්ඡාව. 2 වන, 4 වන සහ 5 වන සෙනසුරාද පෙ.ව. 9.00 සිට ප.ව. 4.00 දක්වා - භාවනා වැඩසටහන

ගමන් මාර්ගය: නිට්ටමුව - රුවන්වැල්ල ප්‍රධාන මාර්ගයේ ගෝණගල්දෙනිය හන්දියේ සිට වහරක අතුරු මාර්ගයේ මීටර 350 ක් පමණ දුරින් දකුණුපස.

සියවස් ගණනාවකට පෙර සැඟවී ගිය නිමල බොදු මග යළි ප්‍රමුදුවමින්,

හෙළ බොදු පියුම දහම් කරුණු ඔබ වෙත රැගෙන එන්නේ, බුදු පියාණන් වහන්සේ අනුදැන වදාළ, අග්ගඤ්ඤ සූත්‍රය, නිරුක්තිපට සූත්‍රය සහ අරණවිහංග සූත්‍රය යන සූත්‍රාන්තයන්ට අනුව, දහම් පදවල සැඟවුණු දහම් අරුත් මතු කරන පද නිරුක්ති සහ අතීතය, වර්තමානය, අනාගතය හඟවන තුන්කල් නිරුක්ති සහිත ව්‍යවහාර ශබ්ද නිරුක්ති ක්‍රමවේදය අනුව මිස, උන්වහන්සේ අනුමත නොකළ ලිඛිත භාෂා රීති සහිත බමුණන්ගේ ත්‍රිවේද නිරුක්ති මත නොවන බව සලකන්න.

හෙළ බොදු පියුම දහම් සඟරාව දැනට ලබාගත හැකි ස්ථාන

- වන්දුල වෙළඳ විමන, අංක 104, හයිලෙවල් පාර, මහරගම 077 5003540 ■ ඩී. සී. ආර්. ඇක්සස් මුද්‍රණාලය - අංක 33, තලවතුගොඩ පාර, පිටකෝට්ටේ - 0777794676 ■ හසරු ප්‍රින්ටර්ස් - මාලබේ. (071 4220558) ■ දේශීය ස්ටෝර්ස්, ලංකාදීප අලෙවි නියෝජිත, හපුතලේ පාර, වැල්ලවාය - 0775532694, 0718375871 ■ පිනැකල් නෙට් - හයිලෙවල් පාර, ගොඩගම - 011 2895132 ■ තුෂාරා ෆැෂන් - හයිලෙවල් පාර, හෝමාගම - 011 2857572 ■ තුෂාරි සාරි සෙන්ටර් - කොළඹ පාර, පාදුක්ක - 076 6114237 ■ සෙනාරෝ සෙන්ටර් - අංක 35, රාජගිරිය පාර, රාජගිරිය - 077 6485577 ■ කුමාරි අයන් වර්ක්ස් - 209 ඒ, ගලහිටියාව, ගනේමුල්ල - 076 9604682, 0786949860 ■ පෝලර් රීජන්ස් 402 සී, ගාලු පාර, පානදුර - 038 2235369 ■ සුධීර කොමිනිකේෂන්, පිටිගල පාර, පැලවත්ත - 071 2103177, 075 2679202 ■ සහන ආමසි - මුණගම, හොරණ - 071 2608776 ■ ස්ටුඩියෝ සෙවන් සීරෝ, තවලම හන්දිය, තවලම (ඉන්ධන පිරවුම් හල අසල) 071 5827923 ■ ගේට්වේ අධ්‍යාපන ආයතනය - කලේගාන, ගාල්ල - 091 2242610 ■ නිව් මෙට්‍රෝ කම්පියුටර්ස් - කාලිදස මාවත, මාතර - 041 2225118 ■ හෙළ බොදු සිසිල සෙනසුන - මුරුතමුරේ, හක්මන - 041 3021878 ■ මෝලේ කඩේ - මුදුන, වලස්මුල්ල - 071 1662643 ■ රාජපක්ෂ වෙළඳසැල - බැද්දෙගෙදර, මිද්දෙණිය පාර, විරකැටිය - 071 2136329 ■ සංජීව සුපර් ග්‍රොසරි - ප්‍රධාන වීදිය, බඩල්කුඹුර 075 5863883, 055 2250051 ■ ශ්‍රීපති පික්චර් පැලස්, අවිස්සාවේල්ල පාර, නවගමුව - 0717360875, 0718375871 ■ සොබා දහම් ගොවිපොළ, සණස, උකුවෙල, මාතලේ - 066 2244061 ■ වන්දුල වෙළඳ විමන, අංක 124, කෙලින් වීදිය, මාතලේ - 077 3632966 ■ ඒකනායක මන්තින්දරාමය - ඉහලගම, මහඋඩගම, ගම්පොළ, නුවර - 077 541 64 61 / 081 020 57572 ■ අමීල ට්‍රේඩර්ස්, අංක 11, ඒ. ඒ. ධර්මසේන මාවත, මහනුවර - 075 7246797 ■ අරිය වින්තාශ්‍රම හෙළ බොදු සෙනසුන, බාලදක්ෂ මාවත, ගල්කඩවල, අනුරාධපුර - 076 6442125 ■ අරි සිතුම් අරණ දහම් මැදුර, දේවගිරිපුර, ගල්ගමුව - 071 1211876 ■ හොරණ වාසනා බේකර්ස්, මැදවිච්චිය (මරලෝසු කණුව ඉදිරිපිට) - 071 8375871 ■ ප්‍රජාපති ගෝතමී ආරාමය, පහලගම, සියඹලන්ගමුව, මාස්පොත - 037 4902817 ■ පිවිතුරු අරණ සෙනසුන - කට්ටකඩුව, ආඩියාගල, දඹුල්ල - 025 5789988 ■ සීගිරි පොත්හළ, පොළ හන්දිය, මහව - 077 6243804 ■ රුහුණු ෆුඩ් ලයින්, අංක 05, හලාවත පාර, කොච්චිකඩේ - 031 2277726 ■ වන්දන පූජා භාණ්ඩ - 100, බදුල්ල පාර, හාලිඇල - 055 2294999 ■ ඇම්. ටී. බණ්ඩාර පොත්හල, කොළඹ පාර, පොල්ගහවෙල, 077-3807489 / 076-8036126 ■ ළහිරු පූජා භාණ්ඩ, කොළඹ පාර, මදුරන්කුලිය, 076-7768053 / 071-8375871 ■ වමින්ද කොමිනිකේෂන්, සුපිරි වෙළඳ සංකීර්ණය, ප්‍රධාන වීදිය, මැදගම, 071-6253031 / 071-8375871 ■ සඳම්ණි පූජා භාණ්ඩ, කුලියාපිටිය පාර, දුම්මලසූරිය - 077 4430223

තැපෑලෙන් ගෙන්වා ගැනීම සඳහා විමසන්න ඩී. සී. ආර්. ඇක්සස් මුද්‍රණාලය අංක 33, තලවතුගොඩ පාර, පිටකෝට්ටේ 0777794676

ඉහත ආයතන හිමි පින්වතුන් මෙම සඳ් කාර්ය ඉටු කරනු ලබන්නේ කිසිදු වෙළඳ ලාභයකින් තොරව සාකච්ඡා කටයුත්තක් වශයෙන් පමණි.

අඟේ ඉඳන් කන කන්තෝ

සැඟවුන දහම යළි එළි වන විට කිය වි
 තද වුන ඇතැම් උදවිය දොස් දෙති බිය වි
 සිදු වුන සියලු තතු පවි විලසට අය වි
 මතු වුන කලට දෙනු ඇත දුක් ලෙස පිය වි

මතු වන දහම සැඟවීමට වෙර දරන
 ගතු කිය කියා තැන තැන කෙණෙහිලි කරන
 තතු දැන පස් කමෙහි ගිජු වී ගුණ මරන
 සතු මේ දුගති අය ඇත වෙස් ගෙන සරන

දක්නට දුලභ දම් මග යළි නැග එනවා
 යක් භූ නොයෙක් මර සෙත් කලබල වෙනවා
 එක් වී කරන කෙණෙහිලි අවැඩම දෙනවා
 දුක් කටයුතුම නැවතත් මතු තනවනවා

නොවනසනා බව පිටකෙකු බුදු සසුන
 මෙහි වසනා කෙනෙකු බව හිමි දුටු දසුන
 පෙර දෙසනා ලද දම් අද යළි ඇසුන
 ගුණ නොදැනා උන් වනසති දම් අසුන

අඟේ ඉඳන් කන කනවා යන කීම
 අඟේ සසුනටත් හැම කල ගැලපීම
 මඟේ කර ගෙනම සමහරු හැසිරීම
 නැඟේ මතු කලෙක විපතක වල දීම

ගම් බිම් කරා යන විට සැඟවුණු දහම
 බුම්මා ගෙන එරෙහි වන්නේ ඇයි මෙහෙම
 දම් මග යනෙක බොදුනුවො වෙනවද එහෙම
 නිම් නැති සසර දුක සිඳුලන්නද කොහොම

තුන් කල් දකින නුවණින් දුටු මුනිඳු එදා
 පින් ඇති සැමට ලොවීතරු අම දහම බෙදා
 පෙන් වුව මහා මෙන අදරින් සැවොම මෙදා
 දැන් වුව මැනවි තමනද දම් මගෙහි රඳා

පාදා දෙන්න තතු කලණ වු වැට ආවා
 සාධාරණව බුදු බණ ගෙන හැර පෑවා
 බාධා කළත් සිත් මෙත් සහගත වුවා
 සෝදා කෙලෙස් එසැමට නිවනම වේවා

කල් යල් බලා දම් කඳ යළි මතු වෙනවා

කප් සිය ගණන් ගිය මුත් නැති මුහුදු
එක් විසි සිය වසෙහි සත වෙත මතු වී
ලත් එසැණකින් කර නොගතොත් නම
සත් මනු හවිත් අප ලැබ ගත් එල

බණ
එන
නිවන
නොවන

කල් යල් බලා දම් කඳ යළි මතු
මල් මල් සිනා ඒ කාලෙට
ගල් මුල් මහා වරුසා අඩු නැත
වල් පල් කතා කවදත් ලොව

වෙනවා
පිඩිදෙනවා
එනවා
පවතිනවා

නිල් අහසෙහි ගිලුණු නෙක තරු නොදෙන
මුල් කර සඳ බබලවයි මුල් ලොව
නිල් ඇති බෙරය මෙන් පුහුදුන් නගන
බොල් වෙයි අරි සවුන්ගේ සක් හඬට

එළි
නොගිලී
බලී
තැලී

පැණ ඇස අධික බුදු සසුනක නියෙන
නැණ වැඩි සුදුන ඇත අදිටන පෙරදි
යන එන මුහුදු රැල්ලක් මෙහි කලෙක
ගෙන එයි යටව ගිය සදහම නැවත

සොබා
තබා
හඹා
ලබා

පිරුණු පෙරුම් ඇති සුදනන් උපත
කරුණු යෙදෙයි සිරි සදහම්
දරුණු උදවියන් ඒ හඬ ඇහෙන
ඇරුණු සිත දෙවයි නිවනෙහි සුවය

විට
නැගුමකට
කොට
තුට

අකමැති නම් පහර නොගසා
දැක ගැනුමට නිවන් මග නොම වන
නිකමට අසා සැක ඇති තැන්
දුක නම් වැටහුනේ නැත ගැටුමට

ඉවසන්නේ
ගන්නේ
විමසන්නේ
යන්නේ

ජාතිය කුමක් වුව ඇති නම් සසර
පෝතිය නිවන් ලද විට පසු පසම
නෑ සිය නොවෙයි සදහට දුක දුරැර
මා පිය වුනේ බුදු හිමිමය සරණ

පින
එන
ලන
වන

උදා වූ හිරුත් දවසක ගෙවී
සදා ඇති ලොවක් කිසිදා නොම
වෙදා නැති කලක් මතු කාලෙක
නිදා හිටියොතින් නොම දැන

යනවා
වෙනවා
එනවා
පරදිනවා

පබැඳුම - හීතිඥ වන්දන සිරිවර්ධන

